З Днем Великої Перемоги!

НА ВАРТІ НЕБА УКРАЇНИ!

www.krula.com.ua

Крила України

30 квітня – 10 травня 2012 року

e-mail: krula_ukr@ukr.net

№ 18-19 (628-630)

НОВИНИ/КОМЕНТАРІ/ДОЗВІЛЛЯ/СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Дорогі ветерани та учасники Великої Вітчизняної війни! Шановні військовослужбовці!

Від усього серця вітаю вас і ваші родини із 67-ою річницею Великої Перемоги!

Цей день вписаний золотими літерами у скрижалі нашої історії і є одним із головних державних свят. Перемога у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 років завжди залишається в пам'яті людства як взірець патріотизму, єдності армії і народу, віри у перемогу та міжнаціонального братерства.

Ми схиляємо голови перед світлою пам'яттю тих, хто віддав життя у боях за Батьківщину, виніс пекло концтаборів, страшні роки окупації, підняв із руїн рідний край, перед вами, шановні ветерани.

Ця найжорстокіша у світі війна не обійшла жодного українського міста і села, завдала болю і втрат кожній українській родині. Наша пам'ять зобов'язує нас цінувати те, за що воїни-переможці проливали кров і віддавали свої життя, окропивши кров'ю кожну п'ядь української землі.

Безмежна вдячність Вам за це!

Для нас, нового покоління захисників Вітчизни, збереження звитяги та славних бойових традицій воїнів-визволителів є священним обов'язком. Саме вони надихають сьогодні українських військовослужбовців віддано служити народові, мужньо стояти на варті миру та рідної землі.

Шановні ветерани! У день 67-ї річниці славетної Перемоги бажаю Вам міцного здоров'я і довголіття, благополуччя і родинної злагоди, шани і любові!

Нехай в Україні завжди панує мир і спокій!

Міністр оборони України
Д.А. Саламатін.

Дорогі ветерани Великої Вітчизняної війни! Шановні військовослужбовці та працівники Збройних Сил України!

Щиро вітаю Вас, Ваших рідних та близьких з 67-ою річницею Перемоги у Великій Вітчизняній війні!

В роки Великої Вітчизняної війни 1941-1945 років повною мірою виявилися найкращі риси наших воїнів – патріотизм, мужність, героїзм і вірність військовому обов'язку. Своєю відвагою та безмежною любов'ю до Батьківщини Ви, дорогі ветерани, довели всьому світові, що Україна ніколи не скориться загарбникам.

Сьогодні ми низько схиляємо голови перед світлою пам'яттю тих, хто зупинив фашистську навалу ціною власного життя. Наш земний уклін усім, хто пережив роки окупації та пекло концтаборів, хто підіймав з руїн і відроджував рідний край.

Обов'язок нинішніх поколінь – бути гідними продовжувачами справи переможців, що врятували нашу країну. Для особового складу Повітряних Сил Збройних Сил України подвиг воїнів-фронтовиків є натхненним прикладом честі і військової доблесті, вірності Батьківщині та військовому обов'язку.

Продовжуючи славні бойові традиції старших поколінь, нинішні захисники Вітчизни демонструють високий професіоналізм, надійно і непорушно стоять на сторожі мирного неба незалежної України, з честю виконують поставлені завдання.

Бажаю всім ветеранам – мужнім фронтовикам і невтомним працівникам тилу, всім, хто пережив страшні роки воєнного лихоліття, всьому особовому складу Повітряних Сил Збройних Сил України доброго здоров'я, щастя, добробуту, мирного неба над нашою Україною!

З повагою
Командувач Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-полковник
С.І.Онищенко.

СПЕЦОПЕРАЦІЯ

Теплий прийом...

Після трьох тижнів полярних повітряних перевезень над островом Гренландія на Батьківщину повернулися українські військові льотчики, які у рамках спільної українсько-данської операції "Північний сокіл – 2012" доставляли пально-мастильні матеріали та інші вантажі до північної станції Норд.

У Борисполі "українців-полярників" тепло зустріли і керівництво Повітряних Сил, і чудова весняна погода. Після північних морозів військовий майданчик міжнародного аеропорту "Бориспіль" із всіма ароматами весняного цвіту неабияк підняв настрій наших співвітчизників.

Не менш тепло групу українських авіаторів зустріли тимчасово виконуючий обов'язки начальника авіації Командування Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-майор Ігор Черепенко та члени Військової ради Командування.

Під час проведення урочистого мітингу генерал-майор Ігор Черепенко від імені командувача Повітряних Сил подякував особовому складу за успішно проведену операцію, досягнення високих показників у бойовій і професійній підготовці та професіоналізм під час проведення українсько-данської операції "Північний сокіл – 2012".

– Подібні військово-транспортні операції Повітряні Сили здійснюють четвертий рік поспіль, – повідомив генерал-майор Ігор Черепенко. – Це дає змогу якісно і професійно підготувати льотний склад в складних кліматичних умовах. Сьогодні ми маємо десять професійно підготовлених екіпажів військово-транспортної авіації, які можуть виконувати подібні операції.

У свою чергу, заступник начальника авіації Командування Повітряних Сил полковник Олександр Кулібаба, який очолював групу українських авіаторів на Гренландії, доповів, що українські авіатори здійснили двадцять рейсів з авіабази ВПС США "Туле" на датську полярну станцію "Норд". При цьому вони перевезли більше 500 тисяч літрів пального.

– Ми літали щодня, окрім суботи і неділі, – розповідає полковник Олександр Кулібаба. – Складність польотів в таких умовах полягає особливостях, які додають напруги та відповідальності льотно-підйомному складу. Передусім, це обмежена видимість, складне обслуговування авіаційної техніки, а також безорієнтирна місцевість, відсутність належних навігаційних засобів, магнітне схилення, віддаленість запасних аеродромів, швидка зміна метеорологічних умов та інше.

Також полковник Олександр Кулібаба повідомив, що перевезення вантажу українці виконували двома екіпажами. Це дало змогу підготувати двох молодих льотчиків та штурманів. Під час операції українці налітали близько ста годин і, безумовно, значно підвищили свою льотну майстерність.

Юрій Ігнат.
Фото Дмитра Струтинського.

НАВЧАЛЬНИЙ ЗБІР

Удосконалюють навички штурмани

У миколаївському Спеціалізованому центрі бойової підготовки авіаційних фахівців Збройних Сил України пройшов навчально-методичний збір штурманів наведення пунктів наведення авіації та офіцерів бойового управління командних пунктів бригад тактичної авіації Повітряних Сил Збройних Сил України.

Метою заходу було підтримання готовності пунктів наведення авіації Повітряних Сил Збройних Сил України до бойового чергування в системі протиповітряної оборони держави та виконання завдань за призначенням. Окрім того, було відновлено навички в практичному наведенні авіації, виконано перевірки для отримання допуску до управління польотами, проведено іспити на присвоєння класної кваліфікації штурманам наведення пунктів наведення авіації та підготовлено фахівців бойового управління до наведення вертольотів.

Враховуючи, що незабаром в нашій державі проходитиме чемпіонат з футболу "Євро-2012", основна увага офіцерів приділялась тренуванню наведення вертольотів на малошвидкісні цілі на гранично малих висотах.

Під час проведення збору відновили навички та підтвердили класну кваліфікацію 27 штурманів наведення, виконано 421 політ на тренажері ТМК-84 "Репітер".

По закінченні збору штурманами наведення, офіцерами бойового управління були успішно складені заліки зі знання льотно-технічних характеристик вертольотів Мі-8 та Мі-24, їх озброєння та методик наведення вертольотів на цілі.

З отриманими знаннями офіцери відбули до військових частин, де будуть нести бойове чергування.

А. Невеський.

БОЙОВА ГОТОВНІСТЬ

В умовах, наближених до бойових

У Варшавсько-Одеській ордена Суворова ІІІ ступеня зенітній ракетній бригаді, що на Одещині, відбулося тактико-стройове заняття, до якого залучались 100 % особового складу двох підрозділів. В рамках навчання перевірено бойовий вишкіл ракетників, готовість до виконання бойових завдань, злагодженість бойових обслуг, спроможність організувати життєдіяльність підрозділу в польових умовах.

Заняття проходило у декілька етапів. Другий підрозділ зенітної ракетної бригади, де командиром підполковник Володимир Золкін, практично виконував заходи приведення у вищі ступені бойової готовності, готував техніки до маршу, передислоковувався до запасного району, заступав на навчальне бойове чергування, вів протиповітряний бій та відновлював свою боєздатність. Поруч із цим, особовий склад підрозділу розгортав польовий табір та організовував життєдіяльність підрозділу у польових умовах.

Під час передислокації на позицію бойового призначення дивізіон здійснив марш близько 20 км. На "відмінно" свою професійну майстерність керувати 40-тонними автомобілями демонстрували технік батареї старший прапорщик Дмитро Ніколюк, водій-електрик солдат Віктор Супрунюк, водій-механік солдат Ігор Кириченко. Варто зазначити, що під час здійснення маршу практично відпрацьовувалось питання застосування противником зброї масового ураження, внаслідок чого необхідно було подолати заражену ділянку місцевості.

Продовження на 4 стор.

БЕЗПЕКА ВИРОБНИЦТВА

Охороні праці – особливу увагу

У військових частинах і підрозділах Повітряних Сил Збройних Сил України, відповідно до Плану основних заходів діяльності Міністерства оборони України на 2012 рік та з нагоди Дня охорони праці, пройшли планові заходи в рамках Тижня охорони праці на тему "Ефективне управління безпекою праці – основа збереження життя військовослужбовців та працівників Збройних Сил України".

Основна мета тематичного тижня – контроль за дотриманням стану охорони праці, виробничої санітарії та дотримання вимог безпеки при виконанні робіт, попередження травматизму серед військовослужбовців та працівників Збройних Сил України з вжиттям конкретних профілактичних заходів щодо збереження життя і здоров'я особового складу.

Під час проведення інструкторсько-методичних та практичних занять щодо безпечного виконання робіт у 5-му об'єднаному Центрі електрогазового та автотехнічного забезпечення Повітряних Сил Збройних Сил України, що дислокується на Житомирщині, начальник служби охорони праці Командування Повітряних Сил Збройних Сил України підполковник Андрій Подпригорщук підкреслив, що кожен командир і начальник повинен усвідомити найголовніше – бойова готовність частини напряму залежить від збереження життя та здоров'я особового складу, від того, які у військових колективах створено умови служби і побуту військовослужбовців.

Продовження на 4 стор.

ЗУСТРІЧІ

Віктор Янукович: “Перемога у Великій Вітчизняній війні сприяла утвердженню гуманістичних цінностей у світі”

На цьому наголосив Президент України Віктор Янукович під час зустрічі з ветеранами у Києві. Про це повідомляє офіційний веб-сайт Президента України.

– Саме завдяки духовній цілісності наших батьків і дідів, мужності поряд з милосердям стало можливим утвердження тих гуманістичних цінностей, якими зараз пишається цивілізований світ, – підкреслив Глава держави.

На його переконання, українці навіть у найважчі моменти своєї історії зберігали гуманістичне світобачення, і, саме ці риси українського народу стали визначальними на шляху до Великої Перемоги.

Вітаючи ветеранів зі святом Віктор Янукович подякував їм за внесок у здобуття Перемоги наголошуючи, що сучасна цивілізація, всі її новітні здобутки, технології та добробут завдячують своїм існуванням простим солдатам і офіцерам, які зламали хребет гітлерівському Третьому рейху.

– Вам, ветеранам і героям, наш доземний уклін і вічна шана, – сказав Віктор Янукович.

Звертаючись до присутніх на зустрічі дітей, Віктор Янукович закликав їх бути гідними старшого покоління та користуватися кожною нагодою для спілкування з ветеранами, бути гідними їх у своїх намірах і вчинках.

– Плекайте в собі віру в добро і правду. Любіть цю землю так само віддано, як наші батьки і діди, і передавайте цю любов наступним поколінням українців, – наголосив Глава держави.

Присутні вшанували пам'ять загиблих у роки Великої Вітчизняної війни хвилиною мовчання. На згадку про зустріч було зроблено пам'ятне фото ветеранів із Президентом. Ветерани також отримали в подарунок годинники.

Підготував Сергій Клименко. “Крила України”.

СПІВПРАЦЯ

Дмитро Саламатін особисто презентував Президенту Казахстану українську експозицію на “KADEX – 2012”

В Астані в рамках роботи II-ї Міжнародної виставки озброєння та військово-технічного майна “KADEX – 2012” відбулася зустріч Міністра оборони України Дмитра Саламатіна з Президентом Республіки Казахстан Нурсултаном Назарбаєвим.

Глава вітчизняного оборонного відомства Дмитро Саламатін особисто презентував Президенту Казахстану українську експозицію, представлену державним концерном “Укроборонпром”, та зосередив його увагу на окремих зразках продукції українського ОПК, які можуть стати предметом для нових двосторонніх проектів.

Президент Республіки Казахстан Нурсултан Назарбаєв високо оцінив якість продукції українського ОПК.

3 травня 2012 року, в перший день роботи “KADEX – 2012”, була підписана угода про спільне виробництво бронетранспортера БТР-4 між ДК “Укроборонпром” і АТ “НК “Казахстан Інжиніринг”. За словами Генерального директора “Укроборонпрому” Дмитра Перегудова, всього буде виготовлено 100 машин: 10 з них цього року, а 90 – у наступному. Загальна сума угоди – близько 150 млн. дол. США.

Довідка. В рамках “KADEX – 2012”. Україну на виставці представляли Державний концерн “Укроборонпром” і Державна компанія “Укрспецекспорт”.

В українській експозиції були представлені натурні зразки, макети і моделі військової техніки, яка виробляється провідними підприємствами оборонно-промислового комплексу України. Національна експозиція України включає натурні зразки танка Т-72 UA4, бронетранспортерів БТР-4 і “Дозор-Б”, автомобіля КрАЗ-5233, бойового модуля БМ-3 “Штурм”.

Крім того, фахівці та відвідувачі виставки змогли ознайомитися з габаритно-ваговими макетами пострілу з протитанковою керованою ракетою “Стугна”, пострілу з протитанковою керованою ракетою “Комбат”, переносного протитанкового ракетного комплексу “Скіф”, станції оптико-електронного придушення “Адрос-КТ-01АВЕ”.

Також представлені макети десантного корабля на повітряній подушці “Зубр”, катерів “Орлан”, “Гюрза” і “Сокіл”, катера “958”, а також макети авіаційних і протитанкових ракет Р-27Т, Р-27ЕТ, Р-27Р, Р-27ЕР, Тип-621, Тип-211.

У масштабі 1:15 демонструються моделі танка “Оплот”, бронетранспортерів БТР-3Е1 і БТР-4, багатофункціонального легкоброньованого транспортного засобу МТ-ЛБ, станції радіоелектронної розвідки “Кольчуга”.

mil.gov.ua

РІШЕННЯ УРЯДУ

Розрив у пенсійному забезпеченні військових ліквідують

Уряд вирішив збільшити розміри пенсій, призначених згідно з Законом України “Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб”.

Відповідну постанову № 355 Кабінет Міністрів прийняв 23 квітня 2012 року. Відповідно до постанови, категоріям, які підпадають під дію згаданого Закону, з 1 липня 2012 року пенсії підвищуватимуться поетапно протягом нинішнього та наступного років. Про це повідомляє Департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ.

– Ми починаємо ліквідацію розриву між пенсіями військовослужбовців, які залишають службу нині й тими, хто закінчив службу 5 років тому. Уряд прийняв рішення про поетапне збільшення пенсій колишніх військовослужбовців – з 1 липня на 11%, з 1 вересня на 23%, і з 1 січня 2013 року – на 35%, – наголосив Прем'єр-міністр України Микола Азаров під час засідання Уряду.

Підготував Сергій Клименко. “Крила України”.

АНТИТЕРОР

РНБО доручили узагальнити напрацювання щодо дій у надзвичайних ситуаціях

Президент України Віктор Янукович доручив Раді національної безпеки і оборони України узагальнити досвід і напрацювання різних відомств щодо дій у надзвичайних ситуаціях. Відповідне доручення Глава держави дав під час засідання координаційного штабу, створеного для розслідування вибухів 27 квітня.

– РНБО України повинна узагальнити всю роботу, яка була зроблена і робиться, на майбутнє, використовувати той досвід, який є, і забезпечити всі намічені заходи, – сказав Президент, звертаючись до першого заступника Секретаря РНБО Олександра Медведька.

29 КВІТНЯ – ДЕНЬ СОЛДАТСЬКОЇ МАТЕРІ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

Солдатська матір – немає вищого звання...

У Вінниці, в окремій базі забезпечення Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, з нагоди Дня солдатської матері відбулася зустріч командування частини з матерями військовослужбовців строкової служби.

– Цього дня ми вшановуємо матерів, сини яких проходять військову службу в Збройних Силах України, – розповідає заступник командира частини з виховної роботи підполковник Андрій Швець. – Кожен із нас, обравши життєву стежинкою військовий шлях чи призваний захищати свою Батьківщину, пам'ятає ніжну турботу, безмежну любов, мудрі поради та добрі слова своїх матерів, які дали нам життя, виростили, вклали в нас свою душу.

На урочистому зібранні в клубі командир частини полковник Олександр Онищук подякував присутнім матерям за виховання дітей, запевнив, що їхні сини після закінчення служби повернуться до рідних домівок загартованими та змужнілими. Голова ради сімей військової частини старшина Вікторія Головіна, звертаючись до матерів військовослужбовців, зокрема, зазначила:

– Наша військова частина – це велика сім'я. І батьки-командири, я впевнена в цьому, дбають про наших дітей так, як і потрібно. Ми, батьки, виховували своїх синів у родинах, школа продовжила цю справу, але тільки армія зробить із них, юнаків, справжніх чоловіків!

Упродовж дня матері військовослужбовців ознайомились з побутом своїх синів, відвідали казарму, солдатську їдальню, поспілкувалися з командуванням частини на різні теми щодо повсякденної життєдіяльності частини. Одне із питань, якими цікавились батьки, стосувалось переходу на військову службу за контрактом.

– Сьогодні для молодої людини, – говорить мати військовослужбовця строкової служби солдата Олександра Вишневського, Тамара Павлівна, – дуже важко знайти роботу. Ми розглядаємо можливість продовження нашим сином військової служби вже контрактником. Адже Збройні Сили – це стабільність, хороший соціальний пакет, можливість кар'єрного росту.

Чого навчились хлопці за час військової служби, присутні гості змогли побачити в ході тренування протидиверсійного загону військової частини, спеціально організованого її командуванням. Матері військовослужбовців оцінили бойовий вишкіл своїх чад: їхні дії за сигналом тривоги, при отриманні зброї, екіпіруванні, висуванні у визначений район тощо.

Варто зазначити, що в окремій базі забезпечення Командування Повітряних Сил ЗС України сьогодні проходять строкову службу майже 100 військовослужбовців. Кращі з них 29 квітня отримали звільнення та мали змогу привітати своїх матерів з цим величним святом – Днем солдатської матері. А приїзд додому сина-військовослужбовця для кожної матінки це – найбільший подарунок.

Сергій Фурдик.

БОЙОВА ГОТОВНІСТЬ

В умовах, наближених до бойових

Закінчення. Початок на 2 стор.

– Особовий склад не розгубився, – зауважив керівник заняття, командир підрозділу підполковник Володимир Золкін, – в кабінах техніки були включені колективні засоби захисту, особовий склад надів індивідуальні засоби захисту, і рух через емітовану заражену місцевість здійснювався в протигазах.

З прибуттям до пункту призначення під керівництвом головного старшини підрозділу старшого прапорщика Романа Задзіка у визначений термін було розгорнуте наметове містечко. Організацією наземної оборони керував начальник штабу підрозділу майор Дмитро Чубуков.

– Загалом підрозділ проявив себе з кращого боку, – зазначив керівник навчань підполковник Володимир Золкін. – В ході навчань військовослужбовці дивізіону в умовах, наближених до бойових,

демонстрували все, на що вони здатні. В кращий бік можна відзначити заступника командира дивізіону з озброєння – командира батареї майора Сергія Бешулю, командира батареї майора Сергія Клецька, заступника командира батареї – начальника відділення бойового управління капітана Вадима Ворона, начальника відділення приймальних і передавальних пристроїв капітана Олександра Царюка, старшого водія солдата Йосипа Травницького, старшого оператора солдата Сергія Столика. На достатньо високому рівні організували й процес розгортання та обладнання польового табору, а під час відпрацювання ввідних командування та особовий склад діяли злагоджено та впевнено. Відчувається якість підготовки та організація з боку командирів батарей та відділень.

На четвертому підрозділі славетної зенітної ракетної бригади під час тактико-стройового заняття, керівником якого був командир підрозділу підполковник Сергій Камінський, особовий склад отримав практичні навички щодо обладнання одиночних окопів для стрільби з автомата лежачи, обладнання взводних укріплень, протидії диверсійним групам противника. Наприкінці занять на чолі з командиром дивізіону було здійснено марш-кидок у пішому порядку в загальновійськовому захисному комплекті по умовно зараженій місцевості.

Під час підведення підсумків командування бригади відзначило високопрофесійні дії з підготовки та проведення занять старшого лейтенанта Сергія Баличева, старшого лейтенанта медичної служби Юрія Романюка, старшого прапорщика Леоніда Швеця, військовослужбовців строкової військової служби солдатів Максима Гужвієва, Євгена Матюшенка, Олександра Русина, Петра Шевчука, Івана Школьного та Михайла Тертичного.

Сергій Балановський.

БЕЗПЕКА ВИРОБНИЦТВА

Охороні праці – особливу увагу

Закінчення. Початок на 2 стор.

Коментуючи хід виконання заходів Тижня охорони праці у частинах і підрозділах Повітряних Сил, підполковник Андрій Подпригорщук зауважив, що командирами військових частин організовано проведення занять з дотримання вимог безпеки при виконанні робіт з підвищеною небезпекою, надання першої допомоги в разі нещасного випадку, інструкторсько-методичні заняття з особовим складом за темою "Організація безпечного виконання робіт при проведенні господарських і паркових днів".

– Значна увага командирами приділяється проведенню позачергових засідань комісій військових частин з питань попередження травматизму з метою визначення, організації та проведення ефективних заходів профілактичного спрямування, проводяться конкурси на краще робоче місце, кращого військовослужбовця та працівника, які є взірцем дотримання заходів безпеки під час виконання робіт із заохоченням переможців, – констатував Андрій Васильович.

Крім того, він підкреслив, що внутрішніми комісіями під керівництвом командирів військових частин, а у деяких частинах і за участю фахівців служб охорони праці вищих штабів, представників відділів державного нагляду за охороною праці Міністерства оборони України були проведені перевірки стану охорони праці, виробничої санітарії та дотримання вимог безпеки при виконанні робіт у структурних підрозділах військових частин із складанням відповідних актів за їх результатами.

- За три місяці поточного року травми при виконанні робіт у Повітряних Силах отримали чотири військовослужбовці, – зазначив підполковник Андрій Подпригорщук. – Стан травматизму при виконанні робіт у порівнянні з аналогічним періодом минулого року залишається на тому ж рівні. В цілому, за 2011 рік у Повітряних Силах мали місце тридцять два випадки травмування, – підсумував офіцер.

Серед найпоширеніших причин, що призводять до травмування під час виконання робіт серед військовослужбовців і працівників, підполковник Андрій Подпригорщук назвав незадовільну організацію робіт з боку керівників усіх рівнів, порушення заходів безпеки і особисту необережність потерпілих.

Андрій Панчук.
Фото Олександра Вербича.

ДЕНЬ ЧАСТИНИ

Готові надійно прикрити небо

Військовослужбовці і ветерани зенітного ракетного полку Повітряного командування "Захід", який дислокується на Хмельниччині, відсвяткували 52-у річницю від дня заснування частини. На урочистий мітинг з нагоди свята до охоронців неба завітали численні поважні гості – ветерани полку, представники Шепетівської районної ради, міської влади, численних громадських, благодійних організацій і представники духовенства. Командир частини полковник Юрій Андрійчук, вітаючи ветеранів і діючих військовослужбовців, підкреслив важливість і високу відповідальність покладених на полк завдань.

– Особливу увагу керівництво держави, командування Збройних Сил України приділяє сьогодні підготовці до "Євро-2012". Визначені підрозділи нашої військової частини під час Європейського футбольного турніру прикриватимуть з повітря важливі державні об'єкти. Військовослужбовці 11-го зенітного ракетного полку неодноразово доводили свою майстерність, фаховий вишкіл і високий рівень бойової готовності на численних навчаннях і тренуваннях з бойовими пусками. Тому я впевнений, що і під час "Євро-2012" ми вкотре підтвердимо свою надійність і спроможність виконувати поставлені завдання з охорони повітряного простору, – переконливо заявив полковник Юрій Андрійчук.

Голова благодійного фонду "Сварог. Вест. Груп" Тетяна Василик побажала вартовим неба миру, спокою, родинного затишку, достойної уваги з боку держави і подарувала військовослужбовцям сучасний ноутбук.

З нагоди 52-ї річниці полку ряд кращих військовослужбовців були заохочені цінними подарунками, грамотами і подяками від командира частини та командира Повітряного командування "Захід".

Андрій Агєєв.
Фото Віктора Могильницького.

ВІЙСЬКОВА ОСВІТА

Перший випуск сержантів

У Старокостянтинові, що на Хмельниччині, на виїзних курсах з підготовки кандидатів на заміщення сержантських посад, що проходили у бригаді тактичної авіації Повітряного командування "Захід" за програмою "Командного лідерства", відбувся випуск 33-х військовослужбовців військової служби за контрактом. Навчанням майбутніх молодших командирів опікувались викладачі школи сержантів Об'єднаного навчального центру Повітряних Сил Збройних Сил України, що у Василькові. Протягом місяця, окрім загальновійськових дисциплін, курсанти вивчали військову педагогіку та психологію, основи формування військового колективу, правила поведінки і спілкування, прослухали курс лекцій з правової підготовки.

На урочистому мітингу тимчасово виконуючий обов'язки заступника командира бригади з виховної роботи майор Геннадій Андрюкевич зазначив, що до навчання були відібрані найкращі військовослужбовці – кандидати на заміщення сержантських посад саме у цій військовій частині. У присутності всього особового складу випускникам, серед яких, до речі, п'ять жінок-військовослужбовців, вручили посвідчення про закінчення курсу "Командного лідерства". А шестеро курсантів за сумлінне навчання та високі показники з фізичної підготовки були нагороджені грамотами.

– Знання, які ви отримали тут, стануть основою вашого становлення як молодших командирів на сержантських посадах. Ви повинні бути взірцем для своїх підлеглих, вдосконалюйте отримані на курсах знання і навички, – зазначив, вітаючи військовослужбовців, тимчасово виконуючий обов'язки командира бригади тактичної авіації підполковник Сергій Чиж.

Завершився випуск школи сержантів урочистим проходженням всіх підрозділів частини, вітаннями випускників колегами по службі та, звичайно, колективним фотографуванням на згадку про навчання разом з викладачами та командиром підрозділу.

Ірина Колонтай.
Фото автора.

ПЕРЕВІРЯЄ ГЕНШТАБ

Традиції лідерства в міцних руках

Здійснення всебічної перевірки бойової готовності та повсякденної діяльності військових частин – важлива складова їх підготовки до виконання завдань за призначенням. Особливо актуальними для частин протиповітряної оборони України такі перевірки є цього року – року проведення в Україні матчів Європейської першості з футболу.

Колективу кримських ракетників, який при виконанні будь-яких завдань уже традиційно – серед лідерів зенітних ракетних військ Повітряних Сил, не звикати до тренувань, іспитів, які проводяться представниками вищих штабів. Так, у період з 24 по 26 квітня зенітний ракетний полк, яким командує підполковник Андрій Матвієнко, у черговий раз доводив здатність виконати завдання за призначенням комісії Генерального штабу Збройних Сил України. Добре розуміючи відповідальність за покладені на частину завдання з протиповітряної оборони важливих об'єктів держави, воїни-ракетники довели, що з бойовою підготовкою, бойовою готовністю, якістю бойового чергування та обслуговування бойової техніки в частині все гаразд.

В рамках роботи комісії перевірялись такі ключові питання, як здатність приведення у вищі ступені бойової готовності, технічна справність техніки, у тому числі недоторканого запасу, і організація бойового чергування. Також офіцерському складу частини довелось складати іспит щодо своєї теоретичної підготовки з основних дисциплін навчання.

Зенітному ракетному дивізіону, де командир підполковник Сергій Когутенко, випала відповідальна місія захищати честь всього колективу полку під час практичного відпрацювання завдань щодо протиповітряної оборони важливих державних об'єктів. Цей підрозділ після оголошення тривоги ніс бойове чергування. Отримавши навчально-бойове завдання, дивізіон мав здійснити марш у новий позиційний район, де заступити на бойове чергування. У визначений бойовим завданням час колісна й гусенична техніка дивізіону прибула на пункт розгортання. На чолі із командиром частини підполковником Андрієм Матвієнком, в нічних умовах ракетники вправно провели топоприв'язку до місцевості, розгорнули наметове містечко і заступили на бойове чергування, вклавшись при цьому у відведений нормативами час. А вже наступного дня офіцери Генштабу перевіряли здатність бойових обслуг підрозділу підполковника Сергія Когутенка вести протиповітряний бій.

Професіоналізм і досвід командира, умілі і злагоджені дії підлеглих, в числі яких – переможець конкурсних змагань "Кращий офіцер" майор Олександр Кузнєцов, один з кращих за підсумками минулого навчального року командир батареї майор Андрій Карчевський, відмінник бойового чергування голова Ради сержантів частини старший сержант Сергій Шейгус, а також один із кращих спеціалістів молодшої ланки старший солдат Олександр Волков, дозволили розрахункам дивізіону успішно вразити усі навчальні повітряні цілі. Цього ж дня стрункими колонами дивізіон так само успішно повернувся до пункту постійної дислокації. До речі, під час теоретичних заліків офіцери саме цього колективу показали найкращі результати.

Не менш відповідальними були завдання й інших бойових підрозділів частини. Колектив під командуванням підполковника Руслана Коханського завчасно впорався із завданням підміни чергового дивізіону і також успішно провів умовний протиповітряний бій з противником. Тут дались взнаки знання й навички заступника командира дивізіону з озброєння майор Юрія Дранути, командирів батарей майорів Олександра Середи та Володимира Рахімова, заступника начальника обслуги старшого сержанта Якуба Кєшишева. Багато у чому ефективність навчальних протиповітряних боїв, що вели зенітні ракетні підрозділи, напряму залежала від вмілого керівництва "бойовою роботою" безпосередньо командиром

полку підполковником Андрієм Матвієнком, начальником штабу підполковником Олексієм Цукановим і начальником командного пункту майором Олександром Бондаревим.

Дивізіон, де тимчасово виконує обов'язки командира майор Олександр Мерзлов, уже не вперше під його керівництвом протягом останніх трьох років перевіряється комісією Генерального штабу. Цього разу військовослужбовцям кращого, за результатами 2011 навчального року, підрозділу належало довести боєздатність техніки як бойової, так і транспортної груп. І найскладнішим при цьому було зняти з консервації і завести двигуни автомобілів зі складу недоторканого запасу. Звісно, без поточних технічних негараздів тут не обійшлось. Але особиста технічна грамотність заступника командира дивізіону з озброєння майора Давида Папазова, професійні дії і уміле керівництво підлеглими командиром батареї майором Михайлом Копанцевим, начальником відділення технічного огляду і ремонту техніки капітаном Володимиром Мєдвєдєвим, начальником вузла зв'язку капітаном Володимиром Іващенком дали свій результат – вся техніка, що підлягала перевірці, завелась і була готова до експлуатації.

Не менш важливим елементом перевірки готовності військової частини до відмобілізування стало розгортання інфраструктури прийому мобресурсів. Як могли переконатись офіцери Генерального штабу, все належне для цього в полку є і відповідна робота налагоджена й систематизована. Пункти прийому особового складу запасу і техніки народного господарства були розгорнуті і готові до використання у встановлений час. І у цьому неабияка заслуга заступника командира частини підполковника Сергія Мацюка і начальника автомобільної служби майора Романа Боталова, у яких за плечима багатющий досвід виконання таких завдань.

Належну підтримку на всіх ділянках перевірки надавав до недавнього часу командир полку, а на сьогодні заступник командира тактичної групи "Крим" Повітряного командування "Південь" Повітряних Сил ЗС України полковник Віктор Никонець, який щиро вболівав за рідну частину. За результатами перевірки офіцерами Генштабу бойової та мобілізаційної готовності, ракетники "Із завданням справились". Зараз у них триває етап підведення підсумків і усунення виявлених комісією недоліків, без яких, звичайно, не буває. За словами командира полку підполковника Андрія Матвієнка, колективу, який неодноразово займав перші місця в Повітряних Силах, який майже кожного року забезпечує своєю технікою виконання бойових стрільб на Державному полігоні "Чауда", за участь у яких отримує лише "відмінно", є ще над чим працювати. Тому попереду у ракетників уже звична для них щоденна праця без зайвого пафосу, мета якої – пильно охороняти українське небо.

Микола Лук'янчук.

ГОТУЄМОСЬ ДО ЄВРО

Небо охоронятимуть цілодобово

Військовослужбовці окремої радіотехнічної бригади Повітряного командування "Центр" продовжують підготовку до забезпечення міжнародних футбольних змагань "Євро-2012" на сході країни. За словами командира бригади полковника Руслана Грінчака, до проведення антитерористичних заходів на Слобожанщині та Донбасі залучатимуться понад десяток окремих підрозділів бригади радіотехнічних військ. А у дні проведення "Євро-2012" цілодобово охоронятимуть небо над Харковом і Донецьком близько півтисячі військовослужбовців.

– Лише цього року ми успішно провели 27 тактичних навчань та тренувань із залученням всіх засобів протиповітряної оборони. До цієї весни ми підготували техніку для несення бойового чергування, а військовослужбовці пройшли відповідну спеціальну підготовку. На даний час ми продовжуємо нарощувати радіолокаційне поле, – розповів командир з'єднання.

Планується, що напередодні міжнародного спортивного заходу до Харкова і Донецька, а також для забезпечення дій авіації додатково передислокують декілька підрозділів.

– Мої підлеглі щотижня тренуються з виявлення несанкціонованого перетинання держкордону літаками та стежать за вертольотами, умовно захопленими терористами. До того ж, для підсилення наших засобів прибудуть радіолокаційні підрозділи зі спеціальною технікою. Я особисто знаю їхніх командирів і запевняю, що вони – справжні професіонали, – підкреслив командир батальйону підполковник Андрій Валєнбахов.

Протягом травня військовослужбовці окремої радіотехнічної бригади Повітряного командування "Центр" продовжуватимуть удосконалювати свої практичні навички. При цьому подальші тактичні навчання проводитимуться у більш тісній взаємодії з фахівцями із інших силових відомств.

Дмитро Горбунов.
м. Харків.
Фото автора.

ЖИТТЄВІ ПРОБЛЕМИ

У 1945-му брали Берлін, тепер – воюють з бідністю та чиновниками!

Мало хто здогадується, що у місті Вінниця налічується аж 26 ветеранських організацій. Кожна покликана відстоювати права своїх членів та надавати допомогу тим, хто її потребує. Це міські та обласні організації ветеранів війни, Збройних Сил, інвалідів, учасників бойових дій, різних силових відомств та інші.

Сьогодні мова піде про одну з них, яка потребує найбільшої уваги від влади, суспільства, кожного небайдужого. Це Вінницька міська організація інвалідів Великої Вітчизняної війни і Збройних Сил України. На сьогодні у її складі – близько 1400 інвалідів (1-а – 3-я гр.) війни та Збройних Сил, а також майже півтисячі вдов загиблих та померлих. Заступник голови ради організації інвалідів Великої Вітчизняної війни і ЗС України полковник у відставці Іван Гудожник зумисне не говорить про точну кількість членів, адже зважаючи на вік та недуги, вона, на жаль, може змінюватися чи не щодня.

Іван Сергійович – це серце і мозок організації. Йому 87 років, а сил та енергії ще доволі достатньо, аби спрямовувати їх для допомоги своїм бойовим побратимам.

– Їм зовсім не легко ходити, вирішувати безглузді “паперові” питання, – говорить про ветеранів Великої Вітчизняної Іван Сергійович. – А цих питань у нашому нинішньому суспільстві ой як багато. Не кожна навіть молода людина витримає бюрократичне свавілля, безкінечні черги у Пенсійному фонді, ЖЕКах, лікарнях. Скажімо, старенький ветеран, який має право на позачергове отримання усіх видів послуг, від черги у магазині чи лікарні – до сплати комунальних послуг і проїзду в транспорті, дуже рідко дістає посвідчення, щоб скористатися цим правом. А люди повинні самі поступатися, запропонувати бодай якусь допомогу. На жаль, цього мало і на вулицях, і в кабінетах чиновників, з якими боремося з допомогою телефонних апаратів.

Іван Сергійович Гудожник – надзвичайно авторитетна і поважна людина серед ветеранів та керівництва міста. Достатньо одного дзвінка у мерію, аби міський голова Вінниці Володимир Гройсман на якийсь час відклав усі справи, вислухав проблему і, головне, не на словах, а ділом допоміг ветеранській організації.

– Наш мер – людина слова, – каже Іван Гудожник. – Так, як він піклується про нас, не піклувався жоден його попередник. Ми вдячні йому за любов та турботу.

Дійсно, турботи та серйозного соціального захисту ці люди потребують щодня. Від свята до свята вони живуть пам’яттю, спогадами про минуле і заслуговують на краще майбутнє чи, точніше сказати, сьогодення. Адже допомогу та посилену увагу ветерани війни відчувають лише на День Перемоги та інші свята, такі як День захисника Вітчизни, Збройних Сил, Визволення Вінниччини...

Завдяки роботі координаційного комітету ветеранської організації, бодай на ці свята, ветерани отримують продовольчі пайки від небайдужих місцевих підприємців. Допомагає і церква.

– Звичайно, на всіх допомоги не вистачає, але ми добре знаємо, кому вона найбільше потрібна, – каже Іван Гудожник. – Є багато випадків нелюдського ставлення до стареньких від власних дітей, серед яких зустрічаються пияки, наркомани та інші нелюди, що пропивають батьківську пенсію і навіть застосовують силу. У таких ганебних випадках просимо вплинути на ситуацію правоохоронні органи.

Однак головна біда ветеранів війни і, зрештою, всіх людей літнього віку, це катастофічна ситуація з медичним забезпеченням. Звичайно, пільги, передбачені Законом, вони мають, але лише задекларовані на папері. Насправді всі прекрасно розуміють, що безкоштовної медицини сьогодні просто не існує. Марля, бинт, рукавички, шприци, препарати – усе треба нести з собою, не кажучи уже про інші витрати. А здоров’я людей, яким понад 90 років, потребує постійного медичного нагляду та втручання. Із нинішніми штучно завищеними цінами в аптеках, пенсії ветерана війни на довго не вистачить. Вартість деяких препаратів удвічі, а то й утричі перевищує закордонні аналоги. А підвищення пенсій аж ніяк не встигає за зростанням цін.

– Візьмемо, наприклад, “Корвалол” – кишеньковий сердечний препарат кожного ветерана, – розповідає Іван Сергійович. – Менш, як за рік, він удвічі подорожчав, а пенсію нам підняли аж на три відсотки! І так постійно. Раніше були соціальні аптеки, де ветерани могли собі дозволити купувати ліки. Їх давно ліквідували шляхом приватизації, і тепер аптечний бізнес в Україні – звичайне здирництво.

Є й інші речі, які стосуються медичної реформи і добре лоскочуть нерви Івана Сергійовича та багатьох ветеранів. Йдеться про введення на дільницях міста сімейного лікаря. Тепер вони повинні перед кожним аналізом та іншою діагностикою в лікарні проконсультуватися саме тут, потім взяти направлення і вже тоді прямувати в лікарню чи поліклініку. Зазвичай у відділеннях сімейного лікаря багато люду, купа дітей, які постійно вередують і якось соромно поперед них іти без черги, бідкаються ветерани. Навіщо те направлення та консультація, адже і так зрозуміло, що аналіз крові на цукор чи інший – уже роками регулярна процедура? Для чого витрачати безцінний час, такий дорогоцінний для кожного старенького чоловіка?!

А цей час ветерани Великої Вітчизняної хочуть використовувати по-іншому. Активно брати участь у громадському житті міста, проводити патріотичну роботу з учнями навчальних закладів. До того ж, осередком ветеранської організації видано п’ять томів книги “Вінничани на Великій Вітчизняній війні”. Іван Гудожник особисто опублікував у місцевих засобах масової інформації десятки матеріалів про Другу світову війну та героїзм співвітчизників.

У далекому1945-му ветерани Великої Вітчизняної героїчно принесли на своїх плечах жадану Перемогу. Для мирного і вільного життя своїх нащадків, для любові до ближнього і світлого майбутнього українського народу. Ми зобов’язані пам’ятати про це завжди. Низько вклонятися тим, хто поліг у битвах, хто пішов із життя у мирний час, а також і тим, хто нині поруч із нами: на вулиці, в тролейбусі чи в черзі за молоком… Кожен із них потребує нашої з вами уваги, хоче бути почутим, а не забутим і покинутим наодинці із своїми проблемами. Багато їм не треба, і ми можемо їм це дати…

Юрій Ігнат.
“Крила України”.

СПОГАДИ ВЕТЕРАНА

Звичайна розповідь про війну

Він пройшов усю війну. Перемогу зустрів в Німеччині, тож має що розповісти нам про найбільшу в історії людства бойню. Микола Іванович Чишкун живе у Львові. У свої вісімдесят шість зберігає бадьорість духу і має дуже добру пам’ять. Каже, що міг би написати цілу книгу спогадів про найдраматичніші чотири роки в сучасній історії України. Далі – спогади фронтовика без правок і редагувань.

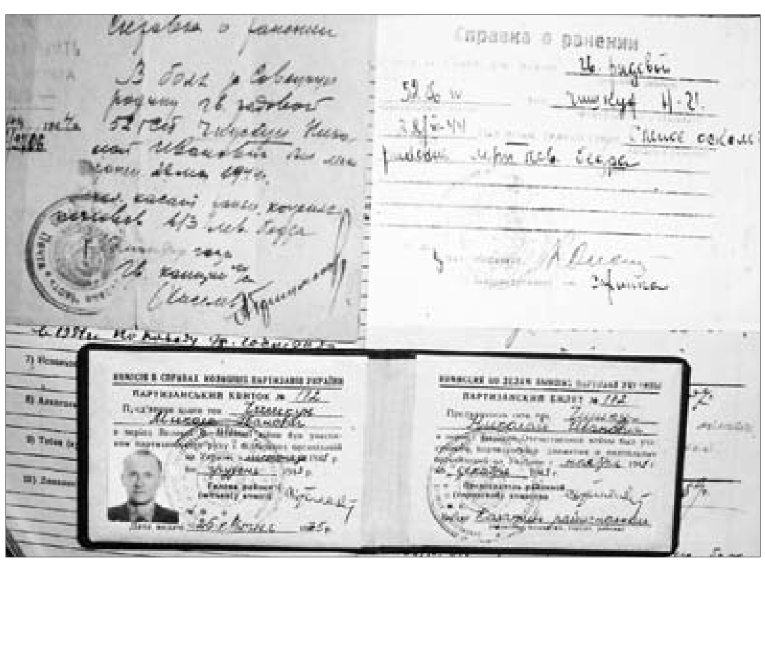

Про початок війни і нездійснені мрії

“ ... 21 червня 1941 я закінчив десятирічну школу. Жив я у селі Кашпірівка Козятинського району на Вінниччині. Це був суботній день, в школі пройшов випускний. Зранку в неділю прокинувся рано, бо збирався на рибалку. Настрій був прекрасний, бо попереду вихідний день. Ближчим часом збирався їхати до Києва – поступати в художнє училище. Я дуже любив малювати. А поки що вмостився біля річки з вудкою. Аж раптом прибігла сусідська дівчина: “Микола, оголосили, що почалася війна. Німці на нас напали”. Того ж дня побачив німецькі літаки. Вони летіли бомбити Козятин – важливий залізничний вузол. Третього липня слухав по радіо виступ Сталіна. П’ятого липня до нашого села прибув представник Козятинського райвійськкомату. Звернувся до голови сільради з вимогою зібрати у дворі хлопців 1923-1925 років народження. Я народився у 1925 році, тож разом зі своїми друзями прийшов на подвір’я. “Ми їдемо до Києва для оборони міста,” – мовив офіцер військкомату.Так я потрапив в Київ, але про художнє училище вже не йшлося”.

Про оборону Києва, оточення та партизанів

“...нас привезли до Києва, скерували до підрозділів і відправили на позиції для оборони міста. Потім оголосили наказ: “Відступати”. Ми відступили в Полтавську область. Опинились в оточенні. Про ті дні й досі важко згадувати. Всі намагались вирватись з кільця, але не всім це вдалось. Вертатись на правий берег України нам порадили місцеві мешканці. Казали, що тут на лівобережжі ми обов’язково потрапимо в полон. Ми з товаришем переодяглись в цивільний одяг, а вірніше – лахміття і цілий місяць пробирались до партизанів. Переправились через Дніпро. На території Житомирської області знайшли партизанський загін і влились в його лави. Я був там наймолодшим. Вступним іспитом для нас стало знищення моста. Він був дерев’яний, довжиною десь 50 метрів. Його постійно патрулював один німецький солдат. Ми з товаришем взяли бочечку з бензином і зайшли на міст. Коли німець звернув на нас увагу і наказав зупинитись, ми щосили штовхнули її вперед. Залишалось підпалити бензин, однак солдат відкрив по нас вогонь з автомати, влучив у бочку і бензин зайнявся. Міст згорів, а ми виконали перше завдання. Далі почалися звичайні партизанські будні. Я був розвідником, бо добре знав ці місця.

Продовження на 10 стор.

ХАРКІВЩИНА

Передсвяткова активність “кожедубівців”

Офіцери та курсанти Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба активно готуються до святкування 67-ої річниці Дня Перемоги.

– Протягом березня-квітня курсанти обійшли всіх ветеранів навчального закладу, які брали участь у Великій Вітчизняній війні, надали їм посильну допомогу та запросили у гості. Паралельно з цим військовослужбовці своїми силами упорядкували 22 пам’ятники, меморіальні дошки чи поодинокі поховання воїнів-визволителів, що знаходяться неподалік університету, – пояснив заступник начальника університету з виховної роботи полковник Валерій Афанасенко.

Не забули “кожедубівці” й про свою гідну зміну. Вже приблизно 1,5 тисячі школярів міських середніх навчальних закладів цієї весни побували на території вузу. Хлопці та дівчата познайомилися з побутом курсантів-авіаторів, спробували смак солдатської каші та вивчили історію видового вишу в музеї.

Та все ж найголовніша підготовка до Дня Перемоги зараз викарбовується на стройовому плацу університету.

– За попереднім рішенням місцевої влади та командування гарнізону, 9 травня у Харкові відбудеться урочисте проходження військ. Від нашого найчисельнішого в регіоні військового колективу на загальному шикуванні виставлятиметься чотири парадні розрахунки, а це – близько півтисячі “багнетів”. В першій колоні пройдуть курсанти в однострої льотчиків Великої Вітчизняної війни, за ними – офіцери, далі – курсанти в cучасному вбранні і окремо по головній площі Харкова крокуватимуть жінки-військовослужбовці, – додав полковник Валерій Афанасенко.

Також планується, що у травні поточного року допомогу викладачам університету у вихованні майбутніх офіцерів нададуть ветеранські організації та громадські об’єднання випускників вузу. Під час численних круглих столів, бесід та виступів офіцери запасу передаватимуть досвід ратної служби новим поколінням захисників Вітчизни. Таким чином, військова естафета пам’яті продовжуватиметься...

Дмитро Горбунов.
м. Харків.
Фото автора.

ЖИТОМИРЩИНА

Озерненці своїм традиціям вірні!

Уже давно авіатори-автомремонтники з авіаційного гарнізону Озерне, що на Житомирщині, започаткували в своїй частині гарні традиції – напередодні святкування Дня Перемоги вони впорядковують закріплені за частиною пам’ятники та готують до участі у парадах військ ретро-техніку зразка воєнних років. І, якщо перша традиція прижилася понад 30 років тому, коли, власне, з нагоди 30-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників у Житомирі було встановлено пам’ятник воїнам-авіаторам, то другу не так давно започаткував командир частини, начальник 5-го Об’єднаного центру електрогазового та автотехнічного забезпечення Повітряних Сил заслужений працівник транспорту України полковник Ярослав Лерман.

Вже четвертий десяток років авіатори-ремонтники доглядають за встановленим на живописному пагорбі, з якого весь Житомир видно як на долоні, постаментом у вигляді великої сталевої стріли з літаком-винищувачем УТІ МіГ-15. Пам’ятник вшановує героїчних льотчиків 2-ої Повітряної армії, які брали участь у визволенні Житомирщини. За радянських часів, коли військово-патріотичне виховання молоді та взагалі повага суспільства до ветеранів Великої Вітчизняної війни були на порядок вищими, ніж сьогодні, цей пам’ятник завжди виглядав достойно. І не тому, що солдати військової частини, які щороку перед Днем Перемоги впорядковували його та прилеглу територію, працювали краще, ніж тепер. Просто тоді не було стільки вандалів серед молоді...

Стан, у якому знаходиться цей пам’ятник у наш час, допоки його щороку перед 9 травня відремонтують авіатори-авторемонтники, інакше, як занедбаним, і не назвеш.

– Ветеранів стає все менше й менше, – із сумом констатує заступник начальника Центру з виховної роботи підполковник Олександр Коблюк, – проте, на жаль, так само менше стає у людей і совісті, і свідомості... І прослідковується чітка тенденція: чим молодша людина за віком, тим менше у неї принципів та життєвих цінностей.

Місце розташування пам’ятника немов магніт притягує до себе любителів відпочинку на природі, після яких навколо літака та й на самому постаменті залишаються попелища від багать, порожні пляшки та купи сміття. Більше того, сам літак та стрілу, на якій він немовби злітає у небесну блакить, молодики чи то неофашистського ґатунку, чи просто безпринципні графіті, обмальовують свастиками, написами та різноманітними візерунками сумнівної художньої цінності.

З року в рік підлеглі полковника Ярослава Лермана вкладають свій труд та чималі кошти на фактично повне відновлення пам’ятника. Вандали навіть розбили ліхтар літака, а про те, що робиться навколо, годі й казати... Листи сталі, якими була оббита стела, відірвані й, напевно, давно здані на металобрухт. Щороку командування частини шукає та знаходить необхідні кошти для впорядкування й ремонту пам’ятника, постійно знаходяться у пошуку спонсорів, які не шкодують грошей на священну справу пам’яті.

Від управління частини за цей пам’ятник відповідає старший офіцер відділення виховної роботи майор Олег Микитенко, який цілими днями протягом передсвяткових весняних тижнів займається його благоустроєм та прилеглої території. Ну, а всі роботи тут виконуються особовим складом роти забезпечення під командуванням капітана Дмитра Дмитренка. Також велику роботу цього року виконав офіцер відділення виховної роботи Центру старший прапорщик Микола Петров.

– Приємно відзначити, – продовжує свою розповідь підполковник Олександр Коблюк, – що серед військової молоді все ж самосвідомості більше, і ми, офіцери й старші товариші, намагаємось зробити все від нас залежне, аби солдати були справжніми патріотами. За прикладами далеко ходити не варто. Наші солдати, 19-20-річні хлопці, щиро обурені тим, що вироблюють із пам’ятником їхні цивільні ровесники.

Десятки кілограмів цементу, десятки літрів фарб, лаку, арматура та інші будівельні матеріали – ось у що виливається щороку військовим цей пам’ятник. Це, звичайно, коли вандали не завдали йому ще більшої шкоди. Ну, і сміття, якого щовесни військові водії звідси вивозять не менше двох самоскидів!

Окрім пам’ятника-літака, підлеглі полковника Ярослава Лермана опікуються ще й пам’ятником-вантажівкою – встановленим на постамент на території частини ГАЗ-63, який вшановує воїнів-автомобілістів. Тут, звичайно, впорядковувати все значно простіше, адже немає сторонніх людей, які могли б псувати пам’ятник та смітити навколо нього!

Що ж стосується автомобілів, так би мовити минулих поколінь, то ГАЗ-63 – це далеко не найстарша автівка у частині класу “ретро”. Декілька років тому військовослужбовці 5-го Об’єднаного центру електрогазового та автотехнічного забезпечення Повітряних Сил знайшли в колишньому військовому містечку, де багато років тому дислокувалася військова частина, масогабаритний макет автомобіля ЗіС-5. Звичайно, вантажівка була технічно несправна, а її зовнішній та технічний стан – незадовільним. Крім того, дерев’яні частини автомобіля, а саме кабіна і кузов, зазнали великої руйнації часом і майже струхли. Не в кращому стані знаходилась і рама, яка на 90% була покрита корозією. Двигун, всі вузли та агрегати після огляду виявились абсолютно не придатними до експлуатації. Для приведення автомобіля в технічно справний стан у військовій частині створили ремонтно-відновлювальну бригаду, яку очолив особисто командир частини полковник Ярослав Лерман. Робота почалась із демонтажу кузова, кабіни, двигуна та всіх інших життєво важливих вузлів та агрегатів автомобіля. При безпосередньому огляді кожного агрегата стало зрозумілим, що кожному з них потрібно робити капітальний ремонт, адже їх складові зношені на 100%.

Таким чином, було повністю реставровано двигун, коробку зміни передач, задній міст, передню вісь, зчеплення, електрообладнання, гальмівну систему та рульове керування.

Особливо тонка і копітка робота прийшлися на кабіну і кузов старенького авто. За допомогою мережі Інтернет були знайдені креслення, за якими усі елементи були збудовані заново. Не менш копіткої та тонкої роботи вимагало виконання жерстяних робіт із виготовлення крил, капота, а також оббивки кузова та кабіни. Враховуючи те, що автомобіль був розібраний до дрібниць, після ремонту він знову був складений, всі механізми – налагоджені, ну і, зрозуміло, проведено фарбування.

Ходовий іспит авто витримало із честю та повернулося в свій бойовий технічний стан.

Усі ці роботи із відновлення старенької фронтової вантажівки виконували гідні нащадки Солдатів Перемоги – начальник відділення зберігання техніки служби пального майор Андрій Штепінський, технік відділення зберігання техніки прапорщик Євген Голяченко, начальник складу відділення зберігання прапорщик Володимир Вініченко, начальник сховища відділення зберігання старшина Володимир Кухта, механік відділення зберігання працівник Збройних Сил України Сергій Стеценко, технік відділення зберігання працівник Збройних Сил України Василь Моргалюк та водій автомобільного взводу сержант Анатолій Ткачук. Діди та прадіди кожного з них воювали на фронтах Великої Вітчизняної, а комусь, можливо, і довелося їхати хоч раз на цій вантажівці, що завжди виручала бійців і в наступі, і в ході забезпечення всіх видів бою, і у важкі хвилини відступів.

Машину було поставлено до строю, і ось позаминулого року вона взяла участь у параді військ на Хрещатику з нагоди 65-ї річниці Великої Перемоги. Кияни та гості столиці були, відверто кажучи, щиро вражені, побачивши серед бойових машин зразка 80-90-их років стареньку “полуторку”, яку раніше могли бачити тільки у кіно! Після цього параду ЗіС-5 брав участь і у парадах місцевого значення – населених пунктах, де базуються підрозділи Центру, – Житомирі й Озерному.

Ось і цієї весни озерненські кулібіни знову підготували автомобіль ЗіС-5 до участі у параді. Виблискуючи свіженькою фарбою на сонці, ветеран вітчизняного автопрому хоч зараз готовий долати десятки й сотні кілометрів! Хоча цей ветеран і зроблений з металу та звичайного дерева, а є, як і люди, сивочолі солдати Перемоги, незламним!..

Олексій Тригуб.

ХМЕЛЬНИЧЧИНА

Творчий вечір майстрині художнього слова...

У сучасному світі багато гамору та метушні – всі заклопотано поспішають вирішувати свої справи, турбуються про заробіток на хліб насущний, біжать по стежках долі, не помічаючи перехожих. У хаосі буднів ми ледве знаходимо час на найрідніших, а на мистецтво – щире, душевне, правдиве – і поготів. Однак той, хто несе іскру добра і любові до свого слухача, не втомлюється нагадувати: не цурайтеся, дивіться, слухайте, читайте – і не зачерствіє душа ваша від сухого вітру сьогодення.

Серед тих "миротворців" на ниві української культури впевнено прокладає свою дорогу поетеса і письменниця, теле- і радіоведуча, кавалер ордена княгині Ольги III ступеня Оксана Радушинська. Молода літераторка – автор тринадцяти книг поезій, прози та творів для дітей, переможниця численних конкурсів, серед яких "Коронація слова", "Жінка III тисячоліття", "Українська Мадонна десятиліття", лауреат премії Олеся Гончара – проживає і працює у древньому місті Старокостянтинові, що на Хмельниччині. У місті мешкає понад дві тисячі сімей військовослужбовців, і не знайдеться жодного, який би не чув про творчість цієї талановитої жінки. Завдяки активній співпраці Оксани Петрівни із 42 гарнізонним будинком офіцерів військовослужбовці Старокостянтинівського гарнізону та члени їх сімей мають можливість читати збірки поетеси у бібліотеках гарнізону, відвідувати презентації нових видань, знайомитися із сучасним українським поетично-прозово-пісенним мистецтвом.

Однак цього разу молода, сповнена творчого ентузіазму авторка дивувала і зачаровувала своїми творами вибагливого слухача у самому серці літературної України – у Будинку письменників Національної спілки письменників України, що у Києві. Саме там відбувся творчий вечір Оксани Петрівни Радушинської із символічною назвою "Навпіл з долею". Проведення таких заходів запровадили недавно, тому Оксана мала честь першою представляти літературну Хмельниччину у столичному Будинку письменників.

Звичайно, підготовка до цієї знакової у житті авторки та всього старокостянтинівського краю події вимагала значних зусиль. Але недарма кажуть: не май сто кіп у полі – май друзів доволі. Тому начальник 42-го ГБО підполковник Євген Блискун виступив із пропозицією допомогти Оксані Петрівні у звуковому й освітлювальному забезпеченні заходу в Києві, оскільки поетеса мала намір не лише показати глядачам свої літературні надбання, а й познайомити їх зі своїми співавторами, композиторами та виконавцями пісень на свої вірші.

Кілька тижнів напруженої роботи – і делегація з Хмельниччини вирушила підкорювати серця столичних поціновувачів української літератури.

Зала Будинку письменників зібрала більше сотні глядачів. У супроводі хвилюючих мелодій із вуст авторки лунала її вишукана проза і поезія. Впродовж вечора у виконанні талановитих подільських митців звучали пісні на вірші Оксани Петрівни, серед яких – і написана спільно із молодою співачкою та автором, інструктором 42-го ГБО працівником ЗС України Іриною Шликовою. Глядачі щедро купали поетесу у бурхливих оваціях, висловлювали своє захоплення і дарували запашні весняні квіти. З вітальними словами та вдячністю до винуватиці заходу звернулися перший заступник голови Національної спілки письменників України Володимир Шовкошитний, відповідальний секретар НСПУ Володимир Барна, заслужений діяч мистецтв України Леонід Закордонець, голова Хмельницької обласної організації НСПУ Василь Горбатюк. Секретар НСПУ Сергій Пантюк вручив Оксані Радушинській ще одну вагому письменницьку відзнаку – літературну премію "Благовіст" у номінації "Народознавство" за книгу казок "День полив'яної казки", цикл радіопередач "Родовід" та компакт-диск "Намисто українських свят". Варто зазначити, що авторка через Головне управління виховної та соціально-психологічної роботи Генерального штабу Збройних Сил України подарувала компакт-диск "Намисто українських свят" бібліотекам усіх будинків офіцерів Збройних Сил України. Вже є усна домовленість про те, що незабаром фонди бібліотек будинків офіцерів поповняться авторською збіркою поетеси "Стукав сніг…" та книгою казок для наймолодших читачів "День полив'яної казки".

– Художнє слово – це надзвичайно вагомий інструмент у патріотичному вихованні військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей, – сказав по закінченні творчого вечора начальник 42-го гарнізонного Будинку офіцерів підполковник Євген Блискун. – Я надзвичайно гордий, що 42-го ГБО співпрацює з таким талановитим діячем сучасної української літератури, майстром слова Оксаною Радушинською. Впевнений, що спільними зусиллями ми несемо у цей світ щирість, красу і добро, а військовослужбовців Збройних Сил України робимо більш відкритими до української культури та мистецтва.

Ірина Шликова.
Фото Петра Радушинського.

ЗАПОРІЖЧИНА

Книжкова виставка "Ключі від неба"

Нещодавно в бібліотеці Мелітопольського гарнізонного будинку офіцерів пройшла книжкова виставка "Ключі від неба". Експозицію відвідали військовослужбовці служби за контрактом, учні Мелітопольської ЗОШ № 20 та мешканці й гості містечка.

Переважна кількість книжок виставки присвячувалась Всесвітньому дню авіації та космонавтики.

Директор гарнізонного будинку офіцерів Світлана Соколова підкреслила, що метою проведення виставки-експозиції було привернути увагу її відвідувачів до вагомого внеску і досягнень України, її підприємств і відомих авіакосмічних конструкторів до першого польоту людини в космос.

– Виставка тривала близько двох тижнів, – зазначила Світлана Вікторівна, – для нас, мешканців авіаційного гарнізону з 70-річною історією Гвардійської транспортної бригади, цей день не просто червоний у календарі, а справжнє свято.

Завідувачка бібліотеки Світлана Кравцова, у свою чергу, додала, що сьогодні, особливо серед молоді, мало хто знає про досягнення нашої Держави в цій галузі.

– За 20 років існування Державного космічного агентства України вітчизняні ракети вивели на орбіту 238 супутників на замовлення 19 країн. За цей час у нашій країні виготовлено та запущено на навколоземні орбіти 28 космічних апаратів розробки КБ "Південне", з них 5 супутників – на замовлення України, – зауважила вона.

www.ofhouse.org.ua

ВІННИЧЧИНА

Обеліск "загубився" посеред поля

Пам'ятник, яким увіковічили загибель майже 600 людей, нині оточений приватними паями. Щоб зробити доріжку до місця поховання, слід переробляти усю технічну документацію, кажуть у сільраді.

До Самгородського обеліска на Козятинщині, що на Вінниччині, вже вісім років ніхто не приносить квітів, монумент заріс травою. Однак виною цьому стала не людська байдужість, а розпаювання землі. Із 60-ти метрів землі навколо обеліска, зазначених в архівах, через поділ землі залишилось лише три.

– Цього року 4 липня виповниться 70 років з того часу, коли на самгородському полі було по-звірячому вбито 595 людей, з них – 268 дітей і 15 – військовополонених, – розповів Олег Оркуша, депутат Козятинської районної ради. – Це був період німецької окупації. За свідченнями старожилів і архівними даними, того дня колону людей повели за півтора кілометри за межі Самгородка, в бік села Лозівка, де за 50-60 метрів від дороги було викопано дві ями. Жертв розстрілювали і кидали туди. На одній із них у 50-их роках поставили дерев'яний пам'ятник, а в 70-их замінено чотиригранним обеліском. Ну, а зараз обеліск опинився посеред поля, з усіх боків оточений паями.

У сільській раді розповідають, що вихід із ситуації є, але він проблематичний.

– Розпаювали землю, де розташований пам''ятник ще у 2004 році, коли був бурякорадгосп, – пояснює Самгородський сільський голова Микола Чернипка. – Ще тоді могила потрапила до паю Антона Паламарчука. Сам пам'ятник не входить у пай, а підхід до нього – так. Щоб зробити доріжку до пам'ятника, треба переробляти всю технічну документацію. До того ж можуть виникнути проблеми, коли пізніше власник паю захоче продати землю, виявиться, що у нього менша площа ніж прописана у державі.

Сам власник земельного паю не проти виділити частину землі для алейки до пам'ятника.

– Коли розпайовували землю, мене ніхто не питав, який і де земельний наділ я хочу мати, – говорить Антон Паламарчук. – Пам'ятник увійшов у мій пай і у пай мого односельчанина Віктора Шевчука. Років п'ять тому ми приватизували землю. Я, в принципі, не проти алейки, але звичайно, щоб по ній не заїжджали машини. Проте витрачати кошти і оббивати пороги земельних інстанцій мені не хочеться.

Як вийти із даної ситуації, пояснили у районному відділі Держкомзему.

– Єдиним виходом у даній ситуації є укласти договір сервітуту (право обмеженого користування чужою земельною ділянкою. – Авт.) із власником паю, – пояснила начальник відділу Держкомзему у Козятинському районі Ірина Репало. – Для цього треба, щоб власник паю дав добровільну згоду на вилучення частки землі у зв'язку із тим, що там знаходяться поховання і вона має історичне значення. Договір укладається безкоштовно, вартість його реєстрації складає 129 гривень.

Наразі всі сторони згодні, і всі не проти. Але хто за це візьметься?..

Анастасія Олехнович.
Спеціально для "Крила України".

ХАРКІВЩИНА

Випускник-2012: просто спеціаліст чи майбутній науковець?..

У Харківському університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба відбулася Восьма наукова конференція курсантів та студентів, яка щороку стає визначною подією у житті навчального закладу.

Метою проведення конференції стало підбиття підсумків наукової роботи курсантів та студентів університету за навчальний рік. Також відбулася презентація кращих наукових робіт і широкий обмін думками курсантів, студентів та науковців університету стосовно цих робіт.

Загалом участь у конференції взяли понад 440 курсантів і студентів та більше 170 наукових і науково-педагогічних працівників зі всіх факультетів, кафедр та наукового центру університету.

На пленарному засіданні та засіданнях 11-ти секцій та 23-х

підсекцій конференції, які працювали на факультетах та кафедрах університету, було представлено 439 наукових доповідей та повідомлень.

Курсанти та студенти доповідали про результати вирішення завдань щодо удосконалення бойового застосування та експлуатації озброєння і військової техніки, отримані навички дослідницької роботи, тим самим демонструючи глибокі знання з військових, технічних, суспільних і природничих наук тощо.

Окрім цього, участь у роботі конференції курсантів та студентів – випускників 2012 року стала доброю нагодою для апробації їх дипломних та кваліфікаційних робіт, що допомогло оцінити науковий рівень їх розробок, визначити наукову новизну, практичну значимість та можливості впровадження їх у практику військ.

Тематика доповідей була тісно пов'язана з останніми дослідженнями світової та вітчизняної військової науки і техніки, удосконаленням зразків ОВТ, психологічними особливостями сучасних війн, засобами протистояння тероризму.

– Робота конференції відіграла значну роль у підвищенні методичної підготовки курсантів та студентів університету, розвитку у них наукового мислення та аналізу, набуття навичок самостійної наукової роботи та популяризації кращих наукових робіт в галузі створення, експлуатації та застосування озброєння і військової техніки, – підбиваючи підсумки, відзначив ТВО начальника університету полковник Ігор Нікіфоров. – Потрібно відзначити, що курсанти та студенти нашого університету мають значні наукові здобутки на рівні вищих навчальних закладів Харківщини, Всеукраїнському та міжнародному рівні.

Закриваючи роботу конференції, полковник Ігор Нікіфоров заохотив кращих доповідачів почесними грамотами. Також прийнято рішення про опублікування кращих доповідей у збірнику університету.

До речі, протягом минулого навчального року 5 курсантів та студентів університету стали переможцями Всеукраїнських студентських конкурсів наукових робіт. У цьому навчальному році лауреатами стали ще шестеро.

Серед них слід відзначити курсанта 5-го курсу факультету автоматизованих систем управління та наземного забезпечення польотів авіації Олега Лаврова, курсанта 4-го курсу факультету ППО Сухопутних військ Миколу Твердохліба, курсантів 2-го курсу факультету автоматизованих систем управління та наземного забезпечення польотів авіації Максима Руденка та Андрія Кравчука, які нещодавно брали участь на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт в галузі військової науки, що проводився на базі Академії Сухопутних військ ім.П. Сагайдачного, та зайняли там ІІ та ІІІ місця.

Також необхідно виокремити і курсанта 4-го курсу факультету ЗРВ Анну Гаргулю, яка посіла ІІІ місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт в галузі електротехніки та електромеханіки.

– Завдяки ентузіазму і наполегливості військових науковців та їх підопічних курсантів і студентів наукові розробки університету відомі вже як на всеукраїнському, так і на міжнародному рівнях, – наголосив заступник начальника університету з наукової роботи полковник Геннадій Певцов.

Дмитро Чалий. м. Харків.

ЧЕРНІГІВЩИНА

100 чернігівських ліцеїстів прагнуть стати офіцерами

Попри тенденції реформування армії в контексті зменшення її чисельності, кількість бажаючих навчатись у військових вишах щороку тільки збільшується. В Чернігівському обласному військовому комісаріаті нині пройшли медичну комісію і готуються до вступних іспитів 162 юнаки. Лише в одному ліцеї з посиленою військово-фізичною підготовкою стати курсантами виявили бажання 104 його вихованці.

Заступник Чернігівського обласного військового комісара з призову підполковник Віктор Лузан констатував, що при плановому завданні відібрати 92 кандидати для вступу у військові вузи, вже підготовлені особові справи 162 майбутніх абітурієнтів. А документи юнаки мають право подавати до кінця травня. І очікується кандидатів ще чимало. Це попри те, що частина бажаючих відсіюється ще у військкоматі.

Сьогодні до кандидатів у курсанти військових вишів висуваються серйозні вимоги. Атестат з хорошими оцінками й міцне здоров'я не гарантують стовідсоткового успіху. Необхідно мати ще й високий рівень фізичної підготовки та інтелектуального розвитку, високий бал з профільних предметів у сертифікаті зовнішнього незалежного оцінювання, а також вдало пройти професійний психологічний відбір.

Одним з важливих критеріїв при відборі юнаків для військових ВНЗ є проходження військово-лікарської комісії. Щодо кожної військової спеціальності існують свої вимоги. Найбільші – при відборі на льотний факультет.

Як зазначив голова обласної військово-лікарської комісії майор Ігор Кодовбецький, найбільш підготовлені до навчання у військових вишах вихованці ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою. Вони добре морально підготовлені, фізично розвинуті, дисципліновані, мають

високий рівень знань.

Начальник ліцею полковник у відставці Микола Шпак зазначив:

– Дуже приємно щороку дізнаватися, що більшість наших випускників обирають офіцерську долю. Звичайно, ми свідомо готуємо їх з орієнтацією на військову службу. За два роки хлопчики достовірно дізнаються, що таке армія, без прикрас, але й без негативів. Уклад військового життя і навчання формують у них самостійність, мужність, впевненість у своїх силах і вміння приймати правильні рішення.

Завдяки належній підготовці ліцеїсти мають чималі здобутки. Багато юнаків є кандидатами в майстри спорту та першорозрядниками. Вихованці закладу розвинуті й інтелектуально. Вони неодноразово здобували перемоги на обласних змаганнях "Віват-інтелект" і Всеукраїнському турнірі юних винахідників і раціоналізаторів. А на Всеукраїнській науково-технічній виставці молодіжних інновацій та творчих проектів "Майбутнє України" Віталій Корецький з винаходом "автоматичний пристрій для підкачки повітряних камер коліс велосипеда", Іван Ступа та Сергій Ситник з творчим проектом – "виготовлення палива з ряски" посіли призові місця. А нещодавно хлопці здобули ще й заслужене визнання на XVI Білоруській конференції учнів, що проводилась у Мінську.

До речі, Чернігівський ліцей незабаром відзначить своє дев'ятнадцятиріччя. За цей чималий проміжок часу 1224 випускники закладу поєднали своє життя з армією. Майже тисяча колишніх вихованців ліцею служить у Збройних Силах України на офіцерських посадах, а дехто з них, наприклад як підполковник Олександр Шульга, вже командує військовими частинами. Випускники ліцею брали участь в миротворчих місіях в Іраку та Сьєрра-Леоне. Натомість вступні екзамени до військових вишів складатимуть понад сто випускників ліцею. Серед них і претенденти на "золоту" медаль, відмінники навчання: Іван Ступа, Артем Сущенко, Дмитро Бодяка, Артем Завада і Роман Швець.

Олександр Парій. м. Чернігів. Фото автора.

ЖИТОМИРЩИНА

ХІХ науково-практична конференція у Житомирі

У Житомирському військовому інституті імені С.П.Корольова Національного авіаційного університету пройшла ХІХ науково-практична конференція на тему "Проблеми створення, розвитку та застосування інформаційних систем спеціального призначення".

– Під час заходу, – зазначив начальник військового інституту полковник Юрій Даник, – його учасники обговорили результати фундаментальних і прикладних наукових досліджень, визначили їх перспективні напрями, обмінялися досвідом щодо наукової та науково-технічної діяльності, а також підвищення якості підготовки військових фахівців.

У роботі конференції взяли участь 182 науковці із Міноборони, Генштабу ЗС України, Державного космічного агентства, Державної прикордонної служби, представники провідних науково-дослідних установ та ВНЗ. Серед запрошених були і представники освітнього сектору та органів виконавчої влади Житомирської області. Для широкого загалу здійснювалась пряма трансляція пленарного засідання на сайті Житомирського військового інституту по мережі Інтернет.

Під час конференції заслухали більше 76 тематичних доповідей і повідомлень із проблем щодо створення, розвитку та застосування інформаційних систем спеціального призначення.

Зокрема, полковник Юрій Даник розповів присутнім про тенденції розвитку напрямів підготовки фахівців у сфері оборони в контексті змін засобів, форм і способів ведення дій в сучасних воєнних конфліктах. У свою чергу, начальник Інституту інформаційних технологій Національного університету оборони України заслужений діяч науки і техніки України, доктор технічних наук, професор полковник Олександр Пермяков виступив із доповіддю на тему "Застосування сучасних інформаційних технологій в інформаційно-психологічній протидії під час підготовки та в ході застосування збройних сил для відсічі збройної агресії".

Підсумком конференції стало прийняття рішень щодо проведення наукових досліджень за визначеними напрямками, організація міжвідомчого постійно діючого семінару "Проблеми забезпечення кібернетичної безпеки держави", а також активізація роботи із залучення курсантів і студентської молоді до наукових досліджень в рамках планових науково-дослідних робіт.

Володимир Козієв. м.Житомир. Фото автора.

Звичайна розповідь про війну

Закінчення. Початок на 6 стор.

Ми підривали фашистські ешелони, що йшли на Київ, або з Києва. Жили в лісі. Німці туди дуже носа не пхали – боялись. Нам допомагали місцеві мешканці. Воювалося добре, бо ми були на рідній землі. Три роки і один місяць я був партизаном. Так записано в моєму посвідченні”.

Про бої

“...в 1943 році Київ звільнили, і мене вдруге призвали до лав Радянської армії. Юнаків 1925 року народження відправили в тил, в Ярославську область для допідготовки. Там з таких як я формували маршові роти. В одній роті налічувалось 900-1000 бійців. Нас відправили на Третій Білоруський фронт в 52-й полк 17-ї гвардійської дивізії. Нашій дивізії поставили завдання – відбити у німців визначену висоту. Це було під Вітебськом. Я був кулеметником. Мені дали кулемет Дегтярьова. В мене був помічник, який таскав диски. В атаку пішла вся дивізія. Глянеш туди-сюди – всюди бійці, йдуть полки, хмари народу. І ось на “нічийній території”, звідки й до німців небагато, я падаю. Поворушив руками і ногами – ніби цілий. Пробую вставати – не можу. Виявляється, я немов муха в павутині, заплутався в МПД – малопомітному протипіхотному дроті. Кинув кулемет, протигаз і каску і давай виплутуватися! Не виходить. Розумію, що можу зганьбитися, бо мені неодмінно скажуть: “Ти не пішов в атаку з усіма, ти – боягуз!” Від таких думок десь взялася шалена сила – я звільнив одну ногу, потім другу і виплутався. Одягаю каску, беру кулемет та протигаз і мерщій доганяти хлопців. Від швидкого бігу в грудях пече вогнем. Дивлюся, а мого помічника з дисками вже нема – десь впав поранений. Нам для підтримки дали десять американських танків. Вони мали не дизельні, а бензинові двигуни і дуже вузенькі гусениці. Думав заховатись від щільного вогню противника за танками і рухатись під їх прикриттям. Але з цього нічого не вийшло. Вісім з десяти танків вже палали. Висоту ми зайняли. Німці мордували нас цілий тиждень – пробували відбити висоту. Вогонь артилерії та кулеметів практично зрівняв з землею наші окопи. Цілий тиждень йшов холодний дощ. Необхідно було нас замінити – повернути назад на три кілометри, дати поїсти та відпочити. Замість нас висунули вперед 214-у дивізію. Наприклад, в нашому полку одну третину особового складу складали бійці молодого поповнення, а дві третини – бувалі солдати. А в тій дивізії навпаки. Тож вже від першої атаки німців вони запанікували і драпанули. Нам встигли тільки хліб роздати, кашу ми в руках не тримали – лише подивилися на неї, і знову на передову.

Якось мене призначили в бойове спостереження. Спереду на певній відстані від наших позицій я ніс варту. Моє завдання – завчасно виявити противника і попередити про це наші війська. Помічаю, що німці перестали пускати освітлювальні ракети, хоча зазвичай вони роблять це всю ніч. Висновок – щось буде. Посилив спостереження. Дивлюсь – повзуть. Напевно, розвідка йде за “язиком”. Підпустив їх метрів на двадцять і дав декілька автоматних черг. Почалася стрілянина. По мені не били – боялися знищити своїх розвідників. Стріляли по наших позиціях. Так тривало до ранку. Коли розвиднілося, ми побачили, що розвідників я знищив. Командир каже: “Молодець, представлю тебе до нагороди – ордена Слави”.

Про перше поранення

Знову сидимо в окопах. Наступає вечір, німці вночі не воювали. Мій товариш кулеметник з іншого відділення десь побачив групу фашистів, що рухалась, і відкрив вогонь. Німці у відповідь почали обстрілювати нас з мінометів. Після одного з вибухів чую – щось пече в нозі. Дивлюся – я весь в крові. Йду до командира взводу й питаю: “Що робити?” Командир каже: “Сиди до ранку, а там розберемось, зараз все одно нічого не видно”. Зранку ми побачили, що в тіло мені вп'явся величезний осколок, нога розпухла. “Здавай кулемет і йди в медсанбат, – каже взводний, – прямуй на схід, там в землю забиті кілки з табличками, шукай те розташування, де написано “господарство такого-то”. Це наш медсанбат”. Пройшов триста метрів – побачив наших мінометників. Оце, думаю, служба – триста метрів від переднього краю. До медсанбату кульгав цілий день. Стоять намети. Санітари кажуть: “Роздягайся, мийся”. Мене оглянули два молодих хірурги. Чую, як вони розмовляють між собою:

– Що робити з цим пацаном? Треба оперувати, а знеболюючого у нас нема.

– Оперувати все одно треба, бо завтра йому буде гірше.

– Давай його зв'яжемо, прив'яжемо руки, ноги та голову і витягнемо осколок.

Мене зв'язали і кажуть: “Тепер кричи як тобі хочеться”. Лікарі осколок витягли, було боляче. Кажу: “Віддайте його мені на згадку”. А вони відповідають: “Навіщо він тобі, ліпше таких згадок не мати”.

Рана ще не зажила, а мене вже виписують. Доктор каже: “В полку заживе. Нам наказано звільнити місця в лазареті. Ось-ось почнеться велика операція”.

Про операцію “Багратіон”

На другий день я вже в полку. Нас посадили на танки і відправили вперед. Ми проводимо розвідку боєм. Рухаємось на противника. Німці стріляють по нас з усієї своєї зброї, а наші розвідники засікають розташування артилерії та вогневих точок, щоб завтра врізати по них на повну катушку. Тільки Бог знає, як я лишився живий. Наступного дня почалася операція “Багратіон” – артпідготовка і пішло і поїхало. Танки прорвали оборону, і ми пішли за ними.

Пройдемо кілометр, раптом команда “полк до бою, противник праворуч”. Ще минемо кілометр – “полк до бою, противник ліворуч”. І так постійно. Ми йшли з боями за танками декілька днів. Мене знову поранило і контузило. Знову опинився в медсанбаті. Приїхала машина і забрала важкопоранених. Нас з легкими пораненнями лишилося в медсанбаті 32 бійця. На світанку бачимо – з лісу на нас йде море німців. Вони йшли на прорив кільця. Серед поранених був один капітан. Він каже: “Я тут старший, беру командування на себе. Підходь одержувати зброю. Нас 32 людини. Будемо стояти до останнього. Діватись нема куди. Стріляти за моєю командою. Як тільки німці підійдуть ближче – дам команду відкривати вогонь”. Ми чекаємо наказу, німці підійшли метрів на п'ятсот. Ну, думаю, зараз почнемо. Аж раптом з-за горба по німцях почали стріляти наші “Катюші”. Вибухи розкидали тіла фашистів немов вогняний вихор. П'ять хвилин, і все скінчилося. Ми почали тиснути один одного в обіймах. Ми врятовані! Зранку почав літати наш “кукурузник”. З динаміків літака німецькою мовою лунало звернення до фашистів здаватися в полон. Німці почали помалу виходити – їх були тисячі.

Нас таки потім забрала машина в медсанбат. Підлікувався і знову на фронт. З боями пройшов всю Білорусію. Ближче до наших кордонів наш полк зустрів добре укріплені німецькі позиції. Ми також почали рити траншеї в повний зріст. Вздовж нашого окопу лежав великий стовбур якогось дерева. Німці розпочали артпідготовку з метою вибити нас з позицій. Один снаряд розірвався поруч з окопом. Дерево ударною хвилею кинуло на окоп. Усіх, хто був в ньому, контузило або поранило. В тому числі і мене. Нас привалило деревом і землею. Добре, що бійці, які були поруч, побачили це і почали нас відкопувати.

Про нове поранення

Мене добряче пошкодило – переламало ребра. На лікування відправили в госпіталь міста Орша. В мене боліли всі внутрішні органи, я ледь міг говорити. Та я на долю не жаліюсь. Вже через декілька тижнів я опинився в команді одужуючих. Ми транспортували хворих з ешелону на залізничній станції до госпіталю. Ці бідаки були повністю з голови до ніг забинтовані або загіпсовані. А тут ще й німецькі літаки почали нас бомбити. Це був жах. Через два дні мене скерували на збірний пункт. Туди приходили офіцери-”покупці” з військових частин і відбирали бійців для своїх підрозділів. Старшина з госпіталю видав мені обмундирування та взуття – американські солдатські черевики. Але от біда – вони були на два розміри менше. “Як же я їхноситиму, старшина?” – запитав я. “Нічого, зараз так походиш, а на фронті знімеш собі чоботи по розміру з загиблого”, – почув у відповідь. Ось так я і йшов – самий останній, босяком і з черевиками на плечах. Поруч зупинилась машина, з неї вийшов майор – комендант гарнізону: “Хто старший? Чому бійці порушують форму одягу?” Я відповів, що не можу вдіти замалі черевики. Майор не полінувався, приміряв їх до моєї ноги. Ага, дійсно малі. Миттю викликали начальника госпіталю та старшину. Відразу знайшлися й відповідні чоботи. Але за цей час бійців з моєї команди вже розібрали. Я лишився сам. До мене підійшов якийсь капітан: “Хочеш бути артилеристом-зенітником?” Я погодився. Так я став вартовим неба.

Про службу в зенітній артилерії

Я мав середню освіту, тому мене призначили командиром відділення. Почав помалу освоюватися. Забігаючи наперед, скажу – в цих військах я й зустрів перемогу під Берліном. Воювали ми 88-міліметровими зенітними гарматами. Снаряд до гармати важив майже десять кілограмів. З неба нас постійно атакували німецькі штурмовики і бомбардувальники. В наших штабах порахували – на один збитий літак припадає 900 снарядів. Стрільба з цієї гармати – ціла наука. Третій номер обслуги спостерігає за ціллю та веде зворотній відлік даних з приладу управління вогнем. Шостий та сьомий номер обслуги беруть снаряди та встановлюють в них підривний елемент. Він має розірватися на відповідній висоті. Від дій кожного залежить успіх. Бойова обслуга – це сім зенітників.

Після війни наш полк перевели в Прибалтику. Потім я вступив до зенітного артилерійського училища і згодом став офіцером військ протиповітряної оборони. Дослужився до звання полковника. Службу закінчив офіцером оперативного відділу. До речі, пам'ятаєте, я розповідав про знищення розвідгрупи німців. Так от, в 1951 році, коли я вже був офіцером, нагорода таки мене знайшла. Орден вручили на урочистому полковому шикуванні з нагоди Дня Перемоги. Ось така історія...

Від редакції

Під час служби на Уралі Микола Іванович одружився з дівчиною на ім'я Воля. У щасливому шлюбі з нею перебуває вже 62 роки. Виростив трьох доньок. Має внуків. Він – бойовий товариш і бажаний гість офіцерів управління Повітряного командування “Захід”. Але ніколи Микола Іванович не забував про свою мрію стати художником. Він не розстається з фарбами. Колись просто писав картини та дарував друзям. З 1991 року почав занотовувати назви написаних картин та імена людей, яким він їх подарував. Лише за ці роки Микола Іванович написав 400 картин. Є в нотатнику серед власників робіт ветерана і редакція нашої газети. А у нас є прекрасний натюрморт людини, у якої війна не змогла відібрати мрію.

Владислав Назаркевич. “Крила України”.

Восставший из пепла

Закінчення. Початок в №17.

Дальнейшее проведение испытаний Ан-70 проходило в уверенном темпе. Неисправности и отказы тех или иных систем, оборудования, выявленные экипажем в процессе проведения летных испытаний, помогали конструкторам и инженерам быстро определять их причины и вносить изменения в конструкцию или технологию работы систем.

Уже через четыре месяца самолет успешно демонстрировался на Московском аэрокосмическом салоне (МАКС-97), поразив своим полетом не только Президента России Бориса Ельцина, но и всех присутствующих мировых авиационных специалистов: Ан-70 стал без преувеличения главной "звездой выставки".

После показа испытания продолжались, все больше подтверждая высочайшие характеристики и транспортные возможности самолета. Количество выявленных отказов и неисправностей значительно уменьшилось, однако они все-таки имели место. Один из отказов заслуживает особого внимания, так как, являясь в принципе не самым сложным, мог привести к тяжелым последствиям из-за дефицита высоты и отсутствия подходящей площадки вне аэродрома. Он произошел во время выполнения очень простого задания – определения аэродинамических поправок приемников воздушного давления (ПВД) при проходах на высоте 100 метров на мерной базе аэродрома Гостомель с различным положением закрылков. Выполняя разворот для очередного прохода над ВПП с закрылками, выпущенными на 60 градусов, командир экипажа Александр Галуненко, увеличивая режим работы двигателей перемещением рычагов управления, обнаружил несигнализируемое отсутствие увеличения тяги двигателей. Иными словами – отказало управление всеми четырьмя двигателями, а сигналов о причине произошедшего не поступило…

Самолет не имея тяги для выдерживания скорости, требовал снижения. Попытка увеличения тяги тумблерами резервного управления результатов не дала. Самолет продолжал снижаться. Командир, довернув влево, отвел свою крылатую машину в сторону от населенного пункта, предполагая необходимость вынужденной посадки. Выбор был невелик – за деревней начинался лес. Целиться пришлось на небольшую полоску поля между населенным пунктом и лесным массивом. Все это время экипаж продолжал поиск причины отказа. Когда до земли оставалось всего восемь метров, после выключения бортинженером Юрием Литвиновым блока контроля двигателей, удалось резервными тумблерами увеличить режим работы двум двигателям, благодаря чему самолет был переведен в набор высоты.

Но тут же возникла новая проблема: на пути Ан-70 оказалась высоковольтная линия электропередач, перескочить которую не позволяли еще малые скорость и высота, а пространство под ней было явно слишком узким для самолета с таким высоким килем. Поэтому ничего не оставалось, как с потерей скорости энергично перевести самолет в набор высоты с выходом на такие углы атаки, которых данный самолет еще не испытывал. И только благодаря такому энергичному маневру с выходом на закритические углы атаки удалось не столкнуться с электропроводами и, с небольшим зазором, перевалить через них.

Экипаж благополучно вернулся на базу и осуществил посадку на аэродроме. Расследование показало, что причина инцидента – наличие в электронике ложных сигналов, связанных опять-таки с КЗА.

Экипаж Ан-70 благополучно завершил испытательный полет после возникновения опасной ситуации.

А вот вынужденная аварийная посадка Ан-70 с серьезными последствиями для самолета и людей произошла 27 января 2001 года после взлета из аэропорта г. Омск. Самолет с бригадой испытателей перелетал в Якутск для проведения там испытаний в условиях низких температур. Командир экипажа Виталий Горовенко (второй летчик – Евгений Галуненко) в Омске, взлетая в ночное время, через полминуты после отрыва от ВПП из-за отказа третьего двигателя с возникновением отрицательной тяги до пяти тонн и автоматического выключения первого двигателя по ложному сигналу системы защиты, совершил вынужденную посадку с убранными шасси на заснеженное поле в 800 метрах от торца ВПП. Часть людей, находящихся на борту, получила травмы различной степени тяжести, а самолет получил серьезные повреждения, которые потребовали сложного восстановительного ремонта. Поначалу мало кто верил, что после такой тяжелой аварийной посадки этот самолет можно будет "поставить на крыло". И только благодаря решительности и непоколебимой уверенности в восстановлении самолета Генерального конструктора П.Балабуева, его дару убеждения, "семидесятка" опять получила шанс на второй День рождения. Несмотря на сложные погодные условия, пострадавшую машину транспортировали с места аварии на Омский авиационный завод. Самоотверженный трехмесячный ударный труд бригады специалистов, командированной из АНТК, совместно с сибиряками во главе с начальником производства АНТК А.Панченко и заместителем главного конструктора по самолету Ан-70 Н. Воробьевым, а также бесперебойная и своевременная доставка необходимого оборудования, приспособлений и ремонтного материала, организованная Генеральным директором АНТК В. Королем и главным инженером АНТК С.Бычковым, достигли желаемого результата – самолет был восстановлен и по сей день продолжает летать.

После ремонта и окончания наземных испытаний предусматривалось и проведение небольшого количества испытательных полетов для проверки работоспособности самолетных систем, оборудования, устойчивости и управляемости самолета и определения идентичности с доремонтным состоянием. Эту работу Генеральный конструктор поручил Александру Васильевичу. Выполненные два испытательных полета показали полную готовность самолета к перелету в Киев и продолжению дальнейших испытаний.

После успешного окончания первого этапа Государственных совместных испытаний Ан-70 Главкомами ВВС России и Украины был подписан соответствующий акт, дающий право приступить к налаживанию серийного производства самолета. Однако через некоторое время после назначения нового Главкома ВВС России в российских СМИ неожиданно возникла информационная атака против Ан-70. Целый ряд интервью нового Главкома и большое количество статей содержали негативные отзывы и порочили доброе имя Ан-70. Антоновцы были возмущены несправедливостью происходящего. Александр Васильевич, как человек, собственноручно проверивший все удивительные способности этого самолета, убедившийся в его стопроцентной надежности, не смог остаться в стороне. Он написал открытый ответ Главкому ВВС России. Другие летчики, имевшие возможность также непосредственно вплотную ознакомиться с самолетом Ан-70, летая на нем, управляя этой машиной, полностью согласились с тем, что написал А.Галуненко и поддержали его позицию своими подписями. Это – Хайдар Сулиманов (летчик-испытатель ГосНИИ ГА России, эксперт-аудитор Авиарегистра МАК) и полковник Игорь Курзанцев (летчик-испытатель ГАНИЦ ВВС Украины).

Вот некоторые фрагменты опубликованного в СМИ материала:

"…полеты первого этапа Государственных совместных испытаний Ан-70, начиная с первого подъема самолета в небо, выполнялись смешанным российско-украинским экипажем. В результате совместной работы был составлен Акт первого этапа Государственных совместных испытаний, утвержденный в 2002 году Главнокомандующими ВВС России и Украины. Этот Акт является основным документом, определяющим состояние программы Ан-70. В документе зафиксировано, что Ан-70 полностью соответствует требованиям тактико-технического задания (ТТЗ) Вооруженных Сил России и Украины, что по техническому уровню он превосходит все существующие военно-транспортные самолеты, а по возможностям выполнения короткого взлета и посадки не имеет аналогов. Акт прошел рассмотрение и утверждение в основных научно-исследовательских институтах Министерств обороны и авиапромышленности России и Украины, он имеет более 300 подписей руководителей и специалистов этих организаций.

Положительная оценка самолета Ан-70 позволила приступить к налаживанию его серийного производства.

Завершена большая часть программы совместных Государственных испытаний Ан-70. Выполненные работы дают право нам, летчикам-испытателям Украины и России, утверждать – это выдающийся самолет, которому пока в мире нет равных.

Позиция Александра Васильевича по отношению к "семидесятке", его боль за несправедливость, проявленную к самолету, совершенно понятны. Николай Митрофанович Воробьев рассказывает об этой виртуальной связке "человек-машина" еще больше:

"В судьбе самолета Ан-70 огромную роль сыграли именно выдающиеся личные качества в совокупности с высочайшим профессионализмом и преданностью своему делу испытателя Галуненко. Как ведущий конструктор этого самолета, я не могу не отметить особую глубинную связь Александра Васильевича именно с этим антоновским "детищем" – от участия в разработке кабины экипажа до его отправки на установочную серию. Когда я узнал в какие руки, в конце концов, попадет вторая машина на этапе испытаний – было чувство успокоения и удовлетворения. В Галуненко никто никогда не сомневался. Он был лидерным летчиком: самым профессиональным и самым подготовленным, да еще и с инженерной компонентой. Просто летчик в полете летает и все, а инженер-летчик, летая, вникает в работу всех систем и агрегатов, формируя свое высококомпетентное мнение. Такое, которое недоступно никому другому, исходя из своей уникальности – все конструкторские решения он осознанно пропустил через себя самого и вынес им оценку. Присутствуя практически на каждом совещании, Александр Васильевич достаточно часто вступал в споры с конструкторами, отстаивая свое особое мнение. Он подсказывал конструкторам, как сделать машину еще лучше. Так что в этом самолете присутствует в значительной степени и его интеллект, и его талант, и его летный профессионализм. Не стоит забывать и о том, что Ан-70 – военно-транспортный самолет, а следовательно, призван решать и свои особые, специфичные задачи, которые надо знать и понимать. Александр Васильевич начинал летную карьеру в качестве военного летчика, а значит, его военный опыт тоже оказался особо востребованным в данном случае".

Сегодня ситуация вошла в конструктивное русло – и хотя вокруг Ан-70 до сих пор кипят страсти, его дальнейшая судьба наконец-то определилась. В 2010 году Президенты Украины и России договорились о возобновлении работ по совместной программе Ан-70, приостановленной при прошлом правительстве. Российской стороной выделены определенные финансовые ресурсы, и сегодня на самолете уже производятся доработки по обновлению электронного оборудования.

Люди, искренне влюбленные в авиацию, никогда не теряли надежды на победу здравого смысла, верили и верят в то, что уникальный самолет, опередивший время, будет выше политических страстей и, в конце концов, обретет свое законно значимое место в созвездии антоновских творений, покоривших мир.

Розділ з книги О. Кушнір "От мечты до "Мрии" и не только".

Військові авіатори першими

Історія світової авіації нерозривно пов'язана з яскравими святами, в які прагнули перетворити показ своїх, навіть недосконалих ще моделей, перші авіаконструктори. Глядачі щиро захоплювалися кмітливістю та розумом творців крилатих красенів, мужністю пілотів, які підіймали їх у повітря.

Пілоти української команди зліва направо: Володимир Кондауров, Олександр Головань, Микола Коваль, Валерій Солошенко.

По-різному називались ці покази в різних куточках світу. Різну ставили перед собою мету організатори авіасалонів, авіашоу, авіаційних парадів… Та кожен раз перед очима захоплених глядачів поставали нові, більш досконалі зразки авіаційної техніки, пілоти показували в небі все складніші у виконанні фігури вищого пілотажу, які не тільки демонстрували можливості літаків і вертольотів, а й потребували відповідного рівня підготовки авіаторів. Не всі країни, не те що окремі ентузіасти початку ери підкорення повітря, могли на рівних протистояти в цьому змаганні розуму, винахідливості, майстерності і мужності. Поступово виділилися держави, що мали право гордо іменуватися авіаційними. Саме їхні пілоти виконували на авіаційних святах найскладніші елементи в небі. По цих виступах прості глядачі й авіаційні фахівці судили і про рівень розвитку в державі однієї з найпередовіших галузей промисловості – авіабудування, і про якість підготовки одного з головних компонентів військової могутності країни – Військово-Повітряних Сил.

З проголошенням 24 серпня 1991 року Акта про незалежність України розпочався складний і багатогранний процес формування атрибутів державності нашої Батьківщини. Верховна Рада України як законодавчий орган молодої держави приймала закони, що визначали її політичний устрій, систему атрибутів державності і шляхи їх розбудови. Серед них одне з чільних місць належало правовим актам з питань військового будівництва та національної безпеки.

"Оглядаючись у минуле, – згадує той час Головнокомандувач Військово-Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-лейтенант Ярослав Скалько, який був тоді заступником Командувача 24-ї Повітряної армії, штаб якої розташовувався в м. Вінниця, в інтерв'ю газеті "Крила України", – можна стверджувати: командування Повітряної армії на чолі з генерал-майором Васильєвим зайняло цілком виважену та виправдану позицію. Прийняли рішення підсилити охорону військових гарнізонів та містечок, вжити достатніх заходів щодо збереження зброї та боєприпасів, літаків, військових та стратегічних об'єктів. Крім того, не допустити втягування у політичні ігри, не виконувати суперечливі команди, що надходили у великій кількості від різних керівників

Особливо це стосувалось категоричних телеграм генерала Варенникова, який прибув у Київ "наводити порядок".

Але вибір 24 серпня зробив народ в особі тодішньої Верховної Ради Української РСР".

"Звістку про здобуття Україною незалежності, – підтверджує його слова генерал-майор авіації в запасі, на той час начальник штабу 24-ї Повітряної армії, а згодом Військово-Повітряних Сил України, Юрій Петров, – сприйняли цілком нормально, навіть підтримали народних обранців. Рішення відповідало Конституції СРСР, тому вважати його неправомірним ми не могли. До того ж, як пізніше підтвердив Всеукраїнський референдум, це було волевиявленням українського народу. Дев'яносто відсотків населення України проголосувало саме за державну незалежність".

Вагомим практичним кроком у формуванні Збройних Сил стало призначення Постановою Верховної Ради України від 3 вересня 1991 року першого в історії незалежної України Міністра оборони України. Ним став командувач 17-ї Повітряної армії генерал-майор авіації Костянтин Петрович Морозов, якому Указом Президії Верховної Ради України від 18 вересня 1991 року присвоєно військове звання генерал-полковника.

За кількістю літальних апаратів Україна отримала у спадок від Радянської армії третій, після США і Росії, авіаційний парк бойових літаків. На території України дислокувались чотири повітряних армії, 10 авіадивізій, 49 полків, 11 окремих ескадрилей, 7 військових авіаційних училищ, 11 авіаремонтних заводів, Центри перенавчання льотного складу, різноманітні частини і підрозділи забезпечення, школи молодших авіаційних спеціалістів, науково-дослідницькі установи. В них було на озброєнні понад 3000 літальних апаратів, з яких близько 1500 – бойові крилаті машини. Штатна чисельність особового складу складала близько 120 тисяч військовослужбовців. І весь цей чіткий злагоджений організм працював лише заради одного – виконання польотів. А літали тоді багато. За перший після проголошення незалежності 1992 рік літаки Військово-Повітряних Сил України провели у небі більше 107 тисяч годин.

І хоча на території новоствореної держави було лише одне підприємство, де конструювали і виготовляли оригінальні літаки, та й то цивільні і військово-транспортні, проте потужна мережа підприємств авіапромисловості, ремонтних заводів ВПС, добре підготовлені пілоти і спеціалісти наземного обслуговування, розгалужена авіаційна інфраструктура дозволяли надіятися, що Україна невдовзі стане в ряд передових авіаційних держав.

Палко вітали проголошення незалежності України і представники української діаспори в Канаді та Сполучених Штатах Америки. Спостерігаючи впродовж багатьох років, як на авіашоу в різних містах Північної Америки виступали кращі військові льотчики збройних сил цих країн, вони десь глибоко в душі плекали надію про те, що для них особливо бажаними були б виступи представників збройних сил незалежної України. І цій мрії судилося здійснитися.

Ідея запросити пілотів ВПС незалежної України для участі в авіашоу належала фанатам авіації – керівникам Українського летунського клубу в Канаді Михайлу Бієну і Тарасу Татарину. Звичайно, вони добре розуміли, яке складне завдання поставили перед собою. Адже над Північною Америкою мали вперше літати не просто пілоти, а представники нової незалежної країни. І від кожного їхнього виступу у глядачів буде формуватися уявлення і про Україну як державу, і про її Збройні Сили. До того ж, участь в авіашоу, а з самого початку планувалось, що це буде не одиничний виступ, а ціле турне по різних містах протягом тривалого часу, – це значні фінансові витрати і невідомо, чи зможуть спонсори повернути вкладені кошти. Тільки при умові, що українські пілоти можуть вразити американців і канадців своїм виконанням фігур вищого пілотажу, можливий фінансовий успіх всього турне. А залучення спонсорів до проведення турне було однією з необхідних вимог, тому що Український летунський клуб не міг фінансово забезпечити виступи військових льотчиків з України.

А надії на успіх у організаторів турне були. Одним з перших майстерність льотчиків оцінив начальник штабу ВПС США генерал Маріел МакПік. 11 жовтня 1991 року, під час візиту в Україну, він відвідав авіаційні частини, що дислокувалися у Старокостянтинівському авіагарнізоні. Там спеціально для членів американської військової делегації продемонстрували повітряний бій між парами винищувачів Су-27 і МіГ-29. Начальник штабу ВПС США, найвища посадова особа у військовій авіації цієї країни, не приховуючи свого захоплення, сказав:

– Я вражений і задоволений тим, що нам вже не доведеться воювати з такими професіоналами своєї справи.

А в тих показових виступах брали участь звичайні, стройові льотчики. Якого ж ефекту можна чекати від польотів спеціально підготовленої команди?

Через кілька місяців після історичної дати проголошення нової незалежної держави в Україну прибули представники української діаспори, серед яких – Тарас Татарин та Ярослав Семчишин. З їхніми іменами пов'язане активне поповнення військових бібліотек українською літературою історичного та національно-патріотичного спрямування. Вони звернулися до керівництва Міністерства оборони України з пропозицією організувати і провести виступи українських пілотів у містах Північної Америки. Для підтвердження серйозності намірів організаторів турне разом із представниками діаспори в Україну прибув і спонсор виступів українських військових льотчиків у Північній Америці американський бізнесмен Кліффорд Філдс.

У Міністерстві оборони України ідею заокеанського авіатурне, метою якого була пропаганда незалежної України, зустріли схвально. Адже очолював його в той час військовий авіатор. Генерал-полковник Костянтин Морозов в недавньому минулому – командувач 17-ї Повітряної армії. Він добре розумів, що побачений на власні очі філігранний проліт бойового літака з чітко вимальованою державною символікою України може розповісти рядовим громадянам про новостворену країну більше, аніж десятки декларацій та інформаційних повідомлень. В часи Радянського Союзу до складу авіаційного об'єднання, яким командував генерал-лейтенант авіації К.Морозов, входили військові авіаційні училища, дисльоковані на території України: Харківське і Чернігівське льотні, Луганське штурманів, Київське і Харківське інженерні, Харківське радіоелектроніки вищі та Васильківське авіатехнічне. За приблизними підрахунками ветеранів цього об'єднання, два з трьох льотчиків-винищувачів, більшість штурманів військово-транспортної авіації ВПС колишнього Радянського Союзу отримали путівку в п'ятий океан саме в небі України. І не дивно, що для багатьох авіаторів українська земля була чи стала рідною. Громадяни молодої незалежної держави мали право гордитися своїми льотчиками і штурманами. І саме показ майстерності українських авіаторів за кордоном, в Північній Америці, мав підтвердити право України називатися авіаційною державою і продемонструвати всьому світові, що молода держава має всі законні підстави володіти авіаційною технікою, що залишилася їй в спадок після розпаду СРСР.

Підтримав заокеанських гостей і народний депутат України, член комісії Верховної Ради з оборони і національної

представляли Україну

безпеки Ігор Деркач. Постійно опікувався проблемами підготовки турне офіцер одного з управлінь Міністерства оборони України підполковник Геннадій Заплатников. Саме завдяки цілеспрямованій роботі цих людей було досягнуто бажаного результату. Протягом зими 1991-1992 років в умовах творення на осколках Радянської армії Збройних Сил незалежної України, коли раптом катастрофічно стало не вистачати багато з того, що всі вже давно звикли вважати буденним і не вартим уваги, був проведений цілий комплекс підготовчих заходів. Угода між Міністерством оборони України і Кліффордом Філдсом стала лише початком цієї роботи.

За цей час були узгоджені формат виступів українських військових льотчиків: типи і кількість літаків, кількість пілотів та обслуговуючого персоналу, міста й авіашоу, в яких братимуть участь українські учасники авіатурне. Були досягнуті домовленості з Міністерством оборони США і Канади про дозвіл військовим літакам України здійснювати польоти над територією цих країн і обумовлений порядок їх виконання. Уточнені питання фінансування турне. Канадська сторона зобов'язалась організувати повне матеріально-технічне забезпечення перебування української делегації в Північній Америці.

4 квітня 1992 року Міністр оборони України генерал-полковник К.Морозов підписав наказ №47 "Про організацію і підготовку національної команди ВПС України до участі в авіашоу, які будуть проводитися в травні-вересні 1992 року в Канаді і США". В ньому, зокрема, зазначалося: "У травні-вересні 1992 року в 20 містах США і Канади буде проведено міжнародне авіашоу, для участі в якому запрошені національні команди з багатьох країн. Аналогічне запрошення отримано й Україною.

Враховуючи значення першої участі ВПС України в міжнародному авіашоу, важливість розширення політичних та економічних зв'язків України з США і Канадою, Міністерство оборони України прийняло рішення про участь у ньому національної команди України".

Міністром оборони були поставлені конкретні завдання посадовим особам щодо підготовки до участі в турне. Керівником призначено Командувача ВПС України генерал-лейтенанта авіації В.Васильєва. Підготовкою команди, її всебічним забезпеченням займався безпосередньо генерал-майор Я.Скалько – перший заступник Командувача ВПС України.

Однозначно було вирішено: Україну в небі Північної Америки будуть представляти льотчики-винищувачі на літаках МіГ-29. Причин для цього було декілька. По-перше, технічні характеристики цього літака дозволяли виконувати дуже багато фігур вищого пілотажу, які могли повторити лише обмежена кількість типів закордонних літаків. Їх показ на авіашоу зразу привернув би увагу глядачів і до літаків, і до держави, яку вони представляли. По-друге, шість з із майже півтора десятка винищувальних авіаційних полків, які дислокувалися в той час на території України, мали на озброєнні саме ці фронтові винищувачі. Саме вони вже не один рік перебували на озброєнні

Урочиста зустріч української команди в аеропорту Едмонтона. Зліва направо: генерал-майор Ярослав Скалько, генерал Віктор Прегат (командувач командування "Північ" СВ Канади), генерал Ісідор Попович (начальник штабу ВПС Канади).

авіаційних частинах 5-ї, 14-ї і 24-ї Повітряних армій. Тут накопичився певний досвід їх експлуатації, були добре підготовлені льотчики, здатні після недовгої підготовки виконувати показові польоти і гідно брати участь в авіашоу.

Проте не обійшлось і без проблем. Не було можливості виконати технічні вимоги, поставлені Міністром оборони України перед заступником з озброєння. Зокрема, наказом про підготовку участі команди українських ВПС в авіатурне передбачалось забезпечити українську команду запасними новими двигунами. Але нових двигунів для МіГ-29 на території України на той час не було. Також не було в наявності в Україні всіх необхідних перехідників для заправки літаків рідинами, пальним, газами, енергопостачанням. Про це відразу ж повідомив начальник управління озброєння МО України генерал-майор Уткін. У розпорядження команди надали двигуни II категорії. Проблему перехідників довелося вирішувати вже в Канаді. І вирішилася вона досить просто. Один із техніків української команди став до токарного верстата і протягом години сам виточив усі необхідні деталі, зекономивши організаторам турне значну суму і час, необхідний на замовлення цих пристосувань у відповідних канадських фірмах.

В Україні добре розуміли, що кожен, навіть найменший, на перший погляд, нюанс, не врахований у процесі підготовки до турне, негативно позначиться на репутації не тільки цієї команди учасників. На карту ставився міжнародний престиж молодої держави, адже ці виступи мали стати першим "виходом у широкий світ" Збройних Сил України. Саме ці льотчики і фахівці наземного обслуговування літаків були тими ластівками, за якими складається перше враження і про новостворену державу, і про її озброєних захисників. Тому до підбору учасників поставили досить жорсткі вимоги.

Пілоти повинні були володіти технікою пілотування фронтового винищувача МіГ-29 на рівні льотчика І класу. До того ж, вони мали виконувати всі фігури вищого пілотажу, які зазвичай не виконують у процесі бойової підготовки, але їх необхідно було демонструвати під час авіашоу. Техніки – тільки фахівці найвищого ґатунку, котрі мали кілька спеціалізацій кожен, глибокі знання у своїй галузі, які б дозволяли самостійно приймати рішення щодо розв'язання проблем, що могли виникнути під час турне. І, звичайно, всі повинні були вільно володіти українською мовою. Виняток у цьому був зроблений для полковника В.Кондаурова. Але це – вимушений крок через те, що в Україні в той час він найкраще знав всі нюанси техніки пілотування МіГ-29, за участь у випробуваннях якого в кінці 80-х був удостоєний звання Героя Радянського Союзу. І команда учасників повністю задовольняла ці вимоги.

Очолив групу, що представляла Україну на авіашоу в містах Північної Америки, генерал-майор Ярослав Скалько – перший заступник Командувача Військово-Повітряних Сил. За плечима у генерала – служба в гарнізонах багатьох куточків велетенського Радянського Союзу. Як кажуть, об'їздив усю країну від краю і до краю: Прикарпаття, Прибалтика, Далекий Схід. Доводилося служити за кордоном, в Групі радянських військ в Німеччині. "В багажі" – відрядження у воюючий Афганістан. Пройшов усі посади від звичайного льотчика до заступника Командувача повітряної армії. Брав участь у бойових діях. Освоїв більше десяти типів бойових літаків. І хоча на Україні тільки розпочинав свою службу, зв'язок з батьківським краєм не поривав, а тому вільно розмовляв українською мовою і міг достойно представляти свою Батьківщину перед членами української діаспори за кордоном.

Майстерність українських асів мали представляти за кордоном заступник командира Державного авіаційного випробного Центру з льотної підготовки полковник Володимир Кондауров, інспектор повітряної армії полковник Микола Коваль, командир авіаескадрильї підполковник Олександр Головань і заступник командира авіаполку підполковник Валерій Солошенко. Групу технічного забезпечення очолив заступник командира винищувальної авіаційної дивізії з озброєння полковник Анатолій Сущевський.

Хоча кандидатів на участь у турне було декілька десятків, вибір упав саме на них. Протягом кількох тижнів ці льотчики проходили спеціальну підготовку для виконання показових польотів і 8 травня із Стрийського аеропорту вилетіли на борту українського літака Ан-124 "Руслан" до Канади.

Зустрічали гостей з України на авіабазі біля міста Едмонта. Представники діаспори щиро вітали посланців незалежної України. Серед перших, хто привітав авіаторів, були керівники канадських ВПС. Українську делегацію особисто зустрічав і постійно опікувався нею начальник штабу ВПС Канади генерал Зорян Попович, українець за походженням.

Виступи пілотів ВПС України вразили не тільки простих глядачів, а й фахівців. Чи не кожна з газет, що розповідали про авіашоу в США і Канаді, на перших сторінках обов'язково поміщала фото наших літаків чи українських пілотів. Безперечним визнанням був той факт, що виступи авіаторів ВПС України, як правило, завершували програму авішоу, були фінальним акордом кожного показу.

Особливе захоплення турне викликало в українців-жителів США і Канади. Саме вони, бажаючи подивитись на герб України – тризуб – на килях бойових літаків незалежної держави, вирушали до місць проведення авіашоу у різних містах Північної Америки, часто за сотні, а то й тисячі кілометрів. А коли для української команди настала скрутна хвилина, десятки, сотні канадських українців допомогли не впасти у відчай, витерпіти незгоди і щасливо повернутися в Україну.

Українські військові льотчики під час пам'ятного турне десять років тому не лише відкрили нашу державу Північній Америці, одними з перших принесли землякам радісну для них звістку, а й на довгі роки залишили приємний спогад про українських пілотів-вояків, про їхні мужність і майстерність.

За час перебування на території Північної Америки українськими пілотами проведено більше 30 виступів із практичними польотами, загальний наліт склав 103 години, було виконано 207 польотів на літаках МіГ-29 і МіГ-29УБ.

Льотний і технічний склад гідно представив державну самостійність і незалежність України, брав активну участь у прес-конференціях, виступах у пресі. Вся ця робота сприяла розширенню політичних та економічних зв'язків з Канадою і США, як зазначено у доповіді з приводу завершення виступів української національної команди ВПС в США і Канаді виконуючого обов'язки начальника Головного штабу ЗС України генерал-лейтенанта Г.Живиці Міністру оборони України генерал-полковнику К.Морозову від 9 жовтня 1992 року.

Схвальну оцінку отримали виступи українських льотчиків і від організаторів авіашоу у різних містах Північної Америки. Про це свідчать неодноразові звернення до пілотів, керівника делегації ВПС України генерал-майора Я. Скалька, Міністра оборони України генерал-полковника К.Морозова з пропозиціями щодо проведення наступного, 1993 року, подібного турне в різних містах Сполучених Штатів Америки, Канади, інших країн світу. Українській команді пропонувалося взяти участь в майже усіх найпрестижніших аерошоу, які проводились у країнах – визнаних лідерах світового авіабудування.

Проте відсутність єдиної думки представників різних державних структур України щодо свого конкретного внеску в зміцнення міжнародного престижу держави, бажання отримати від цього значні матеріальні вигоди, а не утвердити думку світової спільноти про Україну як могутню авіаційну державу, і, врешті-решт, відсутність у бюджеті Міністерства оборони України відповідних коштів на організацію і підготовку нового турне не дозволили повторити успіх у 1993 році.

Два десятки років пройшло з тих пір. Події того часу стали історією, про яку не завжди бажають згадувати нинішні політики. Але, безперечно, всім нам, а авіаторам – особливо, слід пам'ятати, що першими широкому світу продемонстрували герб і прапор України пілоти Українських ВПС на чолі з генерал-майором Ярославом Скальком. І цього вже нікому не заперечити!

Віктор Гедз.
"Крила України".

НОВИНКИ

Китай показал новый танк

На выставке DSA-2012 Китайская компания NORINCO показала новый основной боевой танк VT-2, созданный на базе совместного китайско-пакистанского MBT-2000, как сообщает Taringa. Перспективная разработка, являющаяся дальнейшим развитием танков семейства VT-1 и VT-1A, была представлена на выставке моделью. Проявило ли какое-либо государство интерес к покупке нового танка, пока не известно.

Большинство технических характеристик перспективного китайского танка пока так же не известно. VT-2 оснащается турбированным 800-сильным дизельным двигателем (возможна установка и варианта двигателя мощностью 1500 лошадиных сил), механической трансмиссией (не исключена и установка автоматической трансмиссии), стабилизированной в двух плоскостях пушкой калибра 125 миллиметров и автоматом заряжания.

Кроме того, на VT-2 может быть установлен дистанционно управляемый пулемет, композиционная броня, система управления огнем со стабилизацией изображения, инфракрасная камера и лазерный дальномер. Танк может применяться в сложных погодных условиях днем и ночью.

Как отмечает издание, министерство обороны Перу ранее планировало закупить 140 китайских танков VT-1A. Для испытаний были закуплены пять таких танков, принявших участие в военном параде в 2009 году. Однако позднее Перу от заключения контракта с Китаем отказалось. По неофициальным данным, поводом для этого стала высокая стоимость танков – около пяти миллионов долларов за еденицу.

АВІАПАРК

Последний истребитель

Американская компания Lockheed Martin передала ВВС США последний серийный истребитель F-22 Raptor, сообщает Defense News. Церемония передачи 187-го серийного самолета состоялась на предприятии компании 2 мая. С учетом нового истребителя, количество F-22 на вооружении американских ВВС составило 184 единицы. По данным Главного контрольного управления (GAO) США, до 2017 года Пентагон потратит более 11 миллиардов долларов на модернизацию имеющегося парка истребителей Raptor.

В марте-апреле 2012 года состоялись летные испытания последнего F-22, получившего бортовой номер 4195. В общей сложности, истребитель совершил четыре полета. Последние два были совершены на сверхзвуковой скорости в 1,8 и 2,2 числа Маха соответственно в бесфорсажном режиме и с использованием форсажа соответственно. Перед передачей истребителя ВВС США на самолет нанесли радиопоглощающее покрытие.

Американские ВВС получили первый истребитель F-22 в 1997 году. В общей сложности Lockheed Martin собрала 195 таких самолетов, включая восемь прототипов, проходивших интенсивные испытания. В проектировании и производстве самолета также участвовали компании Boeing и Pratt & Whitney. За все время существования истребителя были потеряны четыре самолета, включая один прототип YF-22. Последняя катастрофа произошла в ноябре 2010 года на Аляске.

На программу разработки и производства F-22 США потратили 74 миллиарда долларов. По оценке GAO, стоимость последних серийных самолетов превысила 400 миллионов долларов. Изначально ВВС США планировали приобрести 750 F-22, однако в 1996 году Пентагон сократил объем покупки до 648 единиц, а в 2009-м – до 187 единиц. Одной из причин сокращения объема покупки самолетов стала их растущая стоимость. В настоящее время F-22 считается самым дорогостоящим истребителем в мире.

ПОЛІТИКА

США помогут с “Железным куполом”

Палата представителей США включила в военный бюджет 2013 финансового года 680 миллионов долларов, которые предполагается перечислить Израилю на покупку дополнительных батарей противоракетного комплекса “Железный купол”. Как сообщает Defense News, в обмен на финансирование США рассчитывают получить ряд технологий, использованных Израилем при разработке “Железного купола”.

Финансирование “Железного купола” предложил включить в бюджет подкомитет Палаты представителей по стратегическим вооруженным силам. Согласно этому предложению, средства будут перечисляться Израилю на протяжении 29 месяцев. При этом Агентство противоракетной обороны (MDA) США должно будет договориться с Израилем о создании совместного отдела, ответственного за проект.

MDA также должно будет договориться с Израилем о совместном производстве “Железного купола”. Финансирование будет возможным только после того, как Вашингтону и Иерусалиму удастся прийти к соглашению по основным вопросам в передаче технологий и создании совместного предприятия. В 2011 году США выделили Израилю 205 миллионов долларов на покупку батарей “Железного купола”.

Источники в Израиле рассказали Defense News, что 680 миллионов долларов позволят приобрести четыре новых батареи “Железного купола”, включающих в себя пусковые установки, противоракеты Tamir, радары Elta, а также посты управления. 26 апреля 2012 года министр обороны Израиля Эхуд Барак объявил, что Иерусалиму удалось договориться с США о дополнительном финансировании программы закупки комплексов “Железного купола”.

В общей сложности министерство обороны Израиля планирует принять на вооружение 10-15 батарей “Железного купола”, которые в первую очередь будут размещены вдоль границы с Ливаном и сектором Газа.

СПІВПРАЦЯ

США открыли Индии доступ к военным технологиям

Вашингтон отменил действие санкций в отношении Индии, запрещавших доступ к передовым американским военным технологиям. Об этом заявил помощник госсекретаря по военно-политическим связям США Эндрю Шапиро. Очевидно, Вашингтон воспринимает Дели как союзника, а не как партнера. Теперь индийские предприятия смогут получить доступ к тем технологиям, воспользоваться которыми могут только ключевые союзники США.

По словам Шапиро, за последний год множество индийских компаний, обратившихся к США с просьбой о продаже лицензий на те или иные технологии, только в одном проценте случаев получили отказ. Причем в большинстве случаев отказ был связан с тем, что индийские предприятия неправильно или неполностью подготовили документы. Более того, рассмотрение каждой заявки от индийских компаний сократилось с 30-40 дней до в среднем 17 дней.

Еще одним проявлением изменившейся политики США по отношению к Индии стало то, что американские компании предложили на индийский тендер MMRCA свои самые современные версии истребителей. Напомним, по итогам тендера Индия планировала закупить 126 средних истребителей. США предлагали индийским военным истребители F-16IN Super Viper и F/A-18 Super Hornet. ВВС Индии выбрали французский истребитель Rafale. В январе 2011 года Пентагон предложил Индии присоединиться к программе разработки истребителя F-35 Lightning II, однако Дели позднее от этого отказался.

Теперь США, отметил Шапиро, намерены отказаться от принципа “купли-продажи” с Индией и перейти к этапу совместной работы над новыми технологиями. Военно-техническое сотрудничество США и Индии заметно окрепло за последние несколько лет. По данным Стокгольмского института исследования проблем мира (SIPRI), в 2010 году США поставили Индии продукции военного назначения на 51 миллион долларов, а в 2011-м – на 190 миллионов долларов. При этом общая стоимость заключенных Индией контрактов с США к настоящему времени достигла восьми миллиардов долларов.

АУКЦІОН

Невидимку на продажу

ВМС США выставили на продажу Sea Shadow – первый корабль, построенный с широким применением технологий малозаметности. Корабль выставлен на интернет-аукцион, на котором каждая ставка увеличивается на сто долларов. Начальная стоимость лота была определена в десять тысяч долларов, однако к утру 30 апреля 2012 года достигла 100,4 тысячи долларов.

Согласно описанию, корабль был построен в 1983 году американской компанией Lockheed Martin. Длина Sea Shadow составляет 49,9 метра, ширина – 20,7 метра, а осадка – 4,6 метра. Водоизмещение корабля – 452,6 тонны. Sea Shadow оборудован дизель-электрической силовой установкой и оснащен двумя винтами. Угловатые формы корпуса позволяют добиться отклонения радиолокационного луча. В конструкции Sea Shadow использовались те же технологии, что и в американском ударном самолете F-117 Nighthawk.

Покупателем лота может стать любое частное лицо, частная или государственная компания. Следует отметить, что ВМС США несколько раз с 2006 года выставляли Sea Shadow на продажу, однако прошлые аукционы провалились.

З ПОВЕРНЕННЯМ!

Экипаж "Союз ТМА-22" вернулся на Землю

28 апреля после 165-суточной экспедиции на Международной космической станции экипаж в составе космонавтов Роскосмоса Антона Шкаплерова, Анатолия Иванишина и американского астронавта Дэниела Бёрбэнка вернулся на Землю.

Спускаемый аппарат пилотируемого корабля "Союз ТМА-22" с тремя членами экипажа приземлился в Казахстане в районе г. Аркалык. За его приземлением и эвакуацией экипажа в Центре управления полётами наблюдали представители руководства Федерального космического агентства, НАСА, предприятий российской космической отрасли.

За время экспедиции было выполнено множество научных экспериментов и исследований, среди которых "Биоэмульсия", "ОЧБ", "БИФ", "Кристаллизатор", "Иммуно", "Арил", "Полиген", "Идентификация", "Матрёшка-Р" и др., проведены мероприятия по дооснащению станции дополнительным оборудованием и поддержанию ее работоспособности.

Это был завершающий полет пилотируемых космических кораблей серии "Союз-ТМА", на смену которым пришли модернизированные "цифровые" космические корабли "Союз ТМА-М".

После посадки космического корабля в Центре управления полётами прошла традиционная пресс-конференция, в ходе которой руководитель Роскосмоса В.Поповкин подвёл итоги посадки ТПК "Союз ТМА-22" и ответил на вопросы журналистов. Глава агентства отметил, что "посадка транспортного пилотируемого корабля "Союз ТМА-22" прошла штатно, самочувствие всех членов экипажа хорошее".

Полёт Международной космической станции продолжается. До прибытия на борт следующей длительной экспедиции работу на орбите продолжит экипаж в составе командира МКС Олега Кононенко (Россия), бортинженеров Андрэ Кауперса (Нидерланды) и Дональда Петтита (США), сообщает пресс-служба Роскосмоса.

ПРОЕКТИ

В Британии построят солнечный спутник

Великобритания возглавит работы по созданию солнечного орбитального аппарата SolO (Solar Orbiter), который подойдет к Солнцу ближе всех остальных космических аппаратов в рамках программы солнечных исследований.

Работа SolO, который будет делать снимки и производить различные измерения, поможет лучше понять природу динамического поведения этого небесного светила.

Европейское космическое агентство (ЕКА) подписало контракт с британской компанией Astrium UK на создание спутника, запуск которого планируется на 2017 год.

Стоимость этого самого крупного контракта за время существования британской космической отрасли оценивается в 300 млн. евро.

Заключение контракта было приурочено к 50-летию запуска в космос первого британского спутника Ariel-1. Это произошло 26 апреля 1962 года.

Директор ЕКА по научным исследованиям Альваро Гименез и руководитель компании Astrium Миранда Миллз подписали контракт в лондонском музее науки, где представлена модель первого спутника, сообщает Би-Би-Си.

ПЕРСПЕКТИВА

ЕКА отправит зонд к спутнику Юпитера

Европейское космическое агентство (ЕКА) одобрило проект миссии JUICE по исследованию системы Юпитера, в которой, возможно, будет участвовать Россия, сообщает сайт агентства.

Программный комитет ЕКА отдал предпочтение проекту JUICE (JUpiter ICy moon Explorer) стоимостью около 1 миллиарда евро перед двумя другими проектами – обсерваторией для поиска гравитационных волн NGO (New Gravitational Wave Observatory) и рентгеновским телескопом ATHENA (Advanced Telescope for High-Energy Astrophysics).

Планируется, что европейский аппарат стартует в 2022 году и достигнет системы Юпитера в 2032 году.

Ранее европейские специалисты намеревались исследовать спутник Юпитера Европу. На ней под толстым слоем льда существует жидкий океан, где, возможно, могут обитать живые организмы. Однако Европа находится внутри радиационных поясов Юпитера, что чрезвычайно сильно усложняет экспедицию к ней.

Поэтому ученые решили перенести акцент на другой спутник – Ганимед, где под многокилометровым слоем льда также может существовать жидкий океан. Именно этот спутник будет главной целью JUICE, в меньшей степени – Каллисто и Европа. Российские ученые намереваются создать для проекта аппарат, который совершит посадку на поверхность Ганимеда.

Аппарат JUICE также будет исследовать атмосферу и магнитосферу Юпитера и взаимодействие его с четырьмя главными спутниками.

Миссия JUICE станет частью европейской программы Cosmic Vision, рассчитанной на 2015-2025 годы.

Вместе с тем, разработка проектов NGO и ATHENA будет продолжена, что позволит этим миссиям претендовать на включение в планы в будущем, передает РИА "Новости".

ПРИВАТНИЙ КОСМОС

Запуск частного корабля Dragon вновь перенесен

Запуск разработанного компанией SpaceX первого частного корабля Dragon к Международной космической станции (МКС), ранее запланированный на 7 мая этого года, перенесен на неопределенный срок, передает агентство Ассошиэйтед Пресс со ссылкой на SpaceX. Причина отмены запуска – необходимость провести дополнительные проверки программного обеспечения.

Первый запуск капсулы Dragon компания SpaceX осуществила в декабре 2010 года. Второй запуск, в ходе которого планировалось осуществить сближение и стыковку с МКС, в начале декабря 2011 года был официально назначен на 7 февраля 2012 года. Однако в январе SpaceX объявила, что компании требуется дополнительное время, и запуск был перенесен.

Позже сообщалось, что корабль стартует к МКС не раньше 20 марта, однако старт был отодвинут до конца апреля, а затем перенесен на 7 мая.

С 2006 года НАСА осуществляет программу Commercial Orbital Transportation Services (COTS), в рамках которой поощряются усилия частных фирм по созданию космических кораблей, способных доставлять грузы на околоземную орбиту и на МКС.

В рамках программы американское космическое агентство выплатит SpaceX 396 миллионов долларов, а другой компании, Orbital Sciences Corporation – 288 миллионов долларов за успешное завершение всех этапов создания космической транспортной системы. К настоящему моменту SpaceX получила уже 376 миллионов долларов, а Orbital – 261,5 миллиона.

Космический "грузовик" компании Orbital – Cygnus ("лебедь"), как ожидается, отправится в свой первый тестовый полет 1 сентября и пристыкуется к МКС 6 сентября. Корабль сможет выводить на орбиту груз весом от 2 до 2,7 тонны – в зависимости от конфигурации. Dragon может выводить на низкую околоземную орбиту около 6 тонн груза и возвращать с орбиты 3 тонны, передает РИА "Новости".

ВИПРОБУВАННЯ

Испытания двигателя для орбитального самолета начались в Британии

Британские инженеры начали контрольные испытания новой технологии двигателя, предназначенного для вывода на орбиту космического самолета Skylon. Предполагается, что этот космолет будет использовать взлетно-посадочную полосу обычного самолета, передает Би-Би-Си. Главной инновацией Skylon является двигатель Sabre, который позволит аппарату подниматься в воздух как обычному самолету и, достигнув нужной скорости и высоты, переходить на питание кислородом из собственных баков, чтобы переключиться в ракетный режим и выйти на орбиту.

Это должно позволить Skylon выходить на орбиту без сбросов нескольких ступеней, в отличие от современных ракет.

Однако достичь этого непросто, признают разработчики. На высоких скоростях воздухозаборники Sabre должны справиться с газами, нагревающимися до 1 тыс. градусов Цельсия. Эти газы должны быть предварительно охлаждены для сжатия и сожжения вместе с водородом.

Прорывная технология компании-производителя двигателя Reaction Engines Limited (REL) заключается в модуле, содержащем массивы тончайших трубок, которые могут извлекать тепло и охлаждать впускаемый газ до минус 140 градусов Цельсия всего за 1/100 секунды.

Разработчики верят, что Skylon позволит сделать полеты в космос недорогими и надежными. Как считают специалисты, Skylon снизит стоимость выведения грузов в несколько десятков раз и будет способен доставлять в космос до 12 тонн груза.

REL считает, что проверка покажет готовность ключевых элементов Sabre. Если это случится, фирма намерена запросить у инвесторов 250 млн. фунтов стерлингов, необходимых для проведения заключительной стадии разработки, пишет "Взгляд".

ПАМ'ЯТАЄМО

Пам'ять нетлінна

Військовослужбовці 164-ї радіотехнічної бригади Повітряного командування "Центр" Повітряних Сил ЗС України на загальних зборах вирішили увіковічити пам'ять солдата строкової служби Володимира Березюка, який героїчно загинув під час відбиття озброєного нападу на варту в Харкові.

Гранітна плита із зображенням обличчя захисника Вітчизни, датами життя та стислим описанням подвигу, створена на добровільні пожертвування товаришів по службі, незабаром буде встановлена до 40-го дня після його загибелі.

Місцем для меморіальної дошки стане зовнішня і тому – відкрита для всіх гостей частини стіна біля вартового приміщення.

– На церемонію відкриття пам'ятного знака ми обов'язково запросимо батьків, шкільних викладачів та друзів Володимира, ветеранів частини, представників місцевих органів самоврядування. Також планується, що на заході будуть присутні учні Харківської загальноосвітньої школи № 42, які порушили питання про присвоєння навчальному закладу ім'я Володимира Березюка, – пояснив заступник командира бригади з виховної роботи підполковник Валерій Гладкий.

Дмитро Горбунов. м. Харків.

ДО ДНЯ ПЕРЕМОГИ

70 років у строю

Про 50 років у строю, мабуть, більшість військових чули. Саме так називається книга, мемуари генерала Олексія Ігнатьєва, який був генералом уже у царській армії, а згодом став генералом в Червоній армії. А ось про 70 років у строю, скоріше за все, не чув ніхто! Та – хіба це можливо взагалі?!.

Виявляється, так, можливо! Адже саме стільки, сім десятиліть, служить і працює в армії найстаріший ветеран окремої бази забезпечення Командування Повітряних Сил капітан у відставці, а нині – працівник Збройних Сил України Василь Денисович Курінний. Це – насправді людина унікальної долі. У дитинстві Василь Курінний пережив голодомор, підлітком уже працював на заводі. Коли почалася Велика Вітчизняна війна, хлопцеві щойно 16 минуло, тож на фронт він не потрапив. Довелося зазнати лиха окупації… А коли у сорок другому станція Лозова та район поблизу неї вкотре були відбиті у німців, 17-річний юнак, приписавши собі рік, був призваний до лав Червоної армії. Потім був запасний полк і – три роки війни. Спочатку – кулеметником, згодом – до самої Перемоги – у полковій розвідці пройшов сержант Курінний дорогами війни, визволяючи Україну та Польщу.

Перемогу розвідник зустрів у Бреслау, де лежав у госпіталі після чотирьох поранень. Саме там і тоді він почав займатися тим, за що сьогодні Василеві Денисовичу вдячні сотні вінничан у погонах – чоботарською справою. Перед війною юнак встиг закінчити курси кравецької та чоботарської справи, тож коли у госпіталі бійців, які вже одужували, запитали про цивільні спеціальності, йому було, що відповісти. Спочатку для медперсоналу та поранених він шив кобури для пістолетів та інші предмети спорядження, ремонтував і шив взуття. Згодом, залишившись на надстрокову службу, потрапив служити до Вінниці. Відтоді Василь Курінний – в авіації. До 1952 року – на вузлі зв'язку, потім – у полку зв'язку. Хотів уже звільнятися, та командир умовив лишитися на надстрокову службу, виділив квартиру у центрі Вінниці. Вже тоді в гарнізоні Василь Денисович мав славу прекрасного майстра взуттєвих і одежних справ.

На різних посадах служив прапорщик Василь Курінний у Вінницькому авіаційному гарнізоні. Був начальником майстерні та начальником складу. До речі, і звільнившись у 1977 році з вислугою у 35 років у запас, він ще до 1991-го був начальником речового складу. А понад 20 останніх років Василь Денисович займається вже суто своєю улюбленою чоботарською справою. При чому – не заради заробітку, додатку до пенсії, а лише задля того, аби бути корисним для людей. Адже й розцінки у нього завжди були "смішними", і підхід до клієнтів – зовсім не такий, до якого люди звикли у сфері обслуговування. Завжди доброзичливий, привітний, ветеран відомий тисячам вінничан, вдячних йому за його такий здавалося б "маленький" і непомітний, але такий необхідний труд. А він продовжує працювати, незважаючи на те, що днями відсвяткував 87-ий день народження. Так, для капітана у відставці Василя Курінного травень – це двічі святковий місяць: 1 травня – День народження, а 9 травня – День Перемоги. Тож із святами Вас, дорогий трударю, ветеран частини, ветеран Збройних Сил та ветеран Великої Вітчизняної війни! Міцного Вам здоров'я!..

Олексій Тригуб.
Фото Юрія Ігната.

13 ТРАВНЯ – ДЕНЬ МАТЕРІ

"Іду по маминій стежині…"

– Євгенія Іванівна Гордєєва завжди керувалася маминою наукою – робити добро людям, – так, зі слів самої жінки та тих, хто її знає, сказала у своїй передачі "Дивоцвіти" заслужений журналіст України Ганна Секрет, розповідаючи про подільську поетесу.

Два роки тому газета "Крила України" писала про колишню старшу медичну сестру кардіологічного відділення Військово-медичного центру ВПС працівника Збройних Сил України Євгенію Гордєєву, яка, вийшовши на заслужений відпочинок, раптом відчула у собі потребу висловлювати свої думки поетичними рядками.

– Ми з чоловіком дуже любимо землю, природу, – говорить, ласкаво усміхаючись дружина, мати й бабуся, – і ось вірші немов самі пишуться: я сію їх, як зерно, на чистому аркуші паперу…

Запалало небо –
Сонечко встає,
Земля личко вмила,
З роси воду п'є.
Квіти, як ті очі,
Дивляться у світ,
Сонечку радіють
Діточки землі.
Посміхнулось сонце
Матінці-землі
І ласкає ніжно
Промінням своїм.
В ті уста пшеничні,
Юні, запашні,
Шле свої цілунки
Вранці на зорі.
Вже весна проснулась
Від довгого сну,
Земля сонця просить:
Поцілуй красу.
Сонечко сміється,
Ніжить квіточки,
І кружляють в танці
Ніжні пелюстки.

Євгенія Іванівна Гордєєва – людина з тонкою поетичною душею. Щиро закохана у природу, рідну землю та все, що пов'язано зі справжнім життям – розквіт усього живого навесні, кущ калини біля хати, спів сопілки десь у гаю…

Вона народилася й виросла у селі Голубівка, що у Жмеринському районі на Вінниччині. Тут жінка проживає з чоловіком і сьогодні, на пенсії. Втім, основна частина її життя пройшла далеко від батьківської оселі. Коли їй було вісімнадцять, до сусіднього села, в гості до тітки, приїхав молодий красень-офіцер з Ленінграда. Це було коханням з першого погляду: у неділю молоді люди познайомилися, в середу майбутній чоловік прийшов із сватами, а в неділю у сільській раді вже уклали шлюб!

Молодший лейтенант Микола Гордєєв служив тоді у Північній Пальмірі, як здавна називають Петербург. Молода офіцерська дружина тим часом закінчила у Ленінграді медичне училище. Невдовзі подружжя Гордєєвих переїхало до нового місця служби Миколи Олександровича – штабу Центральної групи військ, який знаходився у чеському місті Міловіце. Офіцер Гордєєв продовжив службу, а його дружина влаштувалася на роботу до відділу кадрів групи військ, стала службовцем Радянської армії.

З Чехії сім'я переїхала до Прибалтики. До звільнення підполковника Миколи Гордєєва у запас мешкали у Ризі. Микола Олександрович служив на посаді начальника канцелярії штабу Прибалтійського військового округу, а Євгенія Іванівна спочатку продовжувала працювати у відділі кадрів штабу, а згодом, коли з'явилася можливість влаштуватися за фахом, стала медичною сестрою у поліклініці.

Коли наприкінці вісімдесятих років незнання латиської мови для слов'ян, які мешкали у Латвії, стало проблемою номер один, подружжя вирішило переїхати на батьківщину Євгенії Іванівни – Вінниччину. Тим більше, що у Ризі Гордєєвих уже нічого не тримало, оскільки глава сім'ї на той час був військовим пенсіонером.

У Вінниці Євгенії Іванівні пощастило знайти гарну роботу за фахом, до того ж – у військово-медичній установі. Сім років працівник Збройних Сил України Євгенія Гордєєва працювала у Військово-медичному центрі Військово-Повітряних Сил України. Спочатку, ще за радянських часів – медсестрою у санаторії для льотчиків. Згодом стала старшою медичною сестрою кардіологічного відділення Військово-медичного центру ВПС. Звільнялася жінка з приймального відділення.

І вже тоді подружжя переїхало до рідного села Євгенії Іванівни. Сини, немов соколи, підросли й розлетілися, а батько з матір'ю оселилися у Голубівці. Старший Гордєєв, Сергій, закінчивши Ленінградське вище загальновійськове командне училище, служив у лавах Збройних Сил до майора, а згодом звільнився у запас. Зараз із сім'єю мешкає у Німеччині, працює у престижному музеї в Дюссельдорфі. Молодший син, Олександр, також пішов батьківським шляхом – в офіцери. Втім, коли він закінчив Талліннське вище військово-політичне училище, вже армія, разом із великою країною, розвалювалася. Довго не думаючи, лейтенант Гордєєв звільнився у запас. Сьогодні разом із сім'єю Олександр проживає у Вінниці. Обидва сини подарували батькам по онучці. Старша, Анна, живе із батьками в Німеччині, студентка університету. А молодша, Сашенька, лише наступного року піде до школи.

Саме онукам і дітям були присвячені одні з перших поетичних рядків, що вийшли з-під пера Євгенії Іванівни. Є серед них насправді дитячі, прості й ласкаві вірші. А ще значну частину творчого доробку поетеси, яка ще декілька років тому навіть не уявляла, що писатиме вірші, складають поезії, присвячені матері…

Іду по маминій стежині,
Іду, прямую до воріт,
Щоб сонечко зустріти вранці
І діточок провести в світ.
Стежина мамина рівненька, –
В ній бачу мамині сліди,
Тихесенько та стежечка мені
шепоче:
Дивись, слідочки мами
не згуби!
Для мене ті сліди щасливі –
В них бачу матінку свою,
Вони мене так зігрівають,
Із них черпаю мудрість
мамину святу.
Стежину мамину візьму
в обійми
І закричу від болю в цілий світ:
Прошу я вас!Мої рідненькі, –
Стежину вірну не зганьбіть!
Нехай по тій святій стежині
Прийдуть додому доньки
і сини,
Щоб не зганьбили стежку
ви до мами,
Щоб залишили в ній свої
сліди!..

Що можна ще додати до цих простих, але щирих рядків? Хіба що – думку старшого сина:

– Мамині вірші, принаймні для мене, найкращі у світі! Вони прекрасні й душевні, і у кожному з них любов. Любов до України, до сім'ї, до матері, до краю, в якому ти живеш…

Два роки тому поетеса-початківець Євгенія Гордєєва вперше опублікувалася – її вірші та розповідь про авторку були надруковані у газеті "Крила України". Ця проба пера дала поетесі сил і натхнення, а головне – впевненості у собі. І ось цієї весни світ побачила книга – перша збірка поезій Євгенії Іванівни Гордєєвої. Близько 170 віршів на різну тематику знайшли місце у цій збірці, що отримала назву "Зелені яблука". Для Євгенії Іванівни, її родини та прихильників її творчості це – велика перемога та справжнє свято, а для будь-кого – урок: ніколи не пізно починати добру справу, треба вірити в себе та впевнено йти до визначеної мети!

Підготував Олексій Тригуб.

Добрая фея

Ранним апрельским утром сорок пятого года к порогу одного из санбатов, размещённых в Восточной Пруссии, подкатил "студебеккер" с красным крестом на брезенте. Двое санитаров на носилках вынесли из машины раненого. Стиснув от боли зубы, офицер приподнялся с носилок и проводил взглядом танковую колонну, идущую по дороге на запад. Несколько минут он вслушивался в рёв двигателей. Его измождённое усталое лицо не выражало никаких чувств и эмоций. Распахнулась дверь санбата и раненого внесли вовнутрь.

Старший лейтенант Петренко только что прибыл с передовой. И потому раненные бойцы сразу же обступили офицера. Посыпались вопросы.

– Ну что там, товарищ старший лейтенант?

– Как на фронте ? Взяли Кёнигсберг или нет?

– Где наши?

Борис с трудом улыбнулся и проговорил в ответ:

– На фронте всё нормально. Кёнигсберг взят. Наши идут дальше…

– А ты, сынок, значит, к нам, – приковылял к его койке пожилой солдат на костылях. – Куда тебя?

– В чашечку, колено, – сказал Борис. – Мой батальон пошёл дальше, а я вот задержался…

– Ну, ничего, сынок, далеко твои танкисты от тебя не уйдут. Оклемаешься и ещё, глядишь, до Берлина дотопаешь. Ещё и Гитлера-паразита к стенке поставишь!

Старик тяжело вздохнул и отошёл к своей койке. Позже Борис узнал, что у Михалыча, а именно так и звали все раненые пожилого солдата, война забрала всех родных. До войны он беззаботно жил в родной деревне Большая Семеновская, что неподалеку от Калуги. Жил, работал, сеял, пахал. Пока не пришли немецкие войска. В сорок втором семидесятилетний крестьянин ушел в ополчение, был ранен. А когда немцы проиграли битву за Москву, и наши войска двинулись на запад, старый солдат, проходя через родную деревню, увидел лишь пепелище. Михалычу удалось встретить кое-кого из оставшихся в живых соседей. От них он и узнал, что жена с дочкой погибли во время обстрела, а Настю, Настеньку, его пятнадцатилетнюю внучку, фашисты расстреляли в березняке за деревней. "За что же?!"– исказилось тогда ужасом лицо солдата. – За что Настю, ребёнка?" "За помощь партизанам", – ответили ему.

С тех пор Михалыч был грустен, всегда безжалостен в бою и молчалив.

На соседней с Борисом койке лежал молодой, совсем мальчишка, младший лейтенант.

– Ну что, будем знакомиться, – после ухода фельдшера, осмотревшего его, сказал, протягивая руку соседу, Борис. – Борис Петренко.

Парень крепко пожал её и отрекомендовался:

– Андрей Степанов.

– С чем лежишь, Андрюха?

– Ожоги, и ногу сломал, когда выпрыгивал с парашютом. Я лётчик, пояснил он. – Вчера сбили над городом.

– А откуда сам-то?

– Издалека, Борис, с Урала. А ты?

– Да я сам-то из Москвы, а родился вообще за тридевять земель – в Китае, в Харбине.

– Ух ты! А как занесло в такую-то даль? – удивился Андрей.

– Отец был машинистом на КВЖД. Слыхал?

– Да читал, и по истории в школе учили…

Борис на минуту замолчал, нужно было принять таблетку. Отхлебнув воды из кружки, стоящей на тумбочке, он снова повернулся к Андрею.

– Ну, рассказывай, как лётчиком стал, а то уж больно молодо выглядишь. Сколько лет-то тебе, сокол?

На щеках Андрея выступил румянец.

– Девятнадцать. Я после школы, в сорок втором поступил в училище. Ускоренный выпуск, вот и начал младшим лейтенантом.

– Я так и думал, – пробормотал Борис. После бессонных ночей на фронте он чувствовал себя разбитым, усталым. Вскоре уснул. Сон, который должен был стать успокоением и отдыхом, на самом деле нахлынул волной воспоминаний. Ему снился бой. Но не тот, последний, когда ему раздробило колено, из-за чего, по сути дела, он и попал сюда, а бой другой – давний, но памятный.

…Бой шел вторые сутки. Это был небольшой городок в Западной Белоруссии, однако он являлся важным военным объектом германской армии. Фашисты держались за него буквально зубами. Отступая, ставили минные поля, взрывали здания и целые кварталы. Но вот, наконец, город был взят, и Красная Армия двинулась дальше.

Через несколько дней после этого взвод старшего лейтенанта Петренко получил задание, связанное с разведкой в нейтральной, уже оставленной немцами, но ещё не занятой Красной Армией, зоне. И так получилось, что танк Бориса напоролся на фашистов и был подбит из противотанкового ружья. Он даже сам успел удивиться: ружьё-то наше, отечественное!..

Танк останавливается. Борис вместе с остальными членами экипажа спрыгивает с брони на землю и бежит, бежит, бежит… Бежит в сторону от пылающей машины. Огонь преследует его по пятам. Языки пламени пляшут на промасленном комбинезоне. А он бежит, бежит. И тут в спину бьёт пуля. Борис теряет сознание и падает в ручей.

Это его и спасло. Не дождавшись возвращения командира взвода, наши выслали вперед пехоту, которая и спасла раненого офицера, к счастью незамеченного немцами сразу…

Неспокойный сон принёс свои результаты. Борис проснулся в холодном поту среди раскиданных по койке простыней. Уже светало.

"Тяжелый сегодня предстоит день, – подумалось ему. – Как-то пройдет операция? Да, нужно поспать. Мне пригодятся силы", – и с этими мыслями Борис заснул ещё на несколько часов.

Когда он открыл глаза, было уже позднее утро. За окном щебетали воробьи, довольные, наверное, солнцем и крошками, выброшенными на подоконник чьей-то заботливой рукой. Проснулся молодой человек от того, что кто-то бодро похлопал его по плечу.

– Подъем, старший лейтенант, через час будем оперировать! – произнёс стоящий над койкой военврач, пожилой и уже седеющий человек в тёмнозелёной гимнастёрке, поверх которой был накинут белый халат.

Борис без особого аппетита позавтракал, и его начали готовить к операции.

И вот он на столе хирурга.

– Анестезия у нас простая, – хмыкнул врач, и тут больной почувствовал, как что-то тяжёлое обрушилось ему на голову. В глазах помутнело, в голове лихорадочно закружились мысли в бешеном темпе, и Борис потерял сознание.

Что происходило в момент операции, Борис не знал; об этом он лишь догадывался. Когда начал приходить в себя и, застонав, приоткрыл глаза, то первым, что он увидел, было лицо очаровательной девушки, которая помогала врачу во время операции. Больной попытался улыбнуться, но снова нахлынула волна боли, и улыбка получилась страдальческой и жалкой.

– Нина, – представилась девушка и мило улыбнулась. – Молчите, Борис. Видите, я уже знаю ваше имя. Вам нужно сейчас помолчать и отдохнуть. До завтра!

Нина тихонько приоткрыла дверь и вышла. Только теперь Борис заметил, что находится в своей палате. Все спали. Лишь молчуна Михалыча не было на месте. "Наверняка табачит где-нибудь на крыльце, – подумалось Борису. – По-моему, я действительно слабо себя чувствую. Нужно спать". И он заснул, уже в который раз за эти сутки, но на этот раз уже действительно крепко.

Утром Петренко проснулся раньше всех. Ему уже было намного легче. Он очень волновался – ждал Нину. Вчера он всего лишь мельком увидел девушку, а уже сегодня в его душе творилось что-то непонятное, позабытое, нежное. Борис был уверен, что его добрая фея навестит его. И наконец Нина пришла.

– С добрым утром, танкист невеселый! – прошептала с порога она.

– Ну почему сразу – невеселый? Привет тебе, моя добрая фея! – неожиданно для себя назвал ее на "ты" Борис. Возможно, это было связано с юным возрастом посетительницы, а может быть, виной тому было волнение, охватившее его. Нина была в военной форме, и эта форма была новенькой, аккуратной. Без всяких украшений девушка была красива. От её улыбки Борису стало как-то легче и спокойнее. Да и лицо Нины излучало доброту и красоту.

Нина пробыла у Бориса долго, около четырёх часов. Казалось, за эти часы они успели узнать друг о друге практически всё! Нина рассказала о родном Краснодарском крае, о прекрасных берегах древнего Дона. Оказалось, что девушка – медсестра, но служит не в санбате, а в дислоцировавшемся рядом с ним сапёрном батальоне. Ну, а ассестировала во время операции по просьбе приболевшей подруги. Борис, в свою очередь, поведал о том, как учился в Одесском университете, как учительствовал.

Когда из штаба санбата прибежал солдат, чтобы сообщить, что сержанта Манохину вызывают, он застыл на пороге от удивления. Да и было от чего оторопеть! Нина, неприступная сержант Манохина, сидела напротив раненного офицера. Они держались за руки и молча смотрели друг на друга полными счастья глазами. Солдат в растерянности простоял несколько минут на пороге и, убедившись, что его появление осталось незамеченным, вышел, даже не скрипнув дверью.

С этого дня Нина всё своё свободное время проводила с Борисом. Время пролетало быстро, а им казалось, что уже многие годы они знают друг друга.

Через две недели они зарегистрировали брак – там же, в Нинином сапёрном батальоне. Не было свадьбы с ее пышным застольем и сотнями гостей, были лишь самые близкие Нинины подруги да обитатели палаты, в которой лежал Борис.

Они пылко и нежно любили друг друга и удивлялись парадоксу: война и любовь… Но все-таки шла война. И, видимо, не суждено было Борису и Нине быть вместе. Через несколько недель батальон, в штабе которого работала Нина, перебросили куда-то на юго-восток.

Их расставание было мучительным. Еще бы! Только встретиться, пожениться, и – разлука…

После Нининого отъезда Борис не находил себе места. Он уже ходил, правда, прихрамывая. Через некоторое время понял, что не сможет долго находиться здесь без Нины, и решил ускорить свою выписку и поскорее попасть в свою часть.

Спустя несколько месяцев у стен главного здания столицы побеждённой страны стял молодой капитан. Война была окончена, в Берлине оставалась только часть советских войск. Остальные же возвращались на родную землю. Вместе со своими товарищами капитан Петренко подкатил на трофейном "опеле" к Рейхстагу и в последний раз посмотрел на него.

"Вот мы и дошли. Цель достигнута, но какой ценой …", – подумалось Борису.

– Товарищ капитан, давайте к нам! – крикнул из машины лейтенант с обожжённым лицом. – Через час отходит наш эшелон!

И вот они на вокзале. Мать родная! Сколько же тут народу! Берлин стал похож на огромный муравейник цвета хаки. Кое-как сев в поезд, Борис уснул.

Ему снилась Нина. И снилась такой, какой никогда он её не видел. В лёгком белом платье и с букетом в руках она стояла посреди ромашкового поля и ласково звала его: "Борис! Борька, родной!.." Тут его словно током ударило. Петренко вскочил и увидел в конце вагона девушку. Нина стояла с плащом, перекинутым через левую руку и с чемоданом в правой.

– Борис!.. – уже шёпотом сказала она и вдруг, отшвырнув в сторону свою ношу, бросилась к любимому.

И никого в этот момент для них не существовало на Земле. Были только он и она. И перед ними была целая жизнь.

Алексей Тригуб.

Сидір Ковпак: сторінки звитяги

Закінчення. Початок на 3 стор.

Високим і певною мірою заслуженим авторитетом користувався С. Ковпак і серед командного складу партизанських формувань України. Відомий своїм критичним ставленням до багатьох партизанських командирів, авторитетний партизанський ватажок М.Наумов з особливою повагою ставився до С. Ковпака, його організаторського таланту. Саме Михайло Іванович у листі від 6 січня 1944 р. до секретаря ЦК КП(б)У М. Хрущова рекомендував призначити С. Ковпака на чолі філії УШПР, яку пропонувалося створити на Правобережній Україні. При цьому Наумов вважав, що активізувати діяльність українських партизанів здатний саме Сидір Артемович.

У 1944 р. радянські партизани захопили документи штабу зондеркоманди "Р", що стосувалися літа 1943 р., коли саме проходив Карпатський рейд. Між іншим, там була й "характеристика" С. Ковпака. Німецькі експерти констатували, що в Москві його вважають "батьком партизанського руху в Україні". У документах також зазначалося, що партизани іменують С. Ковпака "дідом", "батьком", і що він – загальновизнаний авторитет серед командирів і рядового складу партизанів; основний вид його діяльності – напади на тилові об'єкти і військові установи; постійно перебуває у русі, але диверсіями на залізницях не займається. С.А. Ковпак, за німецькими оцінками, сам брав участь у боях, не беріг себе і мав багато прихильників серед партизанської молоді. В той же час комісар С. Руднєв у своєму щоденнику 22-23 липня 1943 р. зробив такий запис: "Ковпак, як і до того, байдужий до польових і лісових умов боротьби з ворогом, а в горах він і зовсім... профан, але як він любить повторювати чужі думки, і страшенно нерозумний і хитрий, як хохол..." Начальник радіовузла Сумського партизанського з'єднання Галина Бабій у листі на адресу начальника УШПР Т. Строкача писала: "Тов. Ковпак дуже і дуже невитриманий, грубий, некультурний... Він нас з Яковлевою (радистка з'єднання) грубо обізвав... Ковпак завжди називає всіх дурнями і лає, та, помоєму, думає, що він і тільки він на щонебудь здатний, а більш ніхто нічого не розуміє. Йому дуже важко заперечувати і якщо наполягає на чомусь, правий чи неправий – буде лаятися і сперечатися до істерії". Була у командира і така "батьківська" звичка – навчати батогом. Замість того, щоб накладати на підлеглих стягнення за порушення дисципліни, він дуже часто карав винуватців, як своїх "дітей" – нагаєм. І цей своєрідний "дисциплінарний захід" нагайкою, як її називали "діти" – "допониматєлем" – давав позитивні результати та з розумінням сприймався особовим складом з'єднання.

Як відзначають дослідники і люди, які особисто знали С. Ковпака, він справді мав упертий, часто непоступливий характер, але був людиною здорового глузду, добрим господарем і рівним, часто лагідним у ставленні до підлеглих. Особисте знайомство з Й.Сталіним восени 1942 р. у Москві сприяло піднесенню у С. Ковпака почуття самостійного чинника у нелегкому побуті партизанського життя. Він негативно ставився до тих, хто працював у штабах далеко від фронту, хто "не нюхав партизанського тютюну з порохом". Працівники органів НКВС завжди викликали особливу підозру у Сидора Артемовича – "щось риють, як кроти, та нюхають і хитрують, як лисиці".

Такою колоритною постаттю постає перед нами Сидір Артемович Ковпак – людина-легенда.

Карпатський рейд вимагав від С. Ковпака "дипломатії" у поводженні з місцевим населенням та бойовими групами УПА. Партизанам-ковпаківцям необхідно було готуватися не тільки до боротьби з німецькими гарнізонами, але й рахуватися з можливими зіткненнями з формуваннями УПА і, зокрема, загонами Тараса Бульби-Боровця, які саме з весни 1943 р. активізували свою діяльність в лісовому регіоні Волині. С. Ковпак, розуміючи особливості цього краю, віддає кілька наказів, у яких звертає увагу командирів усіх підрозділів на проведення широкої роз'яснювальної роботи серед особового складу стосовно ставлення до УПА. У наказі від 18 червня 1943 р. С. Ковпак зазначав, що коли бійці УПА виявлять ворожі наміри або дії, то їх необхідно знищувати. Якщо ж з їхнього боку ворожості не буде, то першими вогонь не відкривати. В наказі особлива увага зверталась на заборону забирати майно у місцевих жителів. Командир звертав особливу увагу на необхідність рішучої боротьби з будь-якими проявами мародерства. Для попередження цього ганебного явища він своїм наказом рішуче застеріг особовий склад з'єднання: винуватці будуть розстріляні на місці за законами воєнного часу. Водночас у наказі С. Ковпак висував категоричну вимогу: не зачіпати місцеве населення, поводитися з ним чемно і коректно. Але "махати шаблюкою" – теж була риса характеру, притаманна С. Ковпаку. Так, коли йому доповіли, що українські націоналісти вчинили спротив при форсуванні партизанами р.Горинь у Рівненській області, він зопалу прийняв рішення дати бій, змести вогнем артилерії заслін і розчистити шлях для переправи. Проте С.Руднєв рішуче втрутився у справу і довів, що гарматний обстріл призведе до невиправданих втрат з обох боків, до загибелі сільського населення, жінок і дітей. Комісар переконав командира: розпорядження було скасовано. Внаслідок проведених переговорів націоналісти погодилися не заважати партизанам і відступили з села. С. Руднєв у своєму щоденнику записав, що "це була колосальна політична перемога, яка показала, що між радянськими партизанами і українським народом є єдність і одна мета – знищити фашизм".

Після бою за Делятин 4 серпня 1943 р. склалося дуже небезпечне становище: партизанське з'єднання оточили добірні війська ворога, у тому числі й гірськоєгерські, що чисельністю в кілька разів переважали народних месників. На плечі Сидора Артемовича лягла відповідальність за людей. До того ж, партизани залишались без важкої зброї, відчували гостру нестачу боєприпасів, не мали продовольства, їх рухливість обтяжувалась значною кількістю поранених (до 200 чоловік). Щоб урятувати з'єднання, командир приймає рішення: виводити людей із Карпат невеликими групами. На той час Сумське партизанське з'єднання налічувало 1400 бійців. Довелося розділитися на 7 груп і рухатись у різних напрямках, що вводило гітлерівців в оману. С. Ковпак повідомив УШПР радіограмою, що "бійці, командири в горах почувають себе дуже погано, з харчуванням скрутно, а на озброєнні залишились лише ручні кулемети і гвинтівки, все інше знищено, увесь вантаж – на руках". Важко уявити навантаження на С. Ковпака, яке навалилося у ці дні...

4 серпня 1943 р. загинув комісар з'єднання С. Руднєв, коли при виході з Делятина, авангард, очолюваний комісаром, прийняв бій у с. Білі Ослави з прибулими резервними частинами німців. Цей бій почався раптово, і вийти з нього було досить важко. Комісар, командири і бійці пожертвували своїм життям заради прикриття відходу і тим самим врятували своїх побратимів. А "нагору" начальнику УШПР Т. Строкачу уже лягла радіограма від агента "Загорського": "Руднєв невідомо де, зв'язок з ним не встановлено. Ковпаком заходів щодо розшуку Руднєва не вжито. Винуватий у загибелі Руднєва Ковпак. Командний склад і партизани розійшлися, із групи Ковпака кожен день відходять кілька чоловік. У Ковпака не вірять, група розпадається..."

Жахливі події і втрати людей відбувалися кожного дня. Командир тяжко переживав смерть від поранення сина комісара Радика Руднєва. В своїх спогадах С. Ковпак запише: "Ми йшли широким віялом. Загальний фронт руху досягав понад двісті кілометрів. Найбільшою групою (до 600 бійців) командував мій помічник з розвідки Вершигора".

Карпатський рейд Сумського партизанського з'єднання завершився 1 жовтня 1943 р., коли основні групи партизанів повернулися в район своєї дислокації в партизанському краї на Поліссі. Рейд тривав майже сто днів, сто днів геройчної звитяги та надзвичайної жертовності. Розглядаючи Карпатський рейд як одну з найяскравіших сторінок партизанського руху в роки війни, відзначимо, що провідну роль в його організації і проведенні належить Сидору Артемовичу Ковпаку. Як свідчать архіви, переляк у німецькому середовищі від рейду С. Ковпака був такий, що на Дрогобиччині ширилися чутки, начебто на угорському кордоні з'явилось дві тисячі червоних партизанів і диверсантів-американців...

У фондах Національного військово-історичного музею Збройних Сил України зберігається особова справа генерал-майора С. Ковпака. В ній підшито "Висновок про бойову діяльність з'єднання партизанських загонів Сумської області", затверджене начальником штабу партизанського руху генерал-майором В.Андреєвим 27 квітня 1945 р., в якому зроблено такий запис: "Відзначаючи заслуги Сумського з'єднання партизанських загонів під командуванням двічі Героя Радянського Союзу генерал-майора Ковпака С. у справі розвитку і укріплення партизанського руху в Україні і задовольняючи прохання партизанів з'єднання, ЦК КП(б)У постановою від 22.02.44 року перейменував з'єднання партизанських загонів у 1-у Українську партизанську дивізію імені двічі Героя Радянського Союзу Ковпака С. А. З 5 січня 1944 року дивізія діяла під командуванням тов. Вершигори П.П."

За вміле керівництво партизанським з'єднанням 18.05.1942 р. С. Ковпаку присвоєно звання Героя Радянського Союзу. За здійснення Карпатського рейду С. Ковпак вдруге отримав звання Героя Радянського Союзу (4.01.1944 р.). У квітні 1943 р. удостоєний військового звання "генерал-майор".

Рейди партизанського з'єднання, очолюваного Ковпаком, відіграли значну роль у розгортанні народного опору проти німецько-фашистських окупантів у роки Великої Вітчизняної війни.

С. Ковпак нагороджений двома Георгіївськими хрестами (за подвиги у Першій світовій війні), 4-ма орденами Леніна, орденами Червоного Прапора, Суворова І ступеня, Богдана Хмельницького І ступеня, Червоної Зірки, медалями СРСР, а також відзнаками Чехословаччини (орденами Білого лева ІІ ступеня і Чехословацьким Хрестом) та Італії (Італійський Золотий Хрест).

У повоєнні роки, з 1944 р.– член Верховного Суду УРСР, з 1947 – заступник Голови Президії, а з 1967 – член Президії Верховної Ради УРСР, депутат Верховної Ради СРСР 2–7 скликань. Автор книги "Від Путівля до Карпат".Помер 11 грудня 1967 р. Похований у Києві.

Бронзове погруддя двічі Героя Радянського Союзу С.А. Ковпака встановлено у смт. Котельва, пам'ятники – у містах Києві і Путивлі.

Ігор Чичкань.
Людмила Кошелєва.
Матеріал до друку підготував Володимир Алексєєв.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

7 травня – 20 травня

7 травня 1971 р. *у смт. Вороновиця (Вінницька обл.) створено музей авіації "Від Можайського до Гагаріна" (зараз – Державний музей історії авіації і космонавтики України, директор – В.Т.Дем'яненко).*

7 травня 2001 р. *після реконструкції та майже восьмирічного простою здійснив перший політ літак-гігант Ан-225 "Мрія", екіпаж О.В.Галуненка. Друге народження супергіганта.*

8 травня 1958 р. *народився заступник начальника Генерального штабу ЗС України (2008-2012 рр.) В.М.Артюх.*

8 травня 1962 р. *народився командир Повітряного командування "Південь" П.П.Зуєв.*

8 травня 1992 р. *почався перший міжнародний візит делегації ВПС України з показовими виступами одиночних екіпажів у міста Канади і США на літаках МіГ-29.*

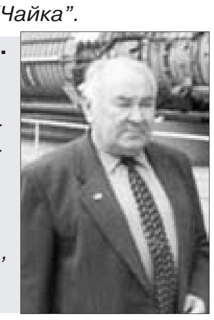

9 травня 1927 р. *народився льотчик-випробувач Ю.А.Єкатов.*

9 травня 1945 р. *на Центральному аеродромі ім. М.В.Фрунзе (Москва) приземлився літак із екіпажем О.І.Семенкова, який доставив акт про капітуляцію фашистської Німеччини.*

9 травня 1951 р. *вийшла постанова уряду про передачу Дніпропетровського автомобільного заводу (ДАЗ) Міністерству озброєння СРСР для серійного випуску ракет конструкції С.П.Корольова.*

9 травня 1997 р. *відбувся перший виступ пілотажної групи ВПС ЗС України "Українські соколи" у складі 6 літаків МіГ-29 над аеродромом Центрального аероклубу ім. О.К.Антонова "Чайка".*

10 травня 1929 р. *народився ветеран ракетобудування, перший заступник Генерального директора з виробництва заводу "Південмаш" (1993-2005 рр.), Герой України В.І.Сичевий.*

10 травня 1948 р. *народився заступник командувача ВПС України, начальник СПС (1992-1994) С.О.Будко.*

10 травня 2004 р. *створено льотну школу "Капітан Нестеров" (м. Київ).*

11 травня 1951 р. *народився директор ДП МО України "Севастопольське авіаційне підприємство" (1990-2011 рр.) П.Ф.Воронін.*

11 травня 1955 р. *народився начальник військ зв'язку та інформаційних систем – заступник начальника штабу Командування ПС ЗС України О.І.Кушнір.*

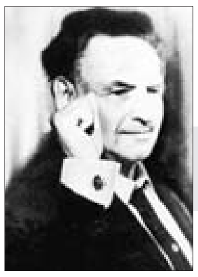
12 травня 1927 р. *створено ДКБ Яковлєва.*

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

7 травня – 20 травня

12 травня 1927 р. *відбувся перший політ пасажирського літака Ка-2.*

13 травня 1946 р. *вийшла постанова про розвиток реактивного озброєння. День народження радянської ракетно-космічної промисловості.*

14 травня 1897 р. *народився авіаконструктор Р.Л.Бартіні.*

14 травня 1954 р. *народився перший відповідальний редактор газети "Крила України" С.Б.Свенцицький.*

15 травня 1987 р. *відбувся перший запуск важкої ракети-носія "Енергія".*

16 травня 1916 р. *випущено перший серійний літак "Анаде" "Заводу аеропланів Анатра" (м.Одеса).*

16 травня 1938 р. *народився заслужений льотчик-випробувач СРСР В.О.Жильцов.*

16 травня 1946 р. *організовано НДІ реактивного озброєння (НДІ-88) МО СРСР, (зараз – РКК "Енергія", Росія).*

16 травня 1958 р. *народився льотчик-випробувач АНТК "Антонов" (1994 – 2006) В.Я.Горовенко.*

17 травня 1919 р. *народився військовий льотчик, двічі Герой Радянського Союзу В.Д.Лавріненков.*

17 травня 1951 р. *народився заслужений льотчик-випробувач Є.І.Фролов.*

17 травня 1956 р. *прийняли на озброєння першу в СРСР систему ракетного керованого озброєння винищувачів "повітря-повітря" С-1-У з УР К-5 (РС-1У) і літаком МіГ-17ПФУ.*

17 травня 2001 р. *в Україні завершено ліквідацію останнього стратегічного бомбардувальника-ракетоносця Ту-95МС.*

19 травня 1911 р. *народився заслужений льотчик-випробувач СРСР, Герой Радянського Союзу І.М.Сухомлін.*

19 травня 1920 р. *народився маршал авіації М.М.Скоморохов.*

19 травня 1947 р. *здійснив перший політ серійний дальній бомбардувальник Ту-4, екіпаж М.С.Рибка.*

19 травня 1971 р. *здійснено запуск АМС "Марс-2". Орбітальний блок апарата став першим штучним супутником Марса, спускальний апарат став першим земним посланцем, який доставив вимпел на поверхню планети.*

20 травня 1958 р. *здійснив перший політ фронтовий винищувач Е-6/1 (в серії – МіГ-21Ф), В.О.Нефьодов.*

20 травня 1959 р. *народився начальник Головного управління оборонного та мобілізаційного планування Генерального штабу ЗС України В.Х.Аскаров.*

20 травня 1964 р. *здійснив перший політ сільськогосподарський літак Ан-2М, І.Є.Давидов.*

20 травня 1977 р. *здійснив перший політ перший дослідний екземпляр надзвукового винищувача-перехоплювача Т-10-1 (прототип Су-27), В.С.Іллюшин.*

20 травня 1997 р. *створено Всеукраїнську асоціацію "Аероклуб України".*

Первый турбореактивный МиГ – "летающая батарея"

(послевоенный авиационный марафон)

Этот самолет не участвовал ни в одном воздушном бою. И вряд ли оказал влияние на мировое самолетостроение. Но МиГ-9 фактически совершил революцию в истории авиации. На нем впервые была применена компоновка двух реактивных двигателей рядом, в фюзеляже, с выходом газов под хвостовую часть самолета с единым воздухозаборником. МиГ-9 стал одним из первых советских самолетов, получивших трехопорное шасси, не говоря уже о том, что он имел превосходную огневую мощь.

МиГ-9 имел обычную конструкцию и недолго эксплуатировался, но он был первым советским истребителем с турбореактивным двигателем, созданным в ОКБ Микояна и Гуревича – лучшим конструкторским бюро СССР по проектированию истребителей.

Послевоенные годы развития отечественной авиации характеризуются использованием новейших достижений науки и техники и, в первую очередь, воздушно-реактивных двигателей, а также достижениями в области аэродинамики и создания новых форм летательных аппаратов.

Решением ЦК ВКП(б) в конце 1945 года была создана комиссия для всесторонней проверки работы Наркомата авиационной промышленности СССР и определения перспектив дальнейшего развития авиации. Предложения комиссии в феврале 1946 года были одобрены Политбюро ЦК ВКП(б) и утверждены СНК СССР (с марта 1946 г. – Совет Министров Союза ССР) 26 февраля 1946 года. Главное внимание уделялось развитию реактивной авиации. Предусматривалось дальнейшее развитие и расширение научно-исследовательских организаций и опытно-конструкторских бюро авиационной промышленности, улучшение опытного самолетостроения. Была поставлена задача создать и внедрить в серийное производство истребители со скоростью полета 850-950 км/ч, бомбардировщики со скоростью 800 км/ч и экспериментальные самолеты для осуществления полетов со сверхзвуковой скоростью. С этой целью планировалось ускоренное строительство опытных заводов главных конструкторов А.Яковлева, А.Микояна, С.Ильюшина, укреплялись конструкторские бюро А.Туполева, П.Сухого и С.Лавочкина.

В апреле 1946 года руководством страны вновь рассматривался вопрос о развитии авиации. Основное внимание было уделено быстрейшему созданию собственных реактивных двигателей. К их созданию привлекались опытные мотостроительные конструкторские бюро и прежде всего В.Климова, А.Микулина и А.Люльки.

Создать новую авиационную технику планировалось в предельно сжатые сроки. К разработке проблем развития реактивной авиации были привлечены лучшие научные силы страны. Наряду с авиационными конструкторами этими вопросами занимались ученые ЦАГИ, ЦИАМ, ВИАМ и других научно-исследовательских учреждений. Забегая вперед, отметим, что большой вклад в исследование аэродинамики больших скоростей, разработку вопросов устойчивости и прочности реактивных самолетов, а также в теорию реактивного двигателя внесли М.Келдыш, С.Христианович, Г.Свищев, В.Струминский, А.Космодемьянский, Б.Стечкин и другие.

Совет министров СССР в апреле 1946 года объявил конкурс на создание реактивной техники. Конкурс, в частности, предусматривал создание турбореактивного двигателя с тягой 300 кгс и истребителя с максимальной скоростью не менее 900 км/ч.

Хотя работы по созданию турбореактивных двигателей в СССР начались в конце 1930-х годов, разработка реактивных истребителей становится приоритетной лишь после мая 1945 года, когда советские инженеры получили доступ к немецким технологиям...

Самыми "продвинутыми" реактивными самолетами в 1945 году были немецкий Ме-262 и английский "Метеор" компании "Глостер". "Метеор" для советских специалистов был недоступен, а Ме – 262, захваченный в виде трофея, быстро восстановили, и он проходил летные испытания в НИИ ВВС.

Ме-262 стал на первых порах предметом подражания при разработке самолета аналогичного назначения, его даже хотели запустить в серийное производство. Так, ОКБ П.Сухого поручалось разработать истребитель, близкий по схеме с немецким Ме-262, способный выполнять функции истребителя-бомбардировщика (будущий Су-9(К).

Это было время, когда своих турбореактивных двигателей не существовало (стендовый вариант ТРД С-18 конструкции А. Люльки прошел испытания только в марте 1945 года), и пришлось делать ставку на реальные двигатели "ЮМО" и "БМВ", а также на самолеты, захваченные на немецких аэродромах.

Еще шла война, а на чертежных досках конструкторов ОКБ-155 появились первые наброски реактивного истребителя, получившего впоследствии заводское обозначение изделие "Ф", или И-300, будущего МиГ-9.

Заметим, что после окончания войны ЦАГИ и другие организации Министерства авиационной промышленности (МАП) получили полную возможность ознакомиться с трофейными образцами самолетов и двигателей.

К созданию истребителей с турбореактивными двигателями были привлечены четыре истребительных ОКБ страны: А. Яковлева, С. Лавочкина, П. Сухого, А. Микояна и М. Гуревича.

Выход на испытания для новых реактивных истребителей назначался на начало-середину 1946 года. Сроки были крайне жесткими, но обстановка в послевоенном мире требовала принятия экстренных мер по перевооружению советских ВВС на новую, соответствующую времени, технику.

Чтобы ускорить работы по созданию реактивного самолета, советским конструкторам-двигателистам пришлось наладить производство модернизированных немецких двигателей BMW-003A и Junkers Jumo-004B (советский шифр РД-20 и РД-10). Приказом НКАП от 13 июня 1945 г. главному конструктору Колосову было дано задание освоить и обеспечить конструкторским руководством ТРД BMW – 003, постройка которого под маркой РД-20 была поручена заводу № 16 в г.Казань.

Имея схемы конкретных проектов самолетов-истребителей (Ме Р.1101, Не Р.1079, B&V Р.202 и других), выполненных по "реданной" схеме, располагая ТРД того же типа, советские авиаконструкторы нашли решение, сделав выбор в пользу "реданной" схемы, наиболее оптимальной для конкретных условий 1945 – 1946 гг.

К разработке одноместного истребителя И-300 (изделие "Ф") с двумя реактивными двигателями BMW-003A советского производства коллектив ОКБ-155 приступил в июне 1945 года.

Самолет создавался в соответствии с постановлением правительства от 9 августа 1945 года. Согласно заданию самолет должен иметь следующие характеристики: максимальная скорость у земли – 900 км/ч, на высоте 5.000 метров – 910 км/ч и время набора этой высоты – 4 минуты, практический потолок – 13.000 м, а дальность полета – 820 км. Вооружение – одна пушка калибра 57 мм или 37 мм и две калибра 23 мм. Самолет предписывалось построить в трех экземплярах. В соответствии с утвержденным графиком проектирования и постройки выкатка первого экземпляра на аэродром была запланирована на 15 октября 1945 года. В конце осени был утвержден рабочий проект истребителя, и началась постройка макета, а в опытном производстве – изготовление агрегатов и узлов.

Постановлением Правительства СССР и приказом НКАП коллективу ОКБ-155 было официально выдано задание на разработку истребителя "И-300", с предъявлением первого экземпляра на летные испытания 15 марта 1946 года. В Советском Союзе к тому времени уже имелся опыт по созданию самолетов "БИ" и "И-270" с жидкостными ракетными двигателями и двух машин с мотокомпрессорными силовыми установками ("Су-5" и "И-250"), спроектированных по правилам дозвуковой аэродинамики. По этому же пути пошли и создатели будущего МиГ-9. Переход от схемы самолета Ме-262 к "реданной" позволил при тех же двигателях получить весьма существенную прибавку в скорости – 35 км/час.

Изучив конструкции двухдвигательных истребителей на основе Messerschmit Ме-262, разработчики остановились на цельнометаллической конструкции с крылом прямой стреловидности. Два двигателя разместили в передней части фюзеляжа; воздух поступал через носовой воздухозаборник, сопла располагались под задней частью фюзеляжа. По сравнению с самолетом Ме-262 конструкция будущего МиГ-9 предполагала уменьшение лобового сопротивления за счёт того, что двигатели с крыльев переносились в фюзеляж..

Далі буде.

Ігор Чичкань.
Людмила Кошелєва.
Матеріал до друку підготував Володимир Алєксєєв.

Здобувати перемогу помагала і природа

У ці травневі дні наша країна відзначає одне з найславетніших свят української історії – День Перемоги. У цей день ми ще раз пригадаємо про самовіддану пожертву радянських громадян в ім'я мирного майбутнього мільйонів людей, які на полях битв та в тилу свято вірили у перемогу над фашизмом і робили усе, щоб наблизити її. І, звичайно, ми вшануємо військових медиків, завдяки подвигу яких 72,3% ранених та 90,6% хворих солдат змогли вернутися на фронт.

У битві з ворогом не на життя, а на смерть разом з військами військові медики йшли по полях битв. Під смертельним вогнем виносили вони поранених з поля бою, доставляли їх в медичні пункти, надавали необхідну допомогу, а потім евакуювали в медсанбати, госпіталі і далі до тилових спеціалізованих установ. Чітко організована військово-медична служба працювала напружено і безперебійно. В період Великої Вітчизняної війни в армії і на флоті знаходилося більше 200 тисяч лікарів і понад 500 тисяч фельдшерів, медичних сестер, санінструкторів і санітарів, багато хто з яких загинув у вогні боїв. В цілому в період війни смертність медпрацівників була на другому місці після стрілецьких. Бойові втрати медичного корпусу склали 210602 людини, з них безповоротних – 84793 особи. Найбільші втрати були на полі бою або поблизу нього – 88,2% загального числа втрат, у тому числі санітарів-носильників – 60%. Батьківщина високо оцінила самовіддану працю працівників військової і цивільної охорони здоров'я. Більше 30000 трудівників цивільної охорони здоров'я в роки Великої Вітчизняної війни нагороджено орденами і медалями. Більше 116 тисяч військових медиків були нагороджені орденами, 50 з них стали Героями Радянського Союзу, а 19 – повними кавалерами ордена Слави.

Подвиг та самовідданість військових медиків підкреслюється ще й тим, що найчастіше вони працювали в умовах, коли були відсутні більшість лікарських засобів. Під рукою було лише найнеобхідніше, а треба ж було терміново надавати невідкладну медичну допомогу, лікувати поранених та повертати їх до поля бою. І тут варто особливо зупинитися на ролі, яку зіграли лікарські рослини під час Великої Вітчизняної війни. У 1941 р., а особливо до середини 1942 р., величезна територія європейської частини країни, на якій традиційно велися заготовки лікарської сировини, була окупована ворогом. Виникла необхідність терміново організувати заготівлю на Уралі, в східних районах країни, в Середній Азії і Закавказзі, тим більше що фронт і населення тилу гостро потребували перев'язувальних засобів і антисептиків, вітамінних і тонізуючих препаратів. Для всього населення збір лікарських рослин став справою оборонного значення. В результаті номенклатура заготовленої сировини зросла з 25 найменувань в 1941 р. до 105 видів в 1945 р. Наука була на передньому краю в справі забезпечення країни ліками. У роки війни у ряді наукових центрів Сибіру були створені комітети учених. Проблема була одна – дослідження і використання місцевої лікарської сировини для потреб госпіталів і лікарень. Паралельно вивчався хімічний склад лікарської сировини, можливості здобуття з нього препаратів, дія цих препаратів на організм хворого. Всього у військові роки було введено в медичну практику близько 50 лікарських рослин, більшість з яких належали до "забутих" науковою медициною, але активно використовувалися в народній: у 1947 р. професорам Н. Вершиніну, Д. Яблокову, В. Ревердатто була присуджена Державна премія.

Як активні антисептики для лікування гнійних ран і виразок були використані фітонциди лука і часнику. Для цих же цілей були запропоновані препарати календули, бальзам з ялиці, звіробійна олія. У госпіталях і лікарнях відчувалася гостра нестача перев'язувальних матеріалів. І тут вирішити проблему допоміг сфагнум – торф'яний мох. Учені довели, що він володіє не лише гігроскопічними, але і бактерицидними властивостями, тому сприяє швидкому загоєнню ран. Використовувався також знежирений тополиний пух, заготівля якого була організована населенням. Широко застосовувався свіжий сік цибулі, який вважається полівітамінним препаратом і вживається при гіпо- та авітамінозах С. Використовувався сік цибулі і для лікування гнійних ран. Саме під час війни на рану, що довго не загоювалась, накладали кашицю з цибулі.

Зупинимося більш детально на лікарських травах. Багато хто впродовж всього літа на своїх ділянках веде нещадну боротьбу зі своїм злим ворогом – стоногою (рос. мокрица). Але мало хто знає, що стонога містить значну кількість вітамінів, у тому числі В і Е. І вживати її необхідно в свіжому вигляді або застосовувати сік. Якщо врахувати неможливість її цілющого використання в сушеному вигляді, що скорочує час практичного її вживання, вживати стоногу в цілющих цілях потрібно весь період цвітіння – з травня по серпень.

Хімічний склад цієї рослини майже не вивчений. Але відомо, що вона покращує сердечну діяльність, при цьому знімає больові відчуття, а також "зміцнює" нерви. Іншою важливою властивістю є здатність стоноги розм'якшувати і розсмоктувати пухлини. Здатність цієї диво-рослини зупиняти кровотечі і загоювати гнійні рани широко використовувалася партизанами під час Великої Вітчизняної війни, тим більше що ці ліки були під рукою в свіжому вигляді протягом всього літа.

У 1941 році вперше в госпіталях стали застосовувати таку рослину, як лимонник. Його настоянку використовували не лише як засіб, що допомагає швидко відновити сили поранених, але і для підвищення гостроти зору у льотчиків, що вилітають в нічні польоти. Проблемою було також лікування шлункових захворювань, що набули поширення через вживання недоброякісної їжі, антисанітарні умови. Для лікування шлункових захворювань були також запропоновані супліддя вільхи, коріння, бадану, трава, володушки.

Вперше було організовано виробництво синтетичної камфори, вітамінних препаратів з хвої сосни, навколоплодників незрілих волоських горіхів. Дуже показовим є приклад пошуків і виробництва замінника лобеліну – алкалоїду, що добувається з лобелії, яка росте в Центральній і Північній Америці. В умовах війни отримувати її з-за кордону було неможливо. Його гостро потребували поранені, оскільки він належить до стимуляторів дихання. Почалися пошуки замінника. Проблема була вирішена вченими Нікітського ботанічного саду. У плодах вербняку, що росте в Криму, був виявлений цитизин, за дією аналогічний лобеліну. Не вистачало сировини, і на допомогу вченим прийшло все населення Ялти. Було заготовлено 1314 кг сировини, яку потім переробили на заводі в Москві і отримали необхідну кількість препарату.

У роки Великої Вітчизняної війни було запропоновано до використання спиртово-масляний екстракт з трави сушениці – антиульцерін. Екстракт готують таким чином: крупно порізану траву змочують достатньою кількістю 40% спирту і настоюють протягом 12 годин в закритому посуді при кімнатній температурі, постійно помішуючи. Потім додають соняшникову олію, обережно нагрівають на водяній бані протягом 24 годин, після чого вичавлюють і фільтрують через сухий фільтр. Цей екстракт випробовувався в госпітальній хірургічній клініці І Московського медичного інституту та інших лікувальних установах. Під наглядом було 300 хворих з ранами, що не гоїлися протягом тривалого часу, виразками, виразками після термічних або хімічних опіків. У всіх хворих рани або виразки, що їх тривало і безрезультатно лікували різними засобами, були з ватогнойним нальотом, млявою грануляцією. Масляний екстракт сушениці болотної, накладений у вигляді пов'язки, сприяв пожвавленню репараційних процесів пошкодженої тканини, зокрема сполучної тканини, викликаючи зростання грануляції з подальшою епітелізацією поверхні рани. Рідкий екстракт сушениці болотяної виявився корисним при виразкових процесах з великим гнійним відокремлюванням. Лікувальний ефект трави приписується комплексному впливу вітамінів та інших речовин, що містяться в рослині (алкалоїд гнафалін, смоли, дубильні і фарбувальні речовини), і головним чином провітаміну А – каротину, що має здатність підвищувати імунобіологічні властивості організму при різних патологічних процесах.

У період Великої Вітчизняної війни була встановлена ефективність галенових препаратів з трави жовтушника левкоєвого. Вони були рекомендовані в тих же випадках, коли показаний строфантин, тобто при серцево-судинній недостатності 1-го та 2-го ступеня. Діючими речовинами є серцеві глікозиди, які майже не накопичуються в організмі хворого.

Всі ми із дитинства знаємо, що відвари і настої ромашки покращують апетит, збільшують жовчовиділення, знімають спазми мускулатури кишечника, допомагають при метеоризмі. Вони позитивно впливають при різних шкірних захворюваннях, мають болезаспокійливу, бактерицидну і протизапальну дію. Настоянку ромашки під час Великої Вітчизняної використовували для зрошування ран. Крім того, ромашку використовують як протисвербіжний засіб, вона збільшує потовиділення і регулює менструальний цикл, тому входить в різні збори і чай при гінекологічних порушеннях.

Кропива як лікарська рослина відома здавна. Авіценна в "Каноні лікарської науки" говорить про неї так: "У лікарській пов'язці з оцтом заставляє розкриватися нариви, допомагає від них, приносить користь при затвердіннях... Товчене листя кропиви припиняє кровотечі з носа..."

Саме кровоспинна дія кропиви привернула увагу лікарів. З XVI ст. відвари листя цієї рослини стали широко застосовуватися при легеневих, кишкових і маткових кровотечах. Проте з початку XX ст. кропива попала в розряд забутих лікарських рослин. У роки війни, коли потреба в кровоспинних засобах різко зросла, знов згадали про неї. Ученими був створений рідкий екстракт з листя кропиви дводомної, що став у нагоді в госпіталях і лікарнях. Для медичних цілей заготовлюють листя рослини. Збір сировини слід проводити лише в період цвітіння (з червня по серпень). Обривають листя, надівши рукавички, сушать на горищах під навісом або в приміщеннях з хорошою вентиляцією. Після сушки листя, що побуріло або почорніло, видаляють. При дерматитах алергічного походження рекомендується застосовувати настій листя кропиви у вигляді компресів.

Бузок використовують як медичне зілля вже багато століть. Під час війни, коли катастрофічно не вистачало антисептиків, рани лікували примочками з листя бузку. Але у наш час офіційна медицина не особливо довіряє ліловому лікарю. Тим більше, що при вживанні у великій кількості настойки і екстракти квіток бузку можуть призвести до отруєння (при розпаді біоактивного глікозиду сирінгину утворюються токсичні речовини). Це анітрохи не зменшує достоїнств бузку: він був і залишається рослиною, яка не лише тішить око і нюх, але і є підмогою в лікуванні багатьох захворювань (зрозуміло, при дотриманні дозування).

Застосовували в час війни і березовий дьоготь. Уражені коростою місця змащували чистим березовим дьогтем. Через декілька годин обмивали їх теплою водою з висівками або коренем алтея, для зменшення свербіння. Від лускатого лишаю робили так: змішували 1 ст. л. чистого березового дьогтю з 3 ст. л. риб'ячого жиру, намащували ганчірку і прив'язували до лишаю. А уражені екземою місця лікували такою сумішшю: 100 г чистого березового дьогтю, 50 г свіжих домашніх вершків, 4 свіжих сирих жовтки домашніх яєць. Все змішували, ретельно розтирали 15 хвилин. Змащували уражені місця. Водою не мочили, протирали їх лише теплою сироваткою.

Дуже помічною ставала у часи війни кедрова живиця, тобто смола сибірського кедра, що на 30 % складається із скипидару і на 70 із каніфолі. Здавна мешканці Сибіру та Уралу використовували її для лікування гнійних ран, порізів, опіків. У війну живицю успішно використовували при лікуванні ран. Навіть гангрену вдавалося зупинити, застосовуючи тампони, просякнуті кедровою живицею. Після таких блискучих результатів живиця отримала статус лікарського засобу. А головне багатство сибірської сосни – кедрові горішки, містять вітамін А (ретинол), вітаміни групи В, які покращують серцеву діяльність і необхідні для нормальної діяльності нервової системи. Особливо багато в насінні вітаміну Е (токоферолу, що в перекладі з грецької означає "несу потомство"). Медики стверджують, що кедрові горішки здатні попереджувати туберкульоз та малокрів'я.

Окрім того, використовувалась хвоя сосни, в якій міститься аскорбінова кислота, ефірна олія, дубильні речовини, смолисті речовини, каротин, алкалоїди, фітонциди, мікроелементи. Ученими встановлено, що саме взимку в хвої зростає кількість вітаміну С и B_1. У важкі часи люди хвою жували, щоб не захворіти на цингу. Під час війни солдатам заварювали хвою для підвищення імунітету, для надходження в організм полівітамінів, насамперед вітаміну С, та каротину. Від кашлю застосовували пари відвару бруньок, як і здатні знімати запалення, дезінфікувати органи дихання.

Підготувала Оксана Уретій.

Топ-25 доменів

За підсумками березня-квітня 2012 року, на базі медіа-панелі загальною чисельністю 5 тис. користувачів визначений наступний список топ-25 доменів, відвідуваних українськими користувачами:

- Google – 67%
- Vkontakte – 62%
- mail.ru – 54%
- yandex – 40%
- odnoklassniki – 39%
- youtube.com – 26%
- wikipedia.org – 16%
- ukr.net – 15%
- gismeteo.ua – 9%
- ex.ua – 9%
- i.ua – 9%
- facebook.com – 9%
- meta.ua – 8%
- rutracker.org – 8%
- rambler.ru – 8%
- ucoz.ru – 8%
- sinoptik.ua – 7%
- blogspot.com – 7%
- fotostrana.ru – 7%
- rozetka (. ua +. com.ua) – 7%
- aukro.uai – 7%
- marketgid (. com +. info) – 6%
- livejournal.com – 6%
- liveinternet.ru – 5%
- familyspace.ru – 5%

Facebook збільшує кількість учасників

Соціальна мережа Facebook внесла поправки в заявці на проведення IPO (Form S-1), що знаходиться на розгляді в Комісії з цінних паперів і бірж США (SEC), з урахуванням результатів першого кварталу 2012 року. Завдяки цьому стали відомі деякі подробиці про її діяльність.

Згідно із відкоригованою заявкою Form S-1, кількість учасників Facebook, що користуються мережею регулярно протягом місяця, на поточний момент перевищує 901 млн. чоловік, причому 500 млн. користувачів спілкуються в соціальній мережі за допомогою мобільних пристроїв. Даний показник поки не включає 35 млн. учасників сервісу для обміну фотографіями Instagram, адже угода щодо його придбання ще не завершена. Рік тому кількість учасників Facebook, що спілкуються в мережі за допомогою мобільних телефонів, становила 372 млн. чоловік, а в грудні – 483 млн. чоловік. У грудні 2011 року загальна кількість активних учасників Facebook дорівнювала 845 млн. осіб.

Виручка компанії за перший квартал 2012 року склала $ 1058000000, перевищивши показник аналогічного кварталу минулого року, рівний $ 731 млн., на 46%, хоча і менше виручки попереднього кварталу, що склала $ 1,131 млрд., на 6%. Слід зауважити, що в першому кварталі 2011 року виручка теж була менше показника попереднього кварталу.

Чистий прибуток Facebook за звітний період дорівнює $ 205 млн., що нижче минулорічного показника, що становив $ 233 млн., на 12%, і менше прибутку за попередній квартал, що дорівнює $ 302 млн.

"Георгіївська стрічка" на "Однокласниках"

З 5 по 10 травня кожен користувач соціальної мережі "Однокласники" зможе приєднатися до міжнародної акції "Георгіївська стрічка", присвяченій 67-й річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні!

На честь героїчного подвигу ветеранів на полях Великої Вітчизняної війни сайт "Однокласники" пропонує 150 мільйонам користувачів в різних країнах світу розмістити на своїй фотографії в соціальній мережі Георгіївську стрічку. Вона буде видна всім друзям і гостям профілю протягом 7 днів. Отримати стрічку зможе людина в будь-якій точці світу, в будь-якому місті, в будь-який зручний для нього час.

Українські компанії вірять у "віртуальну безпеку"

Більшість українських компаній перебувають у владі міфу про безпеку віртуального середовища. До такого висновку дійшли експерти "Лабораторії Касперського", проаналізувавши результати дослідження, проведеного для виявлення основних тенденцій в сфері віртуалізації в Україні. В ході опитування 58% IT-фахівців заявили, що ризики IT-безпеки для віртуального середовища навіть значно нижче, ніж для фізичних машин.

У дослідженні взяли участь компанії, які вже використовують віртуальні сервери або планують перейти до їх впровадження протягом найближчих 12 місяців. За даними "Лабораторії Касперського", кількість таких компаній в Україні сягає 44%. Таким чином, результати дослідження показали, що, незважаючи на поширення технологій віртуалізації, українським підприємствам властиво недооцінювати супутні ризики.

На практиці ж віртуальні машини схильні до більшості традиційних загроз, будь то шкідливі вкладення в електронних листах, drive-by завантаження, троянські програми, цілеспрямований фішинг. Крім того, з'являються додаткові ризики, оскільки зараження однієї віртуальної машини може представляти загрозу для всього віртуального середовища.

Тим часом кількість шкідливих програм неухильно зростає. "Лабораторія Касперського" щодня реєструє до 70 000 нових загроз, які однаково актуальні як для фізичної, так і для віртуальної IT-інфраструктури.

WebMoney допомагає розвитку Вікіпедії

Громадська організація "Вікімедіа Україна" домовилася з представництвом системи он-лайн розрахунків WebMoney про продовження використання сервісів WebMoney для приймання коштів від благодійників на користь Вікіпедії та інших проектів Фонду Вікімедіа.

Фонд Вікімедіа надає вільний безоплатний доступ до статей Вікіпедії через мережу Інтернет. Українську Вікіпедію редагують близько двох тисяч людей – добровольців, які витрачають на це безоплатно свій час. Редагувати Вікіпедію просто – створювати нові та редагувати існуючі статті можуть у тому числі незареєстровані користувачі. У Вікіпедії нічого не можна стерти безповоротно, вандальні правки швидко знаходяться і виправляються, а вандали – блокуються.

"Вікімедіа Україна" потребує коштів на розвиток спільноти редакторів, проведення навчань, конференцій, зустрічей редакторів, організацію конкурсів з написання статей, на краєзнавчі та фотоекспедиції для збору матеріалів для покращення ілюстрування статей Вікіпедії, формування бібліотеки джерел, використаних у Вікіпедії, підтримки інструментального серверу, а в майбутньому – для формування власного офісу.

"Вікімедіа Україна" є неприбутковою організацією, єдиним джерелом коштів для діяльності якої є добровільні пожертви, котрі можна перерахувати як на банківський рахунок організації, так і через системи інтернет-платежів, і зокрема WebMoney. Детальніше – на сторінці http://wikimediaukraine.org.ua/donate.

Перегляд вулиць на Картах Google прийшов в Україну

Google запустила функцію Перегляду вулиць (Street View) на Картах Google для 5 міст України: Києва, Донецька, Львова, Одеси та Харкова. Міста доповнять колекцію панорамних знімків вулиць, пам'яток та історичних об'єктів більш ніж 30 країн світу. Режим Перегляду вулиць також працює на мобільних Картах і в сервісі Google Планета Земля.

Для того, щоб подивитися панорамні знімки вулиць, потрібно або максимально наблизити карту, або ж перетягнути помаранчевого чоловічка з лінійки масштабу на вулицю, що цікавить, – після цього можна почати віртуальну прогулянку.

Панорами також з'являться в Навігації Google для смартфонів на базі Android – користувачі зможуть прямо з мобільного телефону подивитися, як виглядають повороти, складні розв'язки і пункт призначення.

Перегляд вулиць – це не тільки панорамні знімки українських вулиць, а й віртуальні прогулянки по найцікавіших місцях планети. В рамках Партнерської програми Google здійснює зйомки на території унікальних світових об'єктів.

Mozilla припиняє підтримку Firefox 3.6

Для тих, хто все ще користується Firefox 3.6, є погані новини. Mozilla офіційно припиняє підтримку цього браузера і примусово оновить його на початку травня на версію 12, якщо автоматичні оновлення включені. Тут немає про що шкодувати – браузеру 2010 року вже пора на пенсію – актуальні версії набагато швидші, надійніші та більш функціональні.

До речі, слідом за виходом фінальної збірки Firefox 12 Mozilla вже почала полірування наступної версії свого браузера, яка вийде через 6 тижнів. Бажаючі, втім, вже можуть завантажити бета-версію Firefox 13.

Firefox 13 приносить оновлений інтерфейс різних частин веб-оглядача: перефобці піддалася як "нова вкладка", так і домашня сторінка. З нової вкладки тепер можна вибирати останні та найбільш відвідувані сайти, що виводяться як мініатюри. Подібна функціональність вже є в Opera і Chrome. Існує і можливість закріпити обрані сайти як кнопки. На домашній сторінці з'явилися посилання на такі елементи, як закладки, історія, налаштування, доповнення, закачування і настройки синхронізації. Завдяки цьому новачкам буде легше орієнтуватися в браузері.

Також в Firefox 13 включена підтримка протоколу SPDY, покликаного істотно прискорити час завантаження сторінок (технічно два попередні випуски Firefox підтримували технологію, але тепер вона буде включена за стандартом). Після виходу Firefox 13 і Opera 12 велика частина браузерів отримає підтримку SPDY.

Ще однією включеною за стандартом функцією стане "вкладки на вимогу". Тобто при закритті браузера з безліччю вкладок і наступному запуску будуть відновлюватися лише ті, що безпосередньо відображаються у вікнах. Решта відкриватимуться при натисканні на них. Це підтримується і зараз, але відключено за стандартом. Бета-версія Firefox 13 також приносить ряд поліпшень в інструментах для розробників. Ознайомитися з деталями можна на сайті Mozilla.

Сторінку підготував Сергій Фурдик.

2012-Й – РІК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

1300 розрядів на півтисячі військових спортсменів

В Харківському університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба пройшов 20-й огляд на кращу організацію фізичної підготовки та спортивно-масової роботи серед вищих військових навчальних закладів. Як правило, цей захід проводиться раз на два роки. Участь у перевірці фізичної підготовленості взяли командування та управління університету, управління факультетів, офіцери курсової ланки та курсанти третіх навчальних курсів. Загалом же залучалося понад 520 військовослужбовців.

Протягом відведеного терміну військовослужбовці були оцінені з підтягування на перекладині, бігу на 100 метрів зі стартом лежачи, кросової підготовки на дистанції за віковими групами, метання гранати тощо. Оцінювання виконання фізичних вправ проводив виконуючий обов'язки заступника начальника кафедри фізичного виховання спеціальної фізичної підготовки і спорту підполковник Віталій Кирпенко.

За результатами спартакіади визначилися кращі спортсмени, серед яких – старший сержант Олексій Шевченко, сержант Андрій Коротя, курсанти Дмитро Куліков та Іван Данілішин. В командному заліку переможний кубок першості виборола збірна команда інженерно-авіаційного факультету, а ІІ та ІІІ місця посіли команди факультетів радіотехнічних військ та протиповітряної оборони Сухопутних військ. Також за різними вправами 16 військовослужбовців університету виконали нормативи кандидатів у майстри спорту, 207 – нормативи І розряду, 480 – ІІ розряду та 607 чоловік здобули ІІІ розряд.

Найактивніших учасників заходу було заохочено подяками та грамотами, а команди-переможниці – кубками. На церемонії нагородження начальник університету генерал-майор Олексій Котов зазначив, що на досягнутому зупинятись не можна, і в поточному році треба докласти якомога більше зусиль задля поліпшення якісного рівня фізичної підготовки у військовослужбовців видового навчального закладу.

Дмитро Чалий.
Харків.

БАСКЕТБОЛ

Ветерани святкують ювілей

Теплі та дружні стосунки підтримує Мукачівський міський клуб ветеранів баскетболу "Імпульс" із керівництвом навчально-виховного комплексу "Первоцвіт". За свою історію активісти клубу провели ряд спортивних заходів із учнями цього навчального закладу, спрямованих на пропаганду баскетболу та здорового способу життя. Серед цих заходів – баскетбольні конкурси, естафети, веселі старти, товариські зустрічі. В цей день у новому, по-святковому оформленому спортивному залі звучали пісні про баскетбол, гімни популярних баскетбольних команд і клубів України. Вболівальники активно підтримували свої улюблені команди, які прийшли на баскетбольне свято, присвячене 15-річчю створення ММБКВ "Імпульс".

Учасників святкового спортивного заходу привітали президент Мукачівської районної федерації баскетболу Степан Горват, головний суддя змагання Юрій Козарик, директор НВК "Первоцвіт" Ксенія Бургела. Протягом дня команди "Снайпер" та "Спартаківці" демонстрували свої навички гри у баскетбол, змаганнях у швидкості й спритності під час багатоетапної баскетбольної естафети, майстерно влучали у кошик за обмежений час. Організатори свята не забули і про вболівальників. Для них були проведені конкурси, спрямовані на розвиток у дітей фізичної сили, швидкості та витривалості. Серед хлопчиків переміг наймолодший учасник змагань, шестирічний Сергійко Новаковський. Школярі палко підтримували і вчителів, які демонстрували свої баскетбольні навички.

У конкурсі капітанів переміг Дмитро Кіршев з команди "Спартаківці", який на 9 очок випередив Сергія Ревчука із команди "Снайпер". У заключній частині свята відбувся баскетбольний матч, який повинен був вирішити все. У цьому двобої перемогу здобула команда "Спартаківці", але загальне перше місце, з урахуванням усіх конкурсів, забитих м'ячів і призових очок, завоювали баскетболісти команди "Снайпер". Усі учасники цього заходу отримали від ветеранів клубу "Імпульс" кубки, медалі, канцелярські товари, солодощі, грамоти, вимпели. А найголовніше – задоволення від участі у цьому спортивному заході, де тривала справжня чесна спортивна боротьба, шалена підтримка чисельних вболівальників і, безумовно, сльози від радості перемоги. На урочистому нагородженні команд ветерани подарували школі баскетбольні м'ячі, дитячі пірамідки, а також літературу для бібліотеки школи про історію олімпійського руху в Україні.

Усі вболівальники, які прийшли на це чудове свято, також отримали від ветеранів солодкі подарунки. У свою чергу, директор НВК "Первоцвіт" Ксенія Миколаївна Бургела вручила ветеранам клубу "Імпульс" грамоти за плідну роботу щодо пропаганди баскетболу та здорового способу життя.

Віталій Бібік.
м. Мукачеве.

ГРЕКО-РИМСЬКА БОРОТЬБА

9 медалей на рахунку вихованців ЦСК

На базі спортивного манежу Центрального спортивного клубу Збройних Сил України пройшла першість України серед кадетів з греко-римської боротьби.

Позмагатися до столиці прибули близько 100 юних спортсменів з усіх куточків держави.

Між собою у вправності змагалися хлопці 1995-1996 років народження. Знамена армійської школи боротьби високо підтримали. На рахунку "армійців" – 9 медалей (1 золота, 5 срібних та 3 бронзових). В цілому змагання пройшли на високому рівні, кращі були нагороджені пам'ятними призами та подарунками.

НАШІ – НАЙКРАЩІ

Український тренер з дзюдо – найкращий у Світі

Європейський союз дзюдо вручив свої спеціальні нагороди кращим з кращих за підсумками 2011 року. У числі володарів призів і українець Віталій Дуброва.

EJU традиційно відзначає найсильніших спортсменів, тренерів, заходи, команди, а також кращі освітні та наукові програми у сфері дзюдо. Урочиста церемонія нагородження відбулася після завершення індивідуального турніру чемпіонату Європи в російському Челябінську.

Кращим чоловічим тренером Європи за підсумками 2011 року став українець Віталій Дуброва. Наставник чоловічої національної команди в минулому сезоні досягає значних успіхів. Його підопічні сенсаційно виграли на чемпіонаті Європи в турецькому Стамбулі командний турнір, обігравши у фіналі 17-кратних чемпіонів Європи – збірну Франції. Також на першості Старого Світу вихованець Віталія Дуброви Георгій Зантарая виборов титул чемпіона Європи, а на світовій першості в Парижі здобув третю нагороду у своїй кар'єрі з чемпіонатів світу – бронзову.

ВЕСЛУВАННЯ

12 армійців поїдуть на І етап Кубка світу з веслування

У Дніпропетровську фінішував чемпіонат України з академічного веслування, в рамках якого представники команди майстрів Центрального спортивного клубу Збройних Сил України поклали до своєї скарбнички аж 50 медалей! (20 золотих, 18 срібних та 12 бронзових).

За результатами змагань у складі збірної України 12 спортсменів ЦСК візьмуть участь у І етапі Кубка світу з академічного веслування, який незабаром відбудеться в Белграді. Серед тих, хто захищатиме честь України під час змагань, – солдати служби за контрактом Ольга Гурковська, Олена Яшна, Ганна Кравченко, старші солдати Тетяна Стекольщікова, Ганна Тарасенко, Артем Мороз, молодший сержант Анастасія Коженкова, прапорщики Володимир Павловський, Вікторія Вихріст, старший прапорщик Костянтин Зайцев, працівники ЗС України Наталя Довгодько та Дмитро Міхай.

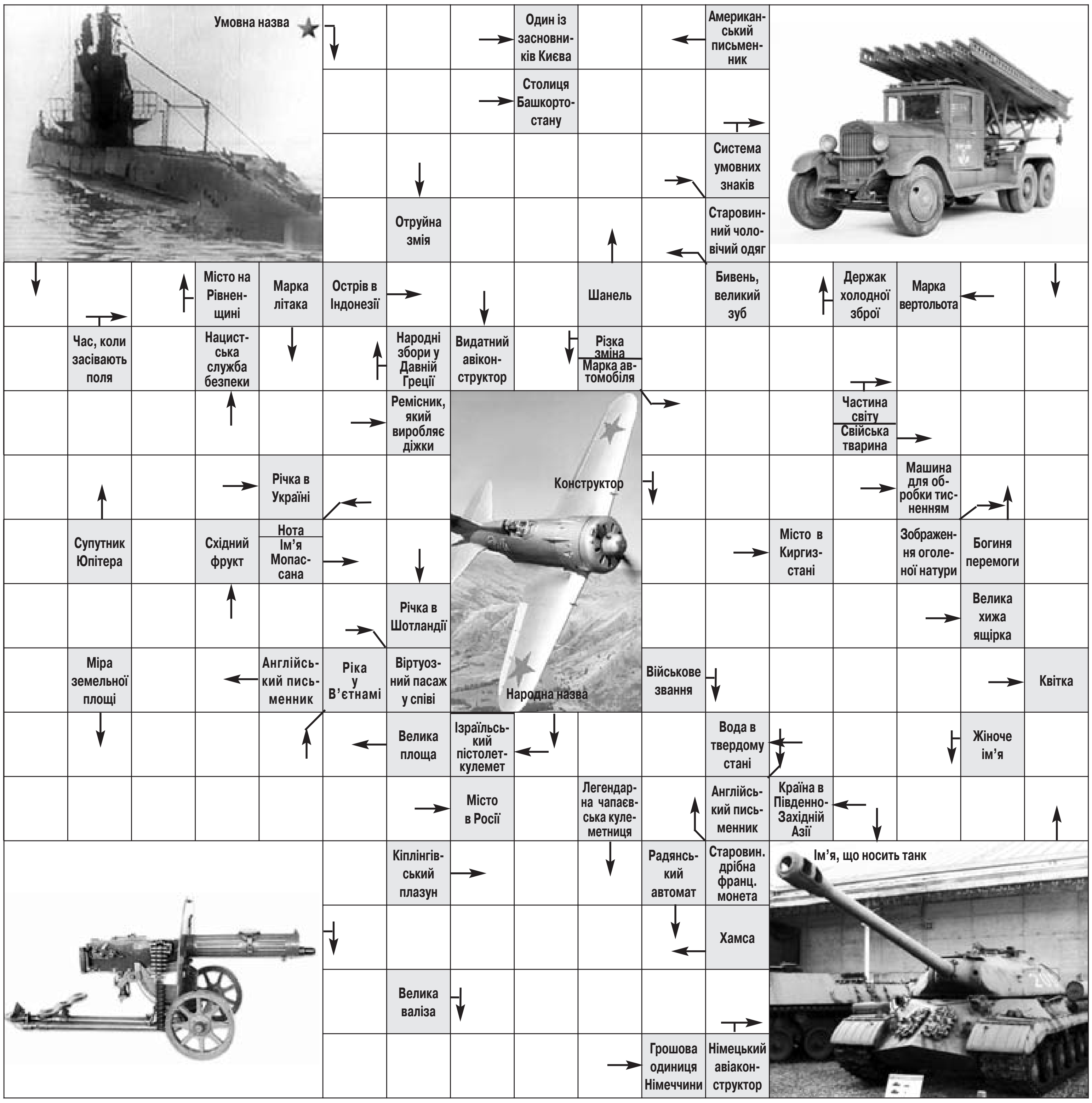

Сторінку підготував Олександр Олехнович.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
ВІДДРУКОВАНО У
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@ukr.net

Дизайн та верстка:
С. Клименко, Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Черговий по номеру: О. Олехнович.
Перший редактор
Сергій Свенцицький.
Тир. 3400 (на місяць) Зам. № 122216.
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
М. ПОПЛАВСЬКИЙ

СУДОКУ

		7	8			2		9
	9		7	6			8	4
			1					
9					1		5	
3			5		4			7
	1		3					8
					8			
4	6			5	7		3	
2		8			6	9		

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД В № 17

АВТОДРОМ

У Пекіні представили Ford Ecosport

Компактний, економічний, максимально адаптований до експлуатації у місті та ще й на додаток кросовер. Усі ці характеристики стосуються представленого на автошоу в Пекіні Ford Ecosport, виконаного за мотивами одноименного концепта, дебют якого відбувся у січні нинішнього року. Ззовні серійна версія фактично не відрізняється від концептуальної. Єдина відмінність – передні фари, які у концепта були виконані на основі світлодіодних елементів.

Екстер’єр Ecosport виглядає досить цікаво, тому, ймовірно, що новинка таки знайде своїх покупців в Україні. Традиційно для Ford інтер’єр також демонструє достатній рівень якості приладження деталей та матеріалів. Втім, нічого надприродного тут немає, тому, швидше за все, автомобіль займатиме на ринку нішу недорогих кросоверів.

Також усередині можна знайти цифрову аудіосистему з підтримкою CD, mp3, Usb-виходом і роз’ємом для ipod, Bluetooth і кольоровий 3,5-дюймовий кольоровий дисплей. Список устаткування доповнюється електропідсилювачем рульового керма, електросклопідйомниками, центральним замком, дзеркалами з електричним приводом, іммобілайзером, безключовим доступом, запуском двигуна кнопкою й парктроніком задньої зони.

Вже у самій назві автівки фордівці прямо натякають на його економічні властивості. Саме тому тут з’явився новий 1,0-літровий трициліндровий мотор Ecoboost, який виконуватиметься у двох варіантах: на 100 та 120 кінських сил. Але покупцям також буде доступний і 1,5-літровий бензиновий Ti-vct. Обидва агрегати працюватимуть в парі з інноваційною роботизованою коробкою Powershift із двома зчепленнями. Найдорожча комплектація оснащуватиметься 2-літровим Duratec потужністю 150 “коней” і можливістю працювати як на бензині, так і на етанолі.

Сергій Клименко. “Крила України”.

УКРАЇНА СЬОГОДНІ

У Вінниці “прокинувся” фонтан

В модернізацію найбільшого у Європі плавучого, світломузичного Фонтану Рошен, який розташований у Вінниці на руслі річки Південний Буг, корпорація Рошен та Фонд Петра Порошенка інвестували понад 6,5 млн грн. Про це повідомив засновник Фонду, міністр економічного розвитку і торгівлі України Петро Порошенко.

22 квітня Фонтан Рошен відновив свою роботу після зими. На відкритті була презентована нова шоу-програма. Зокрема, як наголосив міністр, за ці кошти була проведена модернізація фонтану: встановлено три додаткові лазерні системи, що значно збільшує кількість спецефектів і дозволяє зробити програму набагато різноманітнішою.

На Набережній Рошен у 2012 році були прокладені додаткові кабельні системи; встановлено акустичні системи й допоміжні системи звуку, що дозволить посилити якість і сприйняття самої шоу-програми фонтану. Встановлено й нову систему зрошення газонів, проведено благоустрій Набережної та майже завершено її озеленення.

Андрій Агєєв. Фото автора.

АВІАСВІТ-XXI
AVIASVIT-XXI
8th INTERNATIONAL AVIATION AND SPACE SALON
AVIASVIT-XXI
Ukraine, Kyiv
September 20th – 24th 2012
"VECTOR" STATE CORPORATION
Address: 19-21 Frunze str., Kyiv, 04080, Ukraine
Phone: +380 (44) 462-5367, +380 (44) 455-9390 Fax: +380 (44) 462-5367
E-mail: info@aviasvit.com.ua
visit us at WWW.AVIASVIT.COM.UA